

DVACET LET

ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

2-3

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

OBSAH

Dvacet let pohledem předsedy.....	3
20 let českého soutěžního práva.....	5
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v datech	9
Mezinárodní spolupráce.....	13
Bilance ÚOHS v oblasti hospodářské soutěže.....	17
Zakázané dohody.....	17
Zneužití dominantního postavení.....	22
Spojování soutěžitelů.....	26
Bilance ÚOHS v oblasti veřejných zakázek	33
Organizační struktura ÚOHS v roce 2011	44
Odborníci o vlivu ÚOHS na českou ekonomiku - anketa	45
Ze zákulisí antimonopolního úřadu.....	49
Setkávání	49
Na pětiměsíční stáži u Evropské komise	49
Vzpomínka na stáž na italském Autoritá Garante Della Concorrenza e del Mercato.....	50
ÚOHS jako ÚL	50
ÚHOZ neboli o ochraně socialistické soutěže.....	51
Fotogalerie	52

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

tř. Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

Redakční rada: PhDr. Kristián Chalupa, Mgr. Milena Marešová, Mgr. Martin Švanda

Tel.: 542 167 288/243/225

Fax: 542 167 112

E-mail: tiskuohs@compet.cz

www.compet.cz

Uzávěrka textu: 22. 9. 2011

Grafická úprava, tisk: Tiskárna Kleinwächter, Frýdek-Místek, tel.: 558 437 147

DVACET LET POHLEDEM PŘEDSEDY

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže si v letošním roce připomíná 20. výročí svého vzniku. Dvacet let je dostatečná doba na to, abychom mohli bilancovat. U lidí takový věk znamená dospělost a i v případě našeho antimonopolního úřadu vidím částečnou analogii. V této souvislosti bych se na úvod tohoto zvláštního vydání „infolistu“ chtěl zamyslet nad dosavadní existencí Úřadu i jeho předpokládaným směřováním.

S potěšením mohu konstatovat, že náš antimonopolní úřad úspěšně překonal „dětské nemoci“ a v současné době tvoří nepostradatelný subjekt, který dohlíží na trh a má zásadní význam pro českou ekonomiku. Na své cestě k „dospělosti“ prošel mnoha změnami. Velkou výzvu představovalo rozdělení Československa hned v prvních letech existence Úřadu, stejně jako vstup do Evropské unie v roce 2004. V oblasti legislativní byly zásadní roky 2001 a 2006, kdy došlo k přijetí v současnosti platných zákonů o ochraně hospodářské soutěže a zákona o veřejných zakázkách. Všechny tyto změny jsme úspěšně zvládli, čehož důkazem je i nedávné pozitivní hodnocení ze strany odbornou veřejností vysoce uznávaného periodika Global Competition Review.

Úřad ale ještě čeká několik důležitých „zkoušek z dospělosti“. V první řadě jde o mediálně velmi diskutované navýšení počtu zaměstnanců i rozpočtu v souvislosti s novelizací zákona o veřejných zakázkách. Jde o zásadní změnu nejen v rozhodovací praxi, ale také o náročný proces ve vztahu k personální politice Úřadu. Jsem nicméně přesvědčen, že i takovou reformu zvládneme. Podívám-li se zpětně na všechny výzvy, kterým jsem já i ostatní zaměstnanci Úřadu úspěšně čelili, mám pádný důvod být optimistou.

Petr Rafaj

předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

ÚRAD PRO OCHRANU
HOSPODÁRSKÉ SOUTĚŽE

ÚOHS
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Mládežnická 10
100 00 Praha 1
tel: +420 224 811 111
www.uohs.cz

20 LET ČESKÉHO SOUTĚŽNÍHO PRÁVA

Pro správné fungování trhů je nezbytná účinná soutěž mezi těmi, kteří na nich působí. Soutěž brání firmám, aby ustrnuly na svých minulých úspěších – aby si zachovaly své zákazníky, musí přicházet s novými a lepšími produkty. Úspěch v soutěži vyžaduje dlouhodobé investice a přispívá tak k inovacím, hospodářskému růstu a potažmo i zaměstnanosti. Současně stimuluje co neefektivnější alokaci a využití omezených zdrojů, a napomáhá tak mimo jiné i k ochraně životního prostředí. Férové poměry na trzích rovněž umožňují úspěch nejen velkým hráčům, ale i malým a středním podnikům. Fungující hospodářská soutěž je tedy vlastním zájmem všech soutěžitelů, kteří se nebojí korektního konkurenčního boje. Profitují z ní ale především spotřebitelé – dostává se jim širší nabídky kvalitnějších produktů za nižší ceny.

Smyslem soutěžní politiky je proto umožnit působení férové soutěže na fungujících trzích. Je ovšem důležité si uvědomovat, že soutěž není cílem sama pro sebe. Soutěžní politika je především nástrojem zajištění blaha spotřebitelů – to je jejím základním posláním, vůči kterému je třeba poměřovat její působení.

Soutěžní právo v České republice

O potřebnosti soutěžní politiky je přesvědčena většina států světa a jejím naplňováním zpravidla pověřují nezávislý orgán; tím je v České republice Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který je výlučně oprávněn k aplikaci soutěžního práva.

Moderní soutěžní právo na našem území platí už od roku 1991. Stojí za pozornost, že od samého počátku bylo modelováno podle vzoru práva unijního, což českým soutěžním orgánům umožnilo vycházet ze zkušeností evropských institucí, především z bohaté judikatury lucemburského Soudního dvora. Naopak oblasti, ve kterých se česká právní úprava od unijní odchýlila, se v delším horizontu ukázaly být nevyhovující a při následných novelizacích byly uzpůsobeny evropskému modelu.

Tento trend se ještě prohloubil v roce 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské unie. Od tohoto data se Úřad unijním právem nejen inspiroje, ale sám je přímo užívá, tj. rozhoduje nejen o porušení práva českého, ale i unijního. Právě otázka vztahu těchto dvou právních režimů se stala předmětem řady sporů. České soudy dokonce iniciovaly tzv. předběžnou otázku, o které aktuálně rozhoduje Soudní dvůr. Tento rozsudek přitom bude mít zásadní význam nejen pro Českou republiku, ale obecně pro vztah Komise a národních soutěžních orgánů.

České soutěžní právo (stejně jako právo unijní) vychází z premisy, že účinná hospodářská soutěž může být narušena chováním soutěžitelů disponujících významnou tržní silou,

pokud ji nebudou využívat férovými prostředky, ale zneužijí ji ve svůj prospěch, a potažmo na úkor ostatních soutěžitelů a spotřebitelů. Pokud na trzích působí soutěžitelé, kteří disponují takovou tržní silou, že jsou sto – ať už sami nebo v kooperaci s jinými soutěžiteli – férovou soutěž narušit a změnit základní parametry trhu ve svůj prospěch, např. tím, že zvednou ceny nad tržní úroveň, je úkolem soutěžního úřadu zajistit, aby této své tržní síly nezneužili.

Zakázané dohody

Nejzřetelnějším a současně i nejzávažnějším příkladem takového zneužití jsou kartely – dohody mezi podniky, které by si za normálních okolností měly konkurovat. Pokud se namísto tohoto zdravého soupeření, které zásadně přináší spotřebitelům vyšší kvalitu zboží a služeb za nižší ceny, dohodnou na společném postupu, soutěž přestává fungovat. Nejčastěji se může jednat dohodu o cenách nebo o rozdělení trhů. Evropská komise odhaduje, že v důsledku kartelizace roste cena dotčeného zboží a služeb až o 20 % a že škody způsobené tímto postupem mohou v Evropské unii dosahovat ročně téměř 70 miliard eur.

Mezi mimořádně závažné kartely patří dohody o koordinaci účasti v nejrůznějších výběrových řízeních (tzv. bid rigging). Soutěžitelé, kteří by si měli konkurovat při podávání co nejvýhodnějších nabídek, se dohodnou, který z nich a za jakých podmínek má „vyhrát“. Celý smysl zadávacího řízení se tak ztrácí, neboť zadavatel nezíská nabídku nejlepší možnou, ale takovou, na které se uchazeči dohodli a která je tedy výhodná pro ně, nikoliv pro zadavatele. Právě bid rigging, a to především manipulace se zakázkami na lokální, nikoliv celoevropské nebo světové úrovni, považuje Úřad za svou hlavní prioritu v oblasti kartelů.

Odhalování kartelových dohod je však mimořádně náročné. Jedním z nejučinnějších nástrojů, které soutěžní orgány užívají, je tzv. program leniency (shovívavost). Ten zaručuje členům kartelu, kteří svou účast na dohodě ukončí a dodají Úřadu důkazy umožňující kartel prokázat, upuštění od potrestání za podmínky, že by Úřad bez jejich spolupráce nebyl sto získat o zakázané dohodě dostatek informací. Podnik, který účast na kartelu jako první dobrovolně ukončí, přízná se a dodá o něm důkazy, tedy nebude pokutován. V řadě ohledů se jedná o obdobu institutu korunního svědka, známého z trestního práva.

Úřad tento program zavedl již v roce 2001 a v roce 2007 jej podstatně přepracoval. Další revize by měla nastat v souvislosti s příští novelou zákona o ochraně hospodářské soutěže. Měla by přinést jednak zakotvení programu leniency na úrovni zákona a zvýšit tak právní jistotu soutěžitelů, kteří jej hodlají využít (v současné době je tento program vyhlášen jen

ve formě oznámení Úřadu), jednak provázat správní a trestní odpovědnost a jednoznačně vyloučit, že by fyzické osoby spojené s podniky, kterým nebyla uložena pokuta, byly samy obžalovány v trestním řízení.

Program leniency nemůže začít fungovat okamžitě, vyžaduje určitý čas, než si na něj společnost „zvykne“. Po čtyřech letech fungování jeho modernizované verze již můžeme vidět první případy doznání se k čistě vnitrostátním bid rigging dohodám a lze předpokládat, že tento trend bude po dokončení připravovaných legislativních změn pokračovat.

Dominantní postavení a více ekonomický přístup

Významnou tržní silou mohou disponovat nejen „dohodnutí“ soutěžitelé, ale i jen jediný podnik – soutěžní právo jej nazývá dominantem. Ani on nesmí této své síly zneužívat v neprospěch jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů. Mezi nejzávažnější formy takového jednání patří snaha vytlačit z trhu konkurenty, kteří by mohli přinášet nové, inovativní zboží a služby, kteří však nejsou sto síle dominanty vzdorovat.

Zatímco v případě kartelů není prakticky sporu o tom, že koordinované chování konkurentů již ze své podstaty narušuje účinnou hospodářskou soutěž a je tedy nezbytné je zakázat, v případě jednání dominanty je relativně tenká hranice mezi „zdravě“ agresivním chováním, které je důsledkem jeho kvality a efektivity a které tedy účinnou soutěž podporuje, i když jsou v jeho důsledku méně efektivní konkurenti nuceni opustit trh, a jednáním, které je zneužitím jeho tržní moci a které hospodářskou soutěž narušuje. V čím dál větší míře je proto nezbytné použití pokročilých ekonomických a ekonometrických analýz za účelem správného vymezení trhu a vyhodnocení účinků posuzovaného jednání. Tento postup se často nazývá více ekonomický přístup.

Podobně jako zavedení programu leniency, i více ekonomický přístup je během na dlouhou trať. V současné době je již nicméně Úřadem používán v některých komplikovanějších případech podezření na zneužití dominantního postavení a kontroly spojení podniků. I do budoucna se bude jednat o jednu ze základních priorit Úřadu.

Sektorová šetření

K narušení soutěžního prostředí může mnohdy přispívat i nevyhovující regulační rámec, např. zákonná úprava bránící rozvoji konkurence. Novela soutěžního zákona z roku 2009 umožňuje Úřadu nejen vyšetřovat konkrétní protisoutěžní praktiky individuálních podniků, ale „zmapovat“ fungování celého odvětví – provádět tzv. sektorová šetření. Úřad se může komplexně zabývat všemi subjekty, které v dané oblasti působí, a vztahy mezi nimi, jakož i právním rámcem a dalšími vlivy na jejich činnost. Výsledkem pak může být doporučení změn, např. legislativní povahy, které by napomohly odstranit překážky rozvoje účinné soutěže.

I sektorová šetření jsou tedy relativně novým nástrojem Úřadu, vzhledem k jejich významu se však jedná o třetí oblast, kterou Úřad v oblasti hospodářské soutěže vnímá jako svou prioritu. V letošním roce bylo zahájeno první větší sektorové šetření v oblasti energetiky.

Priority Úřadu

Zdroje Úřadu jsou velmi omezené, množství zaměstnanců zabývajících se specificky soutěžním právem patří v rámci EU při přepočtu na počet obyvatel k jednomu z nejnižších. Je proto nezbytné stanovit si jasné priority umožňující co nejefektivnější využití těchto zdrojů. Základem by do budoucna měla být právě sektorová šetření, která umožní nejen důkladné zmapování trhů, ale i odstranění dlouhodobých soutěžních problémů. Z hlediska jednotlivých řízení se pak bude Úřad zaměřovat zejména na kartely, konkrétně na bid rigging. Současně se Úřad bude ve všech svých aktivitách zasazovat o co nejšířší uplatnění více ekonomického přístupu.

Michal Petr
místopředseda ÚOHS

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE V DATECH

1991

K prvním opatřením zaměřeným na podporu budování tržní ekonomiky v Československu po listopadové revoluci v roce 1989 patřilo přijetí právní ochrany hospodářské soutěže. Zákon Federálního shromáždění o ochraně hospodářské soutěže, který nabyl účinnosti v březnu 1991, stanovil, že podstatnou část této působnosti na území České republiky bude vykonávat Úřad pro hospodářskou soutěž ČR se sídlem v Brně. Federální úřad v té době sídlil v hlavním městě Slovenska Bratislavě. Umístění českého soutěžního úřadu do jihomoravské metropole mělo mj. deklarovat nezávislost Úřadu v rozhodování. Úřad pro hospodářskou soutěž zahájil svou činnost 1. července 1991. Jeho prvním předsedou a později i ministrem pro hospodářskou soutěž byl jmenován Stanislav Bělehrádek.

1992

Prosazování soutěžního práva v České republice bylo svěřeno nově zřízenému Ministerstvu pro hospodářskou soutěž. Sídlem ministerstva zůstalo Brno, které se v té době stávalo rovněž justičním centrem republiky. V období let 1992 až 1994 mělo zmíněné ministerstvo svá detašovaná pracoviště také v Plzni a v Ostravě. Přeměna soutěžního úřadu na ministerstvo souvisela s právě probíhající privatizací.

1994

V tomto roce došlo k významnému rozšíření kompetencí Ministerstva pro hospodářskou soutěž, a to o dohled nad zadáváním veřejných zakázek. Smyslem zmíněného dohledu je zajistit, aby finanční prostředky, které v naprosté většině pocházejí z peněz daňových poplatníků, byly vynakládány transparentně. Zároveň jde o to, aby během procesu zadávání veřejných zakázek nebyly zvýhodňovány některé subjekty na úkor jiných.

1996

Ministerstvo se přetransformovalo na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Jedná se o ústřední orgán státní správy, který je nezávislý na výkonné moci. V čele ÚOHS stojí předseda, kterého na návrh vlády jmenuje do funkce prezident republiky. Funkční období předsedy, který nesmí být po dobu vykonávání funkce členem žádné politické strany, je šestileté. Funkci může předseda zastávat maximálně dvě období po sobě.

1999

Na návrh vlády jmenoval prezident republiky novým předsedou ÚOHS Josefa Bednáře, který již předtím vykonával funkci místopředsedy. Úřad pak vedl až do počátku září 2005, kdy mu skončilo šestileté funkční období.

2000

Kompetence Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže byly opět rozšířeny, tentokrát o dohled nad poskytováním veřejné podpory v České republice. V době od roku 2000 až do roku 2004 působil Úřad jako „prodloužená ruka“ Evropské komise,

kdy dohlížel na dodržování zákazu poskytování veřejné podpory neslučitelné s evropskými právními normami. Po vstupu České republiky do Evropské unie je úkolem ÚOHS nejen monitoring poskytování pomoci ze státních prostředků, ale také aktivní asistence českým subjektům při aplikaci práva Evropských společenství v oblasti veřejné podpory. Vlastní rozhodovací pravomoc má nyní ale Evropská komise.

2004

Česká republika se v květnu stala členem Evropské unie. V souvislosti s touto významnou událostí pro náš stát byly přijaty příslušné legislativní úpravy, které se týkaly i Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Proběhly tedy rozsáhlé novelizace všech zákonů, jež měl ÚOHS v kompetenci. Ze zásadních změn můžeme připomenout ztrátu rozhodovacích pravomocí v oblasti veřejné podpory, výrazné snížení obrátových limitů pro posuzování fúzí, zrušení tzv. individuálních výjimek u zakázaných dohod či zrušení zvýhodnění tuzemských uchazečů o veřejné zakázky.

2005

Do čela Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže byl počátkem září na návrh vlády jmenován prezidentem republiky Václavem Klausem nový předseda, kterým se stal Martin Pecina.

2006

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže byl spoluorganizátorem velké mezinárodní konference věnované 15. výročí aplikace soutěžního práva v naší zemi a zároveň vzniku ÚOHS. Na této významné konferenci vystoupila řada předních odborníků na soutěžní právo z tuzemska i ze zahraničí. Byl mezi nimi i tehdejší předseda německého kartelového úřadu (Bundeskartellamt) Ulf Böge, který byl ve stejné době zároveň šéfem mezinárodní sítě soutěžních úřadů International Competition Network (ICN).

2007

Na přelomu března a dubna se většina zaměstnanců ÚOHS přestěhovala do svého nového sídla v rekonstruované budově na třídě Kpt. Jaroše 7 v Brně. Byl to pro antimonopolní úřad přelomový rok, protože po dlouhých šestnácti letech skončilo provizorní působení ÚOHS v pronajatých prostorách Ústavního soudu.

2008

Všichni zaměstnanci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže mohli konečně pracovat pod „jednou střechou“, protože na jaře byla dokončena nová přístavba budovy na třídě Kpt. Jaroše. Během slavnostního otevření nové budovy konstatoval předseda bývalého federálního soutěžního úřadu Imrich Flassik, že zahájení provozu v novém sídle ÚOHS se určitě stalo nejvýznamnější událostí roku nejen pro všechny jeho zaměstnance, ale i pro odbornou veřejnost.

2009

Tento rok probíhal ve znamení předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. V souvislosti s předsednictvím organizoval ÚOHS prestižní mezinárodní konference. V květnu to byl Evropský soutěžní den (European Competition Day), kterého se zúčastnila elita expertů na právo hospodářské soutěže nejen z Evropské unie, ale i ze zámorí. K nejvýznamnějším hostům patřil Philip Lowe, jenž v tehdejší době vedl generální ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise. Uspřádán byl také Den veřejné podpory (State Aid Day).

Událostí roku byla ale bezpochyby změna na postu předsedy ÚOHS. Po necelých čtyřech letech působení v čele této instituce odešel z funkce Martin Pecina, který se stal ministrem vnitra ve vládě Jana Fischera. Na návrh této vlády jmenoval pak prezident Václav Klaus 9. července novým předsedou Úřadu Petra Rafaje.

2010

V únoru nabyl účinnosti zákon o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití. Kontrolou nad jeho dodržováním byl pověřen Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Na základě řady odborných i laických diskusí k zákonu o významné tržní síle byla v říjnu v rámci společné iniciativy ÚOHS

a ministerstev průmyslu a obchodu, zemědělství a financí zřízena odborná pracovní skupina, jejímž úkolem bylo vyhodnotit fungování zmíněného zákona.

Za rekordní účasti téměř dvou set českých i zahraničních odborníků proběhla v listopadu v sídle ÚOHS již čtvrtá Svatomartinská konference s názvem Poslední trendy a vývoj soutěžního práva.

2011

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vstoupil do jubilejního dvacátého roku své existence. V rámci vyvrcholení oslav tohoto významného jubilea proběhne na přelomu listopadu a prosince pátá Svatomartinská konference zaměřená na poslední trendy a vývoj v oblasti soutěžního práva. Na rozdíl od předchozích ročníků budou účastníci této konference debatovat i o problematice veřejných zakázek a veřejné podpory.

Kristián Chalupa

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Princip mezinárodnosti a kontaktů se zahraničními partnery byl pro český soutěžní úřad zásadní už od jeho prvních dnů v roce 1991. První zákon o ochraně hospodářské soutěže přisoudil oblast rozvíjení mezinárodní spolupráce Federálnímu úřadu pro hospodářskou soutěž, který sídlil v Bratislavě. Imrich Flassik, první předseda federálního úřadu, vzpomínal, jak první zaměstnanci úřadu studovali agendu kartelového práva z materiálů zahraničních antimonopolních úřadů, německého Bundeskartellamt a obou amerických – Federální obchodní komise Spojených států amerických (US Federal Trade Commission – FTC) a Antimonopolní divize Ministerstva spravedlnosti USA (US Department of Justice's Antitrust Division). Již od počátku se rozvíjely kontakty i s dalšími antimonopolními úřady, například v Londýně, Varšavě, Budapešti, Římě či Madridu. Spolupráce byla navázána i s Evropskou komisí, tehdejší Generálním ředitelstvím IV, které řešilo otázky hospodářské soutěže. Federální úřad se podílel na zpracování Asociační dohody Evropské unie s ČSFR. První mezinárodní konferenci o soutěžním právu uspořádal federální úřad v říjnu 1991 ve Vysokých Tatrách. S hlavním referátem na ní vystoupil tehdejší předseda německého antimonopolního úřadu prof. Wolfgang Kartte, který později působil také jako poradce ruského prezidenta Borise Jelcina.

S mezinárodními kontakty však nezaostával ani Český úřad pro hospodářskou soutěž vedený Stanislavem Bělehrádkem. I on vzpomíná na intenzivní spolupráci s německými a americkými antitrustovými orgány. Tyto instituce dokonce poskytly neocenitelnou pomoc tím, že delegovaly své pracovníky jako instruktory na dlouhodobější pracovní pobyty na antimonopolní úřady tehdejšího Československa. Počáteční období spolupráce připomněl v červnu 2011 i Timothy Hughes z Federální obchodní komise v úvodu 4. výročního mezinárodního Workshopu o ekonomických otázkách v soutěžním právu, jehož hostitelem byl ÚOHS.

K 1. únoru 1994 byl zřízen specializovaný odbor mezinárodní spolupráce na tehdejší Ministerstvu pro hospodářskou soutěž. Jeho úkolem bylo posílení a zkvalitnění prezentace České republiky v oblasti soutěžního práva v zahraničí, zejména v rámci Evropské unie, Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) a Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) a zabezpečení implementačních pravidel k Evropské dohodě. Činnost odboru se zaměřila na postupnou harmonizaci českého soutěžního práva s právem Evropské unie a na spolupráci s příslušnými výbory v rámci mezinárodních organizací.

Od roku 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské unie, spočívá velká část zahraničních aktivit Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v jednání s Evropskou komisí, konkrétně s Generálním ředitelstvím pro hospodářskou soutěž, které plní koordinační roli v procesu sblížování soutěžních pravidel a ve spolupráci jak mezi členskými státy, tak i se zeměmi mimo Evropskou unii.

Spolupráce probíhá rovněž na úrovni mezinárodních organizací a uskupení se zaměřením na problematiku fungující soutěže, jako jsou například:

- Evropská síť pro hospodářskou soutěž (ECN – *European Competition Network*)
- Evropské soutěžní úřady (ECA – *European Competition Authorities*)
- Mezinárodní síť pro hospodářskou soutěž (ICN – *International Competition Network*)
- Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD – *Organisation for Economic Co-operation and Development*)
- Konference Organizace spojených národů o obchodu a rozvoji (UNCTAD – *United Nations Conference on Trade and Development*).

Neméně důležitá je prezentace České republiky na ostatních mezinárodních fórech, jako jsou semináře CECEI (Central European Competition Initiative), konference IDRC (International Development Research Center), kongresy Mezinárodní federace pro evropské právo (FIDE - *Fédération internationale de droit européen*), výroční konference Mezinárodní advokátní komory (IBA - *International Bar Association*), setkání Americké advokátní komory (ABA – *American Bar Association*), mezinárodní konference antimonopolního práva organizované Fordham Law School v New Yorku, výroční konference evropského soutěžního práva v německém Trevíru, konference odborného vydavatelství Global Competition Review či Mezinárodní fóra soutěžního práva (International Competition Law Forum) na Univerzitě St. Gallen, která patří k nejprestižnějším evropským událostem v oblasti hospodářské soutěže.

Evropská unie

Zástupci ÚOHS se aktivně účastní mezinárodních konferencí, kde diskutují soutěžní otázky se svými zahraničními kolegy, a pravidelně navštěvují hlavní jednání vrcholných představitelů soutěžních úřadů – na jaře pod záštitou Evropských soutěžních úřadů (ECA) a jarní a podzimní setkání generálních ředitelů organizované Generálním ředitelstvím pro hospodářskou soutěž při Evropské komisí. Spolupráce v rámci ECA probíhá i se státy, které nejsou členy Unie, například s Norskem, Švýcarskem a Chorvatskem.

V rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž (ECN) působí ÚOHS především v pracovních skupinách pro otázky spolupráce, problematiku zneužití dominantního postavení a v odvětvových podskupinách pro finanční služby, energetiku, farmacii a vztah ke spotřebiteli. Například v pracovní skupině pro otázky spolupráce (Cooperation Issues) ÚOHS velice úspěšně vedl projekt paralelní aplikace národního i evropského práva.

Evropská komise v rámci tzv. Technické pomoci a informační výměny (TAIEX – Technical Assistance and Information Exchange) delegovala experty ÚOHS jako lektory, zástupce zkušenějších soutěžních úřadů, na vzdělávací akce organizované na podporu partnerských zemí při aplikování a prosazování evropské legislativy. Zástupci ÚOHS tak měli možnost prezentovat vlastní zkušenosti s prosazováním soutěžních pravidel na konferencích v Albánii, Srbsku a Pobaltí. Na podzim 2011 přijedou do Brna na týdenní studijní návštěvu organizovanou v rámci programu TAIEX zástupci kyperského antimonopolního úřadu.

ÚOHS a předsednictví České republiky v Radě Evropské unie

Významnou součástí české role během předsednictví v prvním pololetí roku 2009 byla i problematika řešená Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže a zaměřená na komplexní pohled na hospodářskou soutěž a na posílení role antimonopolních úřadů s cílem napomoci řešení finanční a ekonomické krize. Jedním z hlavních cílů českého předsednictví v rámci motta Evropa bez bariér byla konkurenceschopnost členských zemí Evropské unie.

EU2009.CZ

České předsednictví Evropské unie

2009

V oblasti hospodářské soutěže se českému předsednictví podařilo dosáhnout schválení závěrečné verze a podpisu smlouvy mezi Korejskou republikou a Evropskou unií o spolupráci ve věcech protisoutěžního jednání. Pod hlavičkou Evropské soutěžní sítě (ECN) byl Úřad zastoupen v mnoha pracovních skupinách a v některých z nich také prosadil vlastní témata k prodiskutování a řešení. Odborníci ÚOHS se rovněž ve třech případech ujali významné role zpravodaje poradních výborů pro fúze a antitrust. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže pořádal v rámci českého předsednictví i významné kon-

ference s mezinárodní účastí. K těm nejprestižnějším patřily v dubnu 2009 pořádaný Den veřejné podpory (State Aid Day) a především Evropský soutěžní den (European Competition Day), jenž proběhl přibližně o měsíc později a zúčastnilo se ho bezmála 300 odborníků z více než 30 zemí včetně nejvyšších představitelů Evropské komise a zahraničních soutěžních úřadů. Nejvýznamnějším hostem konference byl generální ředitel pro hospodářskou soutěž Evropské komise Philip Lowe. Po konferenci se v sídle ÚOHS uskutečnilo vůbec první a zatím jediné Plenární zasedání Evropské sítě pro hospodářskou soutěž mimo Brusel.

OECD - Peer Review České republiky

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se v období od listopadu 2007 do května 2008 podrobil detailnímu přezkumu soutěžního práva a politiky v rámci Peer Review na půdě OECD. Jde o jednu z nejprestižnějších examínací, která vyniká co do hloubky, komplexity a objektivit posuzovaného problému. Výsledky celého přezkumu byly prezentovány na veřejné tříhodinové prezentaci Peer Review České republiky během zasedání Soutěžního výboru OECD v červnu 2008. Přezkum proběhl nad očekávání úspěšně. Hodnotitelé pozitivně komentovali vývoj v soutěžní politice a prosazování soutěžního práva v Česku i aktivity Úřadu na národní i mezinárodní úrovni. Závěrečná publikace OECD o vývoji soutěžního práva a politiky v České republice je tak hodnotným důkazem toho, že ÚOHS je respektovanou institucí v rámci orgánů prosazujících soutěžní právo.

Bilaterální vztahy

Úřad úspěšně rozvíjí i bilaterální kontakty se soutěžními úřady po celém světě. Jsou založeny zejména na vzájemné výměně zkušeností a pohledů na řešení otázek soutěžního práva. V posledních letech byla posílena především spolupráce s Rakouskem, Bulharskem, Estonskem, Chorvatskem, Litvou, Lotyšskem, Maďarskem, Polskem, Rumunskem, Slovenskem, Slovinskem a Švýcarskem v rámci aktivit tzv. Marchfeldského soutěžního fóra. Jednou z iniciativ fóra jsou sympózia věnovaná tématům hospodářské soutěže organizovaná Výzkumným centrem pro mezinárodní hospodářství (FIW - Forschungsschwerpunkt Internationale Wirtschaft) v Innsbrucku. Innsbrucká setkání mají velký význam pro další vývoj soutěžní politiky ve střední Evropě.

Milena Marešová
Odbor vnějších vztahů ÚOHS

5808

Small horizontal text band on the building facade, likely containing project or architectural information.

2

BILANCE ÚOHS V OBLASTI HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Český úřad pro hospodářskou soutěž, jenž byl přímým předchůdcem dnešního Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, byl zřízen zákonem č. 173/1991 Sb., který nabyl účinnosti 26. 4. 1991. Již téměř dva měsíce byl přítom v tehdejší Československu v platnosti první moderní zákon o ochraně hospodářské soutěže (63/1991 Sb.), o jehož dodržování se staral také Federální úřad pro hospodářskou soutěž a Úřad Slovenské republiky pro hospodářskou soutěž.

Reálně začal český antimonopolní úřad za velice skromných podmínek fungovat k 1. červenci 1991, o pět dní později byl do čela nově zřízené instituce jmenován první předseda Stanislav Bělehrádek. Za uplynulá dvě desetiletí prošel Úřad dočasnou transformací na Ministerstvo pro hospodářskou soutěž, přibýly mu tři další kompetence a vydal téměř dvacet tisíc rozhodnutí, která v některých případech zásadním způsobem ovlivnila chod české ekonomiky.

Na působnost v oblasti hospodářské soutěže klade ÚOHS dlouhodobě největší důraz, neboť právě antitrustová rozhodnutí mívají podstatný dopad na národní hospodářství. Současný zákon o ochraně hospodářské soutěže (143/2001 Sb.) rozeznává tři základní oblasti, které ÚOHS kontroluje. Jde o zakázané dohody mezi soutěžiteli, zneužití dominantního postavení a kontrolu spojování soutěžitelů (fúzí).

U příležitosti 20. výročí ÚOHS vydává přehled statistických údajů a nejvýznamnějších případů. Do výběru se dostaly všechny případy zakázaných dohod a zneužití dominantního postavení, v nichž Úřad v prvním nebo druhém stupni uložil sankci vyšší než jeden milion korun, a dále posuzovaná spojení soutěžitelů, která byla zakázána nebo byla povolena se závazky, případně byla zásadní pro českou ekonomiku. Přehled případů má za účel zmapovat činnost Úřadu z historického hlediska. Jsou proto uvedena i taková rozhodnutí, která byla později v rozkladovém řízení či soudem zrušena nebo změněna a z právního hlediska jsou tudíž irelevantní.

Na přehledech je patrný zejména nárůst složitosti posuzovaných případů. Ten je způsoben zejména vlivem judikatury na rozhodovací praxi Úřadu. Soudy vyžadují v soutěžních případech rozsáhlé dokazování a precizní právní zdůvodnění a jejich nároky na kvalitu rozhodnutí postupem let enormním způsobem vzrostly. Je možno bez nadsázky říci, že rozhodnutí, které před deseti lety bez obtíží prošlo všemi soudními instancemi, by dnes nemohlo opustit brány Úřadu. Jde o obecný trend, jenž je patrný všude v Evropě a který nutí ÚOHS dobře zvažovat, zda disponuje důkazy a podklady dostačujícími k tomu, aby zahájil správní řízení a dovedl je i do úspěšného konce.

Zakázané dohody

Zakázané dohody mezi soutěžiteli, dříve též dohody omezuující soutěž, patří k nejzávažnějším deliktům v oblasti soutěžního práva. Obzvláště škodlivé jsou zejména tzv. kartelové dohody, tedy ujednání o cenách, rozdělení trhu, zákazníků či dodávek mezi soutěžiteli na horizontálním trhu. Odhalování a odstraňování zakázaných dohod je hlavním cílem soutěžních úřadů, neboť jejich dopad na soutěžní prostředí na trhu je velice negativní. Projevuje se zejména zvýšením cen, zhoršením úrovně kvality a možností výběru pro konečného spotřebitele. Zakázané jsou rovněž vertikální dohody mezi soutěžiteli, např. o určování cen pro další prodej, přestože jejich škodlivost je v porovnání s kartely nižší.

Významné případy zakázaných dohod

1992

Pokuta ve výši dvou milionů korun byla uložena společností Barum Otrokovice spol. s r. o. a Barum Centrum Praha, spol. s r. o. (v prvním stupni činila pokuta pouze 50 tisíc) za údajný vertikální kartel – zvýhodnění jednoho velkoodběratele oproti jiným. Vrchní soud v Praze tyto pokuty o rok později zrušil.

1994

Sankce ve výši 21 milionů korun byla uložena společností Balírný Tchibo, Balírný Douwe Egberts za jednání ve vzájemné shodě při zvýšení cen kávy v červenci a srpnu 1994. Pokuta byla ve druhém stupni snížena na 14 mil. Kč. Vrchní soud v Praze v březnu 1997 pokuty zrušil.

Celková sankce 3,205 milionu Kč byla uložena za domnělou vertikální dohodu mezi společnostmi Rostex Vyškov s. r. o. (1,5 mil.) a Rovel spol. s r. o. (1,705 mil.). Prvostupňové rozhodnutí ze září 1994 ministr v květnu následujícího roku změnil (pokuta zůstala jen pro Rostex). Pokuta byla zrušena rozhodnutím Vrchního soudu v Praze z října 1998.

Společnosti Schöller zmrzlina a mražené výrobky spol. s r. o. a Benzina a. s. byly za zakázanou dohodu o výhradním prodeji pokutovány 1,2 mil. Kč (obě firmy po 600 tisících). Rozhodnutí bylo potvrzeno předsedou, o rok později však bylo zrušeno soudem.

Taxicech Karlovy Vary dostal od MHS pokutu 1 000 000 Kč za uzavření dohody o sazbách taxislužby s městem Karlovy Vary. Ve smlouvě byl obsažen závazek dodržovat jednotné ceny. Ministr v rozkladu z prosince 1994 pokutu snížil na 100 tisíc korun.

Česká lékárnická komora v roce 1994 přijala řád pro udělování osvědčení k výkonu soukromé lékárnické praxe. Řád obsahoval podmínky nestejně pro různé žadatele. Některé

žadatele přímo vylučoval. ČLK byla uložena sankce 1 milion Kč. Ministr pokutu snížil na polovinu. Tuto pokutu soud v roce 1996 zrušil. V meritu věci však žalobu zamítl.

1996

Sankce 60,25 mil. Kč za kartel v oblasti pohonných hmot byla uložena 31. ledna 1996 v prvním stupni společnostem Benzina, a. s., (50 mil.), Benzina, s. p., (10 mil.) a Čepro 250 tisíc. Důvodem byla koordinace cen automobilových benzinů. Ve druhostupňovém řízení byly pokuty sníženy na 10 mil. u Benziny, a. s. a 2 mil. u Benziny, s. p. Rozhodnutí zrušil Vrchní soud v Olomouci v dubnu 1997.

Pokuta ve výši 2 500 000 Kč z března 1996 byla uložena společností Česká pojišťovna, a. s., (1 mil.), CONSTRUCT A&D, s. r. o., (1 mil.), ŠKODA, automobilová a. s., (250 tisíc), ŠkoFIN, s. r. o., (250 tisíc) za zvýhodňování výrobce Construct v pojistných smlouvách. V rozkladovém řízení byla pokuta zrušena.

Úřad uložil pokutu 1,25 mil. Kč podnikům SVÚM a. s., ŠKODA WELDING s. r. o., České dráhy, a. s., Technický dozorčí spolek Brno, VÍTKOVICE Steel, a.s., (všechny firmy po 250 tisících). Prvostupňové rozhodnutí ze září 1996 konstatovalo sjednávání shodných cen se svářečskými školami, ve druhém stupni byla v únoru 1997 pokuta snížena na polovinu. Žalobu Vrchní soud v Olomouci v srpnu 1997 zamítl.

1997

Sankce 2,5 mil. Kč byla uložena firmám Jan Becher – Karlovarská Becherovka, a. s., (1,5 mil.) a Plzeňský Prazdroj, a. s., (1 mil.) za smlouvy o obchodní spolupráci a distribuci výrobků obsahující ustanovení o způsobu stanovení doporučených maximálních cen - zakázaná dohoda o omezení přístupu na trh. Ve druhém stupni byly pokuty sníženy na 100 tisíc, respektive 50 tisíc korun.

1999

7 050 000 Kč činila sankce pro Cukrovar a rafinerie cukru Dobrovice TTD a. s. (1,95 mil.), Cukrovar Hrušovany nad Jevišovkou, a. s., (1,5 mil.), Hanácké cukrovarny, a. s., (1,8 mil.), CUKRSPOL PRAHA – MODŘANY a. s. (1,8 mil.). Rozhodnutí ze srpna 1999 konstatovalo domnělé jednání ve vzájemné shodě ohledně zvýšení cen bílého rafinovaného cukru, ve druhém stupni byla o rok později pokuta zrušena a následně řízení zastaveno.

Společnostem DELVITA a. s., JULIUS MEINL, a. s., BILLA, spol. s r. o., byla uložena celková sankce 3 mil. Kč za údajné jednání ve vzájemné shodě při sjednání cen za vratné láhve. Ve druhostupňovém rozhodnutí z února 2000 byla pokuta zrušena.

2000

Sankce 7,8 mil. Kč byla uložena společností Bupak Obaly a. s. (2,3 mil.), MODEL OBALY a. s. (2 mil.), AssiDomän Pack-

aging Česká republika s. r. o. (400 tisíc), Kappa Karton Morava, s. r. o., (1 mil.), OBALEX Znojmo a. s. (1,5 mil.), THIMM Obaly k. s. (600 tisíc) za domnělé zvýšení cen obalů z vlnité lepenky ve vzájemné shodě. V září 2001 bylo řízení zastaveno předsedou ÚOHS a pokuta zrušena.

ÚOHS pokutoval částkou 5 milionů Kč společnost Adidas ČR s. r. o. za zakázanou dohodu o přímém určení ceny. Prvostupňové rozhodnutí z prosince 2000 bylo v druhém stupni v listopadu 2001 potvrzeno, pokuta byla snížena na 2 miliony korun. Správnost postupu ÚOHS potvrdil Vrchní soud v Olomouci.

2001

ÚOHS uložil sankci ve výši 1,45 mil. Kč plemenářským podnikům zaměřeným na šlechtění a chovu skotu Holding Českomoravská plemenářská unie, k. s., (500 tisíc Kč), Jihočeský chovatel, a. s., (300 tisíc Kč), REPROGEN, a. s., (300 tisíc Kč), PLEBO BRNO, a. s., (300 tisíc Kč), AGRO – Měřín, a. s., (300 tisíc Kč), Plemenáři Brno, a. s., (270 tisíc Kč), CHOVSERVIS, a. s., (300 tisíc Kč), PLEMENÁŘSKÉ SLUŽBY, a. s., (300 tisíc Kč) za zakázanou dohodu o cenách inseminačních dávek plemenných býků. Postup Úřadu potvrdil Nejvyšší správní soud.

Pokuta 1,45 mil. Kč byla uložena distributorům léčiv Bristol-Myers Squibb spol. s r. o. (850 tisíc), PHOENIX lékárenský velkoobchod, a. s., (600 tisíc) za domnělou dohodu o neúčtování obchodní přírážky při prodeji léčivého přípravku Lipostat. Prvostupňové rozhodnutí z prosince 2001 bylo zrušeno rozhodnutím předsedy v lednu 2003 včetně pokuty.

2002

Šest distributorů pohonných hmot AGIP Praha, a. s., Aral ČR a. s., BENZINA a. s., CONOCO Czech Republic s. r. o., OMV Česká republika, s. r. o. a Shell Czech Republic a. s. bylo pokutováno částkou 313 mil. Kč za to, že v období od 28. 5. 2001 nejméně do konce měsíce listopadu roku 2001 firmy upravovaly ve vzájemné shodě prodejní ceny automobilového benzínu Natural 95. Krajský soud v Brně 27. 9. 2006 uznal žalobu distributorů a rozhodnutí zrušil. Důvodem byl názor soudu, že pokuta za protisoutěžní delikt nesmí být uložena právnímu nástupci soutěžitele, který se porušení zákona dopustil. Nejvyšší správní soud tento rozsudek v prosinci 2009 zrušil a vrátil věc k dalšímu projednání. Krajský soud Brno v září 2010 rozhodl v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu. O případu tedy bude znovu rozhodovat předseda ÚOHS.

Sankce 51 mil. Kč byla uložena společností BILLA, spol. s r. o., (28 mil. Kč) a JULIUS MEINL, a. s., (23 mil. Kč) za dohodu o koordinaci a sladování nákupních cen zboží a obchodních podmínek vůči svým dodavatelům v letech 2001 a 2002. V meritu věci rozhodl Krajský soud v létě 2006. Existenci kartelu potvrdil, vrátil k projednání část týkající se výše pokut. Pokuty byly nově vyčísleny v březnu 2007 a sníženy oproti původním o 15 procent na 23,80 mil., resp. 19,55 mil. korun. Rozhodnutí následně potvrdil Krajský soud Brno.

Sankci 3,5 mil. Kč uložil ÚOHS společnosti Plzeňský Prazdroj, a. s., (a Pivovar Radegast a. s.) za zakázané dohody. Ve smlouvách o zajištění reklamy a propagace zavazovaly provozovatele pohostinských zařízení odebrat ročně minimální množství hektolitrů piva. Ve druhém stupni byla v roce 2003 pokuta snížena na 2,3 mil. korun. Účastník řízení podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně, kterou ovšem posléze stáhl.

Pokuta ve výši 7,5 mil. Kč byla Úřadem uložena společnosti ČEZ a. s. za zakázané dohody o zakazu zpětného dovozu elektrické energie. Rozhodnutím předsedy z února 2004 byla pokuta potvrzena. ČEZ podal žalobu k soudu, nicméně neuspěl. V roce 2006 potvrdil Krajský soud v Brně závěry ÚOHS, stejně jako v roce 2008 Nejvyšší správní soud.

ÚOHS uložil sankci ve výši 7,5 milionu Kč soutěžiteli ČESKÝ TELECOM, a. s., za nepovolené dohody o cenách telefonních karet. Společnost distributorům určovala v letech 2001 a 2002 maloobchodní ceny za prodej předplacených karet X. Ve druhém stupni byla pokuta snížena na 6,5 mil. korun. Žaloba podána nebyla.

Společnost Český Mobil a. s. dostala v prvostupňovém rozhodnutí z července 2002 pokutu ve výši 6,5 milionu Kč. Druhostupňové rozhodnutí z května 2004 potvrdilo, že smlouvy na distribuci předplacených telefonních karet měly protisoutěžní charakter. Správnost postupu ÚOHS potvrdil v roce 2005 Krajský soud v Brně, pokuta byla ale snížena na 3 mil. korun. Rozsudek Krajského soudu byl Nejvyšším správním soudem na podzim 2007 zrušen. Krajský soud posléze sankci opět potvrdil, avšak NSS v dubnu 2011 jeho rozsudek podruhé zrušil – předplacené karty nelze podle něj považovat za samostatné zboží, u něhož by si mohl prodejce samostatně stanovit cenu, jde pouze o předprodávání služeb mobilního operátora, které musí operátor nabízet za předem určené ceny.

2003

Pokutou ve výši 44 mil. Kč byli potrestáni mobilní operátoři Eurotel Praha (22 mil. Kč), T-Mobile (12 mil. Kč), Český Mobil (10 mil. Kč). Důvodem byly zakázané dohody ve smlouvách o propojení. Pokuty zrušil Krajský soud v Brně – o sporu měl rozhodovat Český telekomunikační úřad – ÚOHS podal kasační stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu, s nimiž uspěl. Krajský soud posléze rozhodnutí ÚOHS opětovně zrušil, byla podána nová kasační stížnost. Pokuty byly vráceny.

2004

Sankce ve výši 484 mil. Kč byla v roce 2004 nepravomocně uložena za údajnou kartelovou dohodu šesti stavebních spoličitelů. O rok později ji tehdejší předseda Josef Bednář zrušil a případ vrátil k novému projednání příslušnému odboru. Porušení zákona bylo překvalifikováno pouze na zakázanou dohodu o výměně informací a sankce byla snížena na 201 mil. Kč. V srpnu 2006 však vrátil případ zpět předseda Martin Pecina prvnímu stupni. Nová pokuta za možné narušení hospodářské soutěže nedovolenou výměnou informací činila

v souhrnu 55 mil. korun. Rozhodnutí bylo v lednu 2008 zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně a následná kasační stížnost ÚOHS byla neúspěšná. Sankce tak byla soudy zcela zrušena.

Společnosti DELTA PEKÁRNY a. s., ODKOLEK a. s. a PENAM spol. s r. o. dostaly za jednání ve vzájemné shodě při určování prodejních cen pečárenských výrobků pokutu ve výši 120 milionů Kč. Existence kartelu byla následně pravomocně potvrzena, avšak k novému projednání byla vrácena část rozhodnutí týkající se odůvodnění výše pokuty. V novém rozhodnutí pokuta činila 66 mil. korun, přičemž v srpnu 2006 byla v opakovaném druhostupňovém rozhodnutí dále snížena na 52,8 mil. Kč. Následně však Krajský soud v Brně zrušil rozhodnutí o existenci kartelu, což v září 2008 potvrdil i Nejvyšší správní soud. Pokuta byla uložena znovu pravomocně na počátku roku 2009 a následně potvrzena rozsudkem KS Brno.

Společnostem EASTERN SUGAR ČESKÁ REPUBLIKA, a. s., Moravskoslezské cukrovary, a. s. a Cukrovary TTD a. s. byla uložena sankce ve výši 118,7 mil. Kč za zakázanou dohodu a domnělé jednání ve vzájemné shodě při stanovování prodejních cen cukru a dohoda o rozdělení trhu s cukrem. Předseda Pecina v září 2005 rozhodnutí zrušil a vrátil případ příslušnému odboru k novému projednání. V únoru 2006 bylo vydáno nové prvoinstanční rozhodnutí, které konstatovalo porušení zákona pouze v bodě týkajícím se výměny informací prostřednictvím Českomoravského cukrovarnického spolku. Nebyla však prokázána existence zakázaných dohod či jednání ve vzájemné shodě spočívajícího ve stanovování prodejních cen cukru či rozdělování trhu s cukrem a v těchto bodech bylo řízení zastaveno. Za zjištěné porušení zákona nebyla uložena sankce.

Společnost ČESKÝ TELECOM, a. s., uzavírala zakázané dohody, když její smlouvy na dodávky ADSL modemů obsahovaly v roce 2003 ustanovení zavazující druhou smluvní stranu neprodávat zboží, jehož dodávky jsou předmětem těchto smluv, žádné jiné společnosti na území České republiky za ceny nižší, než jaké jsou ceny pro společnost ČESKÝ TELECOM vždy v příslušných smlouvách uvedené. Soutěžiteli byla uložena sankce ve výši 15 milionů Kč. Po podání rozkladu byla pokuta snížena v březnu 2005 na 10 milionů korun. Žaloba podána nebyla.

Deset producentů konzumních vajec se mělo dopustit zakázané dohody o nepřímém určení prodejních cen konzumních slepičích vajec, za což jim byla prvostupňovým rozhodnutím uložena pokuta ve výši 11,25 mil. Kč. Sankce byla na podzim 2005 zrušena rozhodnutím předsedy Peciny.

Pokutu ve výši 1,5 mil. Kč dostala od Úřadu společnost Mediaprint & Kapa Pressegrasso, spol. s r. o., za zakázané dohody - společnost zavázala maloobchodní prodejce tisku nevstoupit do smluvního dodavatelsko-odběratelského vztahu se třetí osobou ve smyslu plnění smluv a neodebírat sortiment dodavatele od třetí osoby, dále je zavázala neodebírat od třetích osob periodický tisk a neperiodické publikace, které má dodavatel ve své nabídce sortimentu a rovněž zavázala

maloobchodní prodejce tisku neodebírat periodický tisk a neperiodické publikace od třetí osoby bez souhlasu dodavatele. Potvrzující druhostupňové rozhodnutí bylo vydáno v květnu 2005. Žaloba podána nebyla.

2005

ÚOHS uložil pokutu ve výši 2,3 mil. Kč společnosti Tupperware Czech Republic spol. s r. o. za určování cen zboží pro další distribuci. Prvostupňové rozhodnutí z října 2005 bylo potvrzeno koncem následujícího roku předsedou ÚOHS. Soutěžitel Tupperware podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který rozhodnutí zrušil. Rozsudek Krajského soudu Brno byl v prosinci 2008 zrušen Nejvyšším správním soudem, avšak Krajský soud rozhodnutí zrušil podruhé. V roce 2010 byla opakovaným druhostupňovým rozhodnutím Úřadu pokuta znovu uložena, a to v původní výši 2,3 mil. Kč.

Společnosti AuTec Group, a. s., která byla generálním importérem automobilového zboží značky BMW do České republiky, byla v roce 2005 uložena za protisoutěžní ustanovení ve smlouvách s obchodními zástupci a dealery sankce 9,5 mil. Kč. Předseda ÚOHS však toto rozhodnutí zrušil a vrátil k dalšímu projednání. V novém rozhodnutí byl konstatován protisoutěžní charakter smluvních ustanovení o používání a prodeji výhradně originálních náhradních dílů BMW. Pokuta uložena nebyla.

2006

V prosinci 2006 byla uložena pokuta 113,064 mil. Kč čtyřem největším distributorům léčiv v České republice (Alliance UniChem CZ – 23,859 mil. Kč, GEHE Pharma Praha – 16,831 mil. Kč, PHARMOS – 18,638 mil. Kč a PHOENIX Lékárenský velkoobchod – 53,736 mil. Kč). Uvedené společnosti porušily zákon tím, že v období od 30. 1. 2006 do 14. 2. 2006 vzájemně koordinovaly společný záměr zastavit od 15. února 2006 dodávky léčiv do tří významných nemocnic – Thomayerovy, Na Bulovce (obě v Praze) a nemocnice u sv. Anny (v Brně). Tento společný záměr také od tohoto dne koordinovaně realizovaly. 12. listopadu 2007 byla sankce potvrzena druhostupňovým rozhodnutím předsedy ÚOHS. Žaloba proti rozhodnutí byla v lednu 2009 zamítnuta Krajským soudem Brno, následnou kasační stížností účastníků zamítl Nejvyšší správní soud v březnu 2010.

2007

Pokuta ve výši 979,221 mil. korun byla uložena výrobcům tzv. plynem izolovaného spínacího ústrojí (PISU), kteří mezi sebou uzavřeli tzv. bid-riggingovou dohodu. Účastníci řízení se mezi sebou domlouvali na cenách PISU, které nabídou v soutěžích o zakázky na tato zařízení. Zakázka tak byla přidělena vždy dopředu určenému uchazeči. Správní řízení zahájil ÚOHS v srpnu 2006. Důvodem bylo předchozí podání společnosti ABB, která se k účasti v kartelu přiznala a předložila relevantní důkazy. Této společnosti byla proto také pokuta v rámci tzv. leniency programu prominuta. Sankcionováno bylo celkem 16 společností, které se kartelu účastnily. Verdikt

o existenci kartelu byl potvrzen druhostupňovým rozhodnutím ze dne 26. dubna 2007. U dvou firem byly sankce sníženy – celková částka činí 941,881 mil. Kč. Rozhodnutí bylo zrušeno v červnu 2008 Krajským soudem v Brně. ÚOHS podal kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud v dubnu 2009 vyhověl. Krajský soud musí nyní případ opětovně projednat, v prosinci 2009 však řízení přerušil a položil předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie.

ALSTOM (Société Anonyme)	85 581 000 Kč
AREVA T&D SA	69 552 000 Kč
AREVA T&D AG	58 926 000 Kč
AREVA T&D Holding SA	28 000 000 Kč <i>ve 2. stupni sníženo na 10 mil. Kč</i>
Fuji Electric Holdings Co., Ltd.	44 408 000 Kč
Fuji Electric Systems Co., Ltd.	44 408 000 Kč
Hitachi Ltd.	54 600 000 Kč
Hitachi Europe Limited	54 600 000 Kč
Japan AE Power Systems Corporation	44 408 000 Kč
Mitsubishi Electric Corporation	75 348 000 Kč
Toshiba Corporation	70 762 000 Kč
Siemens AG	126 588 000 Kč <i>ve 2. stupni sníženo na 107,248 mil. Kč</i>
Siemens Aktiengesellschaft Österreich VA Tech Transmission	88 816 000 Kč
& Distribution GmbH & Co KEG Siemens Transmission	44 408 000 Kč
and Distribution Limited	44 408 000 Kč
Nuova Magrini Galileo S.p.A.	44 408 000 Kč

celkem **1. stupeň 979 221 000 Kč**
2. stupeň 941 881 000 Kč

Pokuta v celkové výši 14,208 mil. Kč byla uložena producentům drůbeže AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE, Zemědělské družstvo PETŘÍN, Zemědělské družstvo „Roštýn“, ZEVA CHLÍSTOVICE, a. s., SUŠÁRNA POHOŘELICE, s. r. o., Karlov, a. s., a AGROPRODUCT, spol. s r. o., za to, že se v prosinci 2006 v Jevišovicích dohodli na společné strategii stanovování prodejní ceny jatečných kuřat. Proti rozhodnutí z července 2007 byl podán rozklad. Pokuta byla pravomocně potvrzena. Pokutovaní soutěžitelé následně podali žalobu ke Krajskému soudu Brno, který rozhodnutí ÚOHS v prosinci 2009 zrušil. Kasační stížnost podaná ÚOHS byla z procesních důvodů zamítnuta. ÚOHS v květnu 2011 opakovaným druhostupňovým rozhodnutím uložil účastníkům kartelu pokutu 14,237 mil. Kč, když přehodnotil participaci Zemědělského družstva Petřín na zakázané dohodě.

2008

Kofola Holding dostala za uzavírání zakázaných vertikálních dohod o určování cen pro další prodej se svými velkoobchodními distributory sankci ve výši 13,552 mil. Kč. Správní řízení bylo ukončeno v červenci 2008 tzv. narovnáním. Proti rozhodnutí nebyla podána žaloba. Kofola byla uložena v souvislosti s tímto případem také pořádková pokuta ve výši 11,836 mil. Kč za neposkytnutí úplných a pravdivých informací a podkladů. Ve druhém stupni v srpnu 2009 předseda ÚOHS Petr Rafaj pokutu snížil na 4,855 mil. korun.

Sankce uložená společnosti DELLUX CZ, s. r. o., za vertikální dohody o určování cen pro další prodej, které vedly k narušení hospodářské soutěže na trhu selektivní distribuce kosmetiky, činila 1,089 mil. Kč. Odběratelé byli povinni dodržovat stanovené maloobchodní ceny. Druhostupňovým rozhodnutím ze září 2009 byla pokuta snížena na 816 tisíc korun.

Úřad uložil svým prvostupňovým rozhodnutím pokutu 1 milion korun České lékárnické komoře (ČLK). Důvodem bylo zakázané a neplatné rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které mohlo vést k narušení hospodářské soutěže na trhu lékárenské péče. Představenstvo komory vydalo v srpnu 2007 dokument „Stanovisko představenstva České lékárnické komory k postupu lékáren, které pacientům za předložený recept vyplácejí finanční hotovost“, v němž vyjádřilo nesouhlas s postupem lékáren (Dr. Max) nabízejících pacientům za předložení receptu finanční hotovost nebo jinou pozornost. Ze Stanoviska ČLK vyplývala přímá snaha ovlivnit provozovatele lékáren v jejich nezávislé rozhodování. Rozhodnutí bylo následně potvrzeno předsedou Úřadu, podanou žalobu soudy zamítly.

2009

Společnosti Karlovarské minerální vody a. s. byla v prvostupňovém rozhodnutí z prosince 2009 uložena pokuta ve výši 5 milionů Kč. Uvedená společnost spolu se svou dceřinou společností HBSW uzavírala zakázané dohody o zákazu exportu. Tyto dohody pak mohly vést k narušení hospodářské soutěže na trhu sycených nealkoholických nápojů a na trhu nesycených nealkoholických nápojů. Šetření Úřadu prokázalo, že tyto dohody byly ze strany odběratelů dodržovány. Na druhé straně účastníkem řízení nebyla žádným způsobem činěna kontrola dodržování dohod o zákazu exportu. Řízení bylo ukončeno prostřednictvím tzv. narovnání.

Za zakázané dohody o určování cen pro další prodej na trhu prodeje outdoorového vybavení byla prvostupňovým rozhodnutím z května 2009 pokutována částkou 2,316 mil. Kč společnost HUSKY CZ, s. r. o. Soutěžitel se dopouštěl porušování soutěžních pravidel ve svých obchodních vztazích s odběrateli z řad internetových obchodů, když kontroloval a pod hrozbou přerušování dodávek zboží či jiných sankcí jejich plnění i vymáhal dodržování doporučených cen. Pravomocně byla sankce potvrzena v roce 2011.

2010

V listopadu 2010 bylo pravomocně potvrzeno rozhodnutí o kartelové dohodě na trhu barevných obrazovek CPT pro televizory v letech 1998-2004, jejímiž účastníky byly společnosti Samsung SDI Co., Ltd., Chunghwa Picture Tubes, Ltd., Koninklijke Philips Electronics N.V., Technicolor S.A., Panasonic Corporation, MT Picture Display Co., Ltd., Toshiba Corporation a LG Electronics, Inc. Za kartel byly uloženy sankce v celkové výši 51,787 mil. Kč. V rámci leniency programu byla společnosti Samsung pokuta prominuta a o 50 % byla snížena sankce pro soutěžitele Chunghwa. Společnosti Philips a LG Electronics nemohla být sankce uložena, neboť již uplynula zákonná lhůta pro její uložení (tyto společnosti neplnily inkriminovanou dohodu po 1. 7. 2001). Výše pokut pro jednotlivé soutěžitele: Chunghwa Picture Tubes, Ltd. 6 400 000 Kč, Technicolor S.A. 13 858 000 Kč, Panasonic Corporation 10 373 000 Kč, MT Picture Display Co., Ltd. 9 430 000 Kč, Toshiba Corporation 11 726 000 Kč.

V lednu 2010 byla nepravomocně uložena sankce ve výši 17,283 mil. Kč společnosti Sokolovská uhelná za zakázané dohody o zákazu výrozy, které účastník řízení v letech 1997 - 2007 uzavíral a plnil. Tyto dohody měly za cíl narušení hospodářské soutěže a mohly vést k narušení soutěže na trhu hnědouhelných briket, hnědého energetického uhlí a hnědého tříděného uhlí v České republice. ÚOHS ve svém rozhodnutí konstatoval jak porušení českého soutěžního zákona, tak čl. 81 Smlouvy ES (dnes čl. 101 Smlouvy FEU). V průběhu správního řízení nebylo naopak prokázáno uzavření a plnění dohod o určování cen pro další prodej či závazky výhradnosti dodávek hnědého uhlí a briket. Rozhodnutí bylo pravomocně potvrzeno v létě 2010.

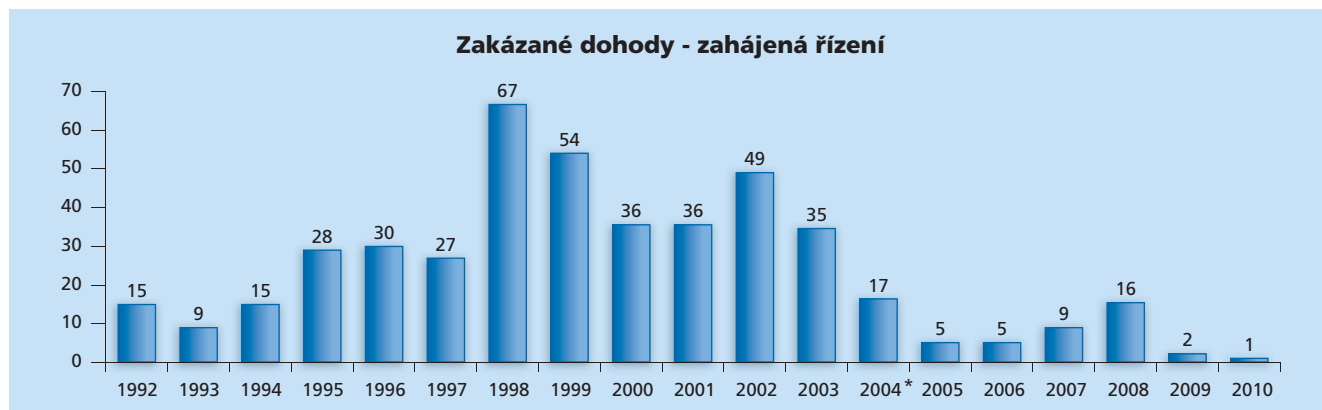
ÚOHS uložil pokutu v celkové výši 7 778 000 korun mediálními agenturám OMD Czech, a. s., a MEDEA, a. s., za uzavření a plnění dohody o rozdělení zákazníků na trhu služeb mediálních agentur na území ČR. Účastníci řízení uzavřeli a plnili dohodu o zdržení se jednání směřujícího k ovlivňování klientů a obchodních partnerů druhé smluvní strany. Tuto dohodu kvalifikoval Úřad jako dohodu o rozdělení zákazníků na trhu služeb mediálních agentur na území ČR. Úřad konstatoval porušení zákona o hospodářské soutěži, uložil pokuty ve výši 5 493 000 Kč a 2 285 000 Kč a plnění dohody do budoucna zakázal.

V roce 2010 byla uložena historicky první pokuta v ryze tuzemském případě tzv. bid-riggingu, tedy kartelové dohody mezi uchazeči o veřejnou zakázku. Společnosti HOKRA Spedition, s. r. o., INZET, s. r. o., PROMINECON GROUP a. s., CBK SHIFT s. r. o. a NATURAL MYSTIC s. r. o. dostaly sankci v celkové výši 4,906 milionů Kč za vzájemnou koordinaci svých nabídek v zadávacím řízení „Provozování ubytoven u provozních středisek Vojenské ubytovací a stavební správy Litoměřice“, jejímž zadavatelem bylo Ministerstvo obrany ČR – Vojenská ubytovací a stavební správa Litoměřice. Rozhodnutí bylo pravomocně potvrzeno v srpnu 2011.

2011

Sankce 29,274 mil. Kč byla v únoru 2011 pravomocně uložena společností ze skupin Henkel (pokuta prominuta v rámci leniency programu), Procter&Gamble (23,778 mil. Kč) a Reckitt Benckiser (5,496 mil. Kč) za zakázanou dohodu na trhu pracích prášků, aviváží a prostředků na ruční mytí nádobí. Dohoda byla plněna v letech 1999–2004, Reckitt Benckiser pouze do 2002. Podle zjištění Úřadu výrobci uvedených „čisticích pro-

středků“ v rámci pravidelných vzájemných schůzek a kontaktů implementovali zvýšení cen některých pracích prášků, nastavili cenová rozpětí pro určení cen pracích prášků a vzájemně mezi sebou koordinovali a omezovali frekvenci i hodnotu promočních aktivit, tedy zejména výši slev poskytovaných z ceny pracích prášků, ceny aviváží a ceny prostředků na ruční mytí nádobí. Účastníci řízení využili jak leniency programu, tak procedury narovnání.

* od roku 2004 ÚOHS nevede tzv. určovací řízení, což se projevilo výrazným poklesem počtu případů

Zneužití dominantního postavení

Pozice některých soutěžitelů může být natolik silná, že se nemusejí ohlížet na konkurenci a mohou na dotčeném trhu postupovat v podstatě nezávisle. Pokud toto jednostranné jednání vede k újmě ostatních soutěžitelů na trhu nebo koncových spotřebitelů, pak hovoříme o tzv. zneužití dominantního postavení. Na firmy v dominantním postavení se aplikují soutěžní pravidla přísněji než na běžné soutěžitele. Dominanti tedy musejí dávat větší pozor na svůj postup na trhu a vždy pečlivě zvážit, zda by jejich chování nemohlo být posouzeno jako zneužívání praktika. I v této oblasti Úřad stále více aplikuje pokročilé metody, zejména při vymezování relevantního trhu a posuzování dopadů jednání se intenzivně uplatňuje tzv. více ekonomický přístup.

1993

MHS uložilo prvostupňovým rozhodnutím sankci ve výši 5 mil. Kč státnímu podniku Pražské komunikace za zneužití dominantního postavení při uzavírání smluv na odvoz tuhého domovního odpadu. Rozhodnutí bylo zrušeno v srpnu 1993 ministrem, neboť účastník řízení doložil objektivní důvody, které vedly k navýšení cen v uvedených smlouvách.

1995

ŠKODA, automobilová a. s. dostala v červnu 1995 sankci ve výši 5 mil. Kč za zneužití dominantního postavení, když zastavením výroby způsobila nedostatek plechových náhradních dílů. Ministr pokutu svým rozhodnutím ze dne 20. 5. 1996 snížil na 3,5 mil. korun. Vrchní soud v Olomouci žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl. Stejně postupoval i Ústavní soud.

Částkou 5 mil. Kč byla pokutována LIKÉRKA Stock Plzeň-Božkov. Společnost zneužila dominantní postavení na trhu nápojů fernetového typu, když vázala prodej nápoje Fernet Stock odběrem dalších druhů alkoholických nápojů. V rozkladovém řízení v dubnu 1996 byla pokuta snížena na 4 miliony Kč.

Veletrhy Brno, a.s., za domnělé zneužití dominantního postavení uplatňováním nestejných podmínek vůči konkurenčním soutěžitelům dostaly pokutu 1 mil. Kč. Rozhodnutí ministra z roku 1995, kde byla sankce snížena na 200 tisíc korun, bylo o tři roky později zrušeno Vrchním soudem v Praze.

Sankce ve výši 1 mil. Kč byla uložena firmě Pražská kanalizace a vodní toky. Ministr v srpnu 1995 rozhodl o pokutě za zneužití dominantního postavení podmiňováním souhlasu k projektům odvodnění uzavřením smlouvy o půjčce. Vrchní soud v Praze pokutu v roce 1998 zrušil.

Středočeská energetická a. s. byla sankcionována pokutou 1 milion Kč za výběr finančních částek, jejichž zaplacení bylo podmínkou zahájení dodávek elektřiny. Pokuta byla potvrzena rozhodnutím ministra z poloviny roku 1996.

MHS uložilo v prvostupňovém řízení pokutu 1,5 milionu Kč společnosti Jihomoravská plynárenská, a. s. Plynárna podmiňovala uzavření nové smlouvy na dodávku plynu do cihelny tím, že nový odběratel bude ručit za zaplacení dluhu původním odběratelem – dlužníkem, který provozoval cihelnu dříve. Ve druhém stupni byla pokuta snížena na 500 000 Kč.

1996

Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a. s., zneužily dominantní postavení, když účtovaly nepřiměřené poplatky ve smlouvách za napojení k vodovodu a další. Byla jim uložena sankce ve výši 1 milion Kč. Žalobu Vrchní soud v Olomouci zamítl.

Česká pojišťovna, a. s., byla v roce 1996 sankcionována 1 mil. Kč za údajné uplatňování rozdílných podmínek při vybírání poplatků za stejnou službu – vystavování zelených karet k povinnému ručení. Pokuta potvrzena i ve druhém stupni v prosinci 1996. Rozhodnutí předsedy Úřadu soud v roce 1997 zrušil. Pokuta ve stejné výši byla téměř soutěžiteli uložena také za zneužití dominantního postavení na trhu služeb spojených s vedením sporožirového účtu. Ve druhostupňovém rozhodnutí již pokuta uložena nebyla.

Úřad uložil v říjnu 1996 pokutu ve výši 2 mil. Kč společnosti Pražská kanalizace a vodní toky. Jako zneužití dominance bylo kvalifikováno podmiňování udělení souhlasu stavebníkům a investorům k napojení na kanalizaci potřebného pro vydání stavebního povolení uzavřením příkazních smluv a úhradou částek v nich uvedených. Předseda ÚOHS v roce 1997 pokutu potvrdil. Vrchní soud v Olomouci však v prosinci 1997 pokutu zrušil.

Soutěžiteli Středočeská energetická a. s. byla rozhodnutím z dubna 1996 uložena sankce 500 tisíc Kč. Firma podmiňovala připojení nebo zvýšení rezervovaného příkonu odběratele úhradou 90 procent nákladů na připojení. Ve druhostupňovém rozhodnutí z prosince 1996 byla pokuta zvýšena na 5 milionů korun. Vrchní soud v Olomouci toto rozhodnutí v roce 1997 zrušil.

Společnosti Jihomoravská plynárenská, a. s., byla uložena pokuta ve výši 9,145 milionu Kč za zneužití dominantního postavení, konkrétně za výběr poplatku za pořízení a dosažení plynoměru. Prvostupňové rozhodnutí z listopadu 1996 – pokutu předseda Úřadu v červnu 1997 zrušil.

1998

Společnost SAZKA a. s. zneužila dominantního postavení na trhu číselných loterií, za což jí byla prvostupňovým rozhodnutím ze srpna 1998 uložena sankce 1,5 mil. Kč. Pokutu předseda v červenci 1999 zrušil a případ vrátil k dalšímu pojednání. V novém prvostupňovém rozhodnutí bylo konstatováno porušení zákona, pokuta uložena nebyla.

1999

ÚOHS uložil pokutu 10 milionů Kč soutěžiteli Česká pojišťovna, a. s., za domnělé zneužití monopolního postavení při likvidaci pojistných událostí. Ve druhém stupni v prosinci 2000 bylo řízení zastaveno a pokuta zrušena.

ČSAD ÚAN Praha Florenc a. s. účtovala provozovatelům vnitrostátní a mezinárodní autobusové přepravy rozdílné ceny za

jednorázové povolení vjezdu na nádraží, čímž zneužila svého dominantního postavení. Byla uložena sankce 1 milion Kč. V lednu 2000 předseda rozhodnutí zrušil i s pokutou. V novém prvostupňovém rozhodnutí z dubna 2000 je konstatováno porušení zákona, ovšem bez pokuty.

ÚOHS uložil pokutu 1 mil. Kč společnosti LOM PRAHA, s. p. Prvostupňové rozhodnutí z června 1999 konstatovalo domnělé porušení zákona odmítnutím poskytnutí knihy oprav letec- kých motorů, v říjnu 2000 předseda pokutu i rozhodnutí zrušil. Později řešeno rozdílné stanovení výše a způsobu platby za uvedenou příručku. Rozhodnutí z května 2002, pokuta 600 tisíc korun potvrzeno i v rozkladu v únoru 2003.

Společnosti Pražská energetika, a. s., byla prvostupňovým rozhodnutím ze srpna 1999 za domnělé zneužití monopolního postavení uložena pokuta 5 milionů Kč. V říjnu 2000 předseda rozhodnutí zrušil.

Jihomoravská plynárenská, a. s., se v roce 1999 dopustila zneužití dominantního postavení. Za neoprávněné vybírání poplatků jí byla uložena sankce ve výši 2,5 mil. Kč. Správnost postupu i druhostupňové rozhodnutí ÚOHS z června 2000 potvrdil i soud.

Pokutu 2 mil. Kč uložil ÚOHS v prosinci 1999 společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s., za zneužití dominantního postavení na trhu provozování jednotné telekomunikační sítě (Dattel a. s.) Výrok ÚOHS potvrdil i soud, pokuta byla snížena na 1,8 mil. korun.

Společnost ČEZ a. s. zneužila monopolního postavení, když snížila odběr hnědého uhlí pro výrobu elektrické energie pouze od jednoho z dlouhodobých dodavatelů bez objektivně ospravedlnitelného důvodu. Pokuta 10 milionů Kč byla ve druhostupňovém rozhodnutí z prosince 2000 snížena na 7,5 mil. korun. Postup Úřadu potvrdil v roce 2001 Vrchní soud v Olomouci.

2000

Plzeňské energetice a. s. byla prvostupňovým rozhodnutím z října 2000 za domnělé zneužití dominantního postavení uzavíráním výlučných smluv na dodávky tepla, plynu a vody uložena pokuta 1 milion Kč. O dva roky později předseda ÚOHS rozhodnutí i s pokutou zrušil.

V prosinci 2000 byla společnosti Dattelkabel, a. s. (dnes UPC Česká republika, a. s.) uložena sankce 7,8 mil. Kč. Společnost se dopustila zneužití dominantního postavení, když nabízela programy kabelové televize pod výrobními náklady s následným zvýšením cen o téměř 300 procent za účelem kompenzace ztrát. Ve druhém stupni v říjnu 2003 bylo porušení zákona překvalifikováno a pokuta vypuštěna. Případ následně pojednával Krajský soud v Brně, který v roce 2006 potvrdil porušení zákona.

2001

Společnost Eurotel Praha, spol. s r. o., (nyní Telefónica O2) dostala za zneužití dominantního postavení v roce 2000 a 2001 pokutu ve výši 48 mil. Kč. Firma účtovala svým zákazníkům za minutu volání do sítě společnosti Český Mobil a. s. (nyní Vodafone) částku vyšší, než jakou si za minutu volání účtovaly navzájem se společností Radiomobil. Pokutu posléze potvrdil i Nejvyšší správní soud. Společnost Telefónica O2 však následně podala ústavní stížnost, které bylo vyhověno a rozhodnutí Úřadu bylo zrušeno. ÚOHS poté v srpnu 2009 v opakovaném rozhodnutí konstatoval zneužití monopolního postavení společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s., na trhu mobilních radiotelefonních služeb ve veřejných mobilních telekomunikačních sítích NMT v letech 2000 a 2001. A to tím, že uvedená společnost účtovala svým zákazníkům volajícím do sítě Vodafone Czech Republic a. s. vyšší částku než zákazníkům volajícím do sítě T-Mobile Czech Republic a. s. Pokuta uložena nebyla. Společnosti RadioMobil a. s. byla za tentýž delikt uložena pokuta 15 mil. Kč. Rozhodnutí zrušil Nejvyšší správní soud.

„Fungující hospodářská soutěž je vlastním zájmem všech soutěžitelů, profitují z ní ale především spotřebitelé.“

Michal Petr
místopředseda ÚOHS

2002

ÚOHS uložil v říjnu 2002 soutěžiteli ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a. s., sankci 8 mil. Kč za přerušení dodávek surovin firmě CHEMOPETROL, ve druhém stupni v květnu 2003 byla pokuta snížena na 6 milionů. Krajský soud v Brně rozhodnutí zrušil. ÚOHS podal úspěšně Kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. V roce 2009 Krajský soud v Brně rozhodnutí ÚOHS opět zrušil, opakovaná kasační stížnost byla nicméně znovu úspěšná a Nejvyšší správní soud v dubnu 2011 vrátil případ zpět ke Krajskému soudu Brno.

2003

V únoru 2003 byla soutěžiteli ČESKÝ TELECOM, a. s., za zneužití dominantního postavení na trhu zprostředkování přístupu ke službám sítě Internet a přenosu dat za užití širokopásmové technologie xDSL (ADSL) veřejnými pevnými telekomunikačními sítěmi na újmu konkurentů a konečných spotřebitelů uložena pokuta 23 mil. Kč. Druhostupňovým rozhodnutím z října 2004 potvrzeno. Žaloba podána nebyla.

Společnost ČESKÝ TELECOM, a. s., dostala v červnu 2003 pokutu 81,7 milionu Kč za zneužití dominantního postavení na trhu poskytování telefonních služeb určených podni-

katelským subjektům prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí. V druhém stupni potvrzeno v lednu 2004. TELECOM podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji v srpnu 2006 zamítl. Případ dále projednával Nejvyšší správní soud, který vyhověl žalující straně. Rozhodnutí ÚOHS následně v prosinci 2009 zrušil Krajský soud v Brně, Úřad však uspěl se svou kasační stížností a Nejvyšší správní soud v červenci 2010 rozsudek Krajského soudu Brno podruhé zrušil. Soud nižší instance svým třetím rozsudkem rozhodnutí ÚOHS vrátil k dalšímu projednání.

V lednu 2003 byla soutěžiteli LINDE TECHNOPLYN a. s. uložena pokuta 12 mil. Kč, ve druhém stupni potvrzena v říjnu 2004. Deliktem bylo zneužití dominantního postavení ve smlouvách o dodávkách společnost zavazovala zákazníky odebírat celkovou spotřebu technických plynů výlučně od této společnosti. Rozhodnutí zrušil v roce 2007 Krajský soud v Brně. Pokuta byla znovu uložena v roce 2008. Následná žaloba byla Krajským soudem v Brně v roce 2009 zamítnuta.

Skiareál Špindlerův mlýn zneužil dominantního postavení, když uplatňoval ve smlouvách s lyžařskými školami rozdílné podmínky při srovnatelném plnění. Uložená sankce 2,8 mil. Kč byla ve druhém stupni snížena na 200 tisíc korun.

2004

Pokuta pro ČESKÝ TELECOM, a. s., ve výši 210 milionů korun byla pravomocným rozhodnutím v roce 2005 snížena na 205 mil. korun. V řízení vedeném dle českého i komunitárního práva ÚOHS konstatoval, že nabídkou cenových plánů pro domácnosti a menší podnikatele obsahujících hovorové kredity a volné minuty se Český Telecom dopustil vázání služeb. Krajský soud v Brně koncem září 2006 potvrdil v plném rozsahu správnost rozhodnutí ÚOHS. Kasační stížnost společnosti Telefónica O2 Nejvyšší správní soud v roce 2009 zamítl.

Další pokutu ve výši 90 mil. Kč uložil ÚOHS společnosti ČESKÝ TELECOM, a. s., za to, že svým jednáním znemožnila alternativním operátorům nabízet koncovým zákazníkům služby ADSL za srovnatelných podmínek. Společnost zveřejnila velkoobchodní i maloobchodní nabídky ve stejný den a neposkytla ostatním operátorům dostatečný časový předstih pro posouzení změny velkoobchodní nabídky, aby tito mohli společnosti ČTc efektivně konkurovat již od 1. ledna 2004. Pokuta byla v březnu 2006 předsedou Martinem Pecinou snížena na 80 milionů. Pokutovaná firma podala následně žalobu ke Krajskému soudu v Brně, která byla zamítnuta.

Společnost ŠKODA AUTO a. s. dostala za údajné zneužití dominantního postavení, uplatňování rozdílných podmínek při shodném nebo srovnatelném plnění, pokutu 55 mil. Kč. ŠKODA AUTO ve smlouvách s jednotlivými smluvními partnery (velkoobchodními) sjednávala rozdílné podmínky při velkoobchodu osobních motorových vozidel zn. ŠKODA. Firma odmítla poskytovat stejné podmínky plynoucí z velkoobchodních smluv i leasingovým společnostem. V únoru 2006 byla pokuta

zrušena, případ vrácen k novému projednání. Pokuta byla v srpnu 2006 snížena na 36 milionů. Firma podala rozklad a předseda Úřadu poté v květnu 2007 správní řízení zastavil.

Sankce ve výši 12 mil. Kč byla uložena společnosti SAZKA, a. s., v prvostupňovém rozhodnutí z roku 2004 za zneužívání dominantního postavení při prodeji losů okamžitých loterií (stírací losy). Společnost uplatňovala nepřiměřené obchodní podmínky vůči provozovatelům. Ve druhé stupni byla v létě 2005 pokuta snížena na 1,2 mil. korun. Žalobu Sazky Krajský soud v Brně zamítl.

Společnost ČAS SERVICE, a. s., zneužila svého dominantního postavení na trhu služeb poskytovaných dopravcům autobusovým nádražím ve Znojmě, za což jí byla uložena sankce 1,5 mil. Kč. Účastník řízení podal rozklad – pokuta byla následně v roce 2005 zrušena.

Sankce 1,5 mil. Kč pro A.S.A. TS Prostějov, s. r. o., byla v roce 2004 uložena za zneužití dominantního postavení na trhu pohřebnictví. Ve druhém stupni byla pokuta snížena na 900 tisíc korun. Žaloba byla odmítnuta Krajským soudem v Brně, neúspěšná byla i kasační stížnost.

2006

Společnosti RWE Transgas byla v srpnu 2006 uložena prvostupňovým rozhodnutím pokuta 370 mil. Kč za zneužití dominantního postavení na trhu s plynem. Dominant porušil zákon mj. tím, že od listopadu 2004 předkládal provozovatelům regionálních distribučních soustav nenáležících do holdingu RWE návrhy smluv o koupi a prodeji zemního plynu obsahující podmínky, které tyto firmy znevýhodňovaly oproti konkurenčním regionálním distributorům náležejícím do skupiny RWE. RWE Transgas dále omezil od 1. 1. 2005 svými smlouvami s distributory možnost prodávat plyn mimo území, které tito distributoři obhospodařují, a tím účinně brání rozvoji konkurence na postupně se liberalizujícím trhu. Třetí forma zneužití dominantního postavení se týkala stanovení ceny za uskladnění plynu. V druhém stupni bylo řízení v tomto bodě zastaveno. Dominant začal také s ÚOHS spolupracovat a změnil své smlouvy. Proto byla pokuta snížena na 240 milionů.

Krajský soud v Brně rozhodnutí ÚOHS na podzim 2007 zrušil. Úřad s tímto verdiktem nesouhlasil a rozhodl se podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který rozsudek Krajského soudu Brno zrušil. Při opětovném projednání před Krajským soudem Brno bylo rozhodnutí v říjnu 2009 znovu zrušeno. V září 2011 Nejvyšší správní soud tento rozsudek opět zrušil.

2008

České dráhy, a. s., dostaly za zneužití dominantního postavení na trhu nákladní železniční dopravy substrátů přepravovaných ve velkých objemech pokutu ve výši 270 mil. Kč. Jednalo se zejména o uplatňování rozdílných cen, rozdílnou výši marží a výši levelových cen a dále o diskriminaci konkurenčních společností SPEDIT-TRANS, a. s., a ŠPED-TRANS Levice, a. s. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v červenci 2008. Delikt byl potvrzen v květnu 2009, pokuta snížena na 254 milionů. České dráhy podaly žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji v roce 2011 zamítl.

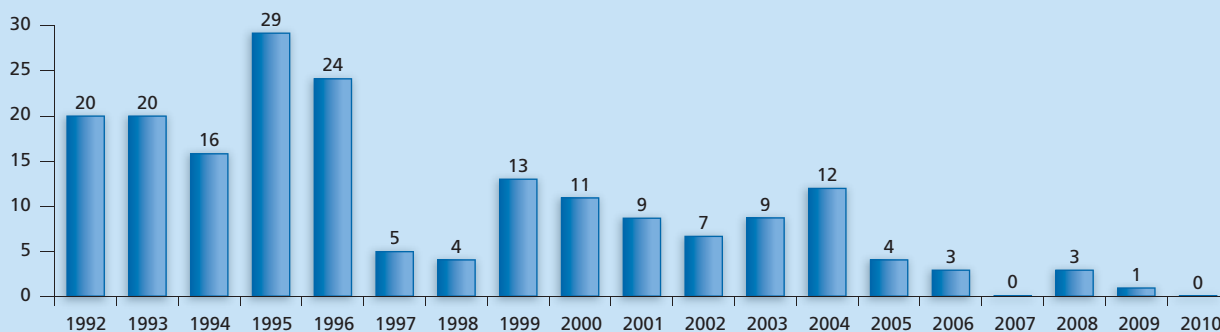
2009

Úřad uložil v polovině roku 2009 v rámci rozhodnutí o narovnání pokutu 10 milionů korun společnosti RWE Transgas, a. s. Důvodem bylo zneužití dominantního postavení, kterého se RWE dopustila vůči některým svým zákazníkům, maloobdobatelům zemního plynu a domácnostem. RWE stanovila na základě chyby ve výpočtovém vzorci v září roku 2008 nepřiměřeně vysoké zálohy.

2010

Úřad uložil svým prvostupňovým rozhodnutím ze dne 3. 11. 2010 společnosti STUDENT AGENCY, s. r. o., pokutu ve výši 6 185 000 Kč za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže. Sankcionovaný soutěžitel se dopustil zneužití dominantního postavení prostřednictvím uplatnění tzv. predátorských cen na trhu poskytování služeb veřejné linkové osobní autobusové dopravy na lince Praha – Brno a zpět s úmyslem vyloučit z uvedeného trhu společnost ASIANA, spol. s r. o. Ve druhostupňovém rozhodnutí byla v roce 2011 pokuta snížena na 5,154 mil. Kč. Soutěžitel podal proti rozhodnutí ÚOHS žalobu.

Zneužití dominantního postavení - zahájená řízení

Spojování soutěžitelů

Kontrola spojování soutěžitelů (fúzí) je podstatnou součástí ochrany hospodářské soutěže. Spojení soutěžitelů jsou posuzována s cílem vyhodnotit, zda fúze nemá potenciál omezit či vyloučit hospodářskou soutěž na daném trhu. O povolení pro uskutečnění spojení je nutno žádat u fúzí, které spadají do obrátových limitů daných zákonem o ochraně hospodářské soutěže. V roce 2004 byly tyto limity navýšeny, v současné době tedy musejí k ÚOHS podat tzv. oznámení o připravovaném spojení soutěžitelů (notifikaci) účastníci fúze, jejichž společný obrát v České republice za poslední ukončené účetní období převyšoval 1,5 miliardy korun a alespoň dva z nich dosáhli samostatně obrátu 250 milionů korun. U některých typů soutěžitelů je limitem 1,5 mld. Kč na českém trhu u jednoho účastníka spojení a 1,5 mld. Kč celosvětově u dalšího spojujícího se soutěžitela.

Úřad se tedy nemusí, na rozdíl od minulosti, zabývat fúzemi, které vzhledem ke své velikosti mají nulový potenciál zásadním způsobem ovlivnit trh, a může se tedy soustředit pouze na skutečně důležité případy. Při posuzování spojení soutěžitelů ÚOHS zpravidla nejprve vymezí relevantní trhy, na nichž působí obě spojující se strany, zjistí velikost tržních podílů soutěžitelů a jejich případný nárůst. Tyto faktory jsou pak společně se silou konkurenčních soutěžitelů působících na daném trhu zásadní pro posouzení dopadu fúze na hospodářskou soutěž.

Z níže uvedených případů je patrné, že zatímco v 90. letech se fúze posuzovaly zejména z hlediska probíhající privatizace a na misky vah se proti omezení konkurence kladla pozitivita v podobě vstupu zahraničního kapitálu, zisk nových technologií, rozšíření výroby či zachování zaměstnanosti, v posledním desetiletí se s nástupem dnes platného zákona č. 143/2001 Sb. (zejména pak po jeho novelizaci v roce 2004 a zavedení tzv. SIEC testu) již přistoupilo ke striktně soutěžnímu posuzování spojení soutěžitelů. Rozhodující je, zda má navrhovaná fúze potenciál podstatně narušit soutěž na relevantním trhu. Tento vývoj lze sledovat také na charakteru omezujících podmínek ukládaných u problematických spojení. Zatímco v minulosti zásadním způsobem převažovaly behaviorální podmínky v podobě udržení objemu výroby, nákupu surovin od domácích výrobců aj., v dnešní době jsou ukládána téměř výhradně strukturální opatření spočívající v odprodeji podniku či jeho části.

1992

S podmínkami byl Fondem národního majetku schválen odprodej části akcií společnosti Čokoládovny a. s. Kupujícími byly Čokoládovny Partners, B.V., European Bank for Reconstruction and Development a První investiční, a. s. V podmínkách Úřad mj. uvedl, že Čokoládovny a. s. musejí přednostně dodávat na tuzemský trh a po dobu pěti let od fúze nesmějí výrazně navyšovat ceny.

Úřad povolil s podmínkami fúzi společností Procter and Gamble Eastern Europe, inc. a Rakona Rakovník a. s. Podmínkou koupě veškerých akcií od Fondu národního majetku bylo

užívání obchodního názvu Procter and Gamble – Rakona, a. s. a zavedení bezfosfátových výrobků do konce roku 1993.

Povoleno bylo převod 30 % akcií společnosti Tabák Kutná Hora, a. s., a předpokládaný budoucí převod dalších 38 % akcií na společnost Philip Morris Holland B.V. Podmínkou bylo, aby spojením vzniklý soutěžitel začal do 25 měsíců vyrábět cigarety s nižším obsahem nikotinu a dehtu.

1993

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž zakázalo vytvoření společného podniku PRINTCO, spol. s r. o., který chtěly založit společnosti SEPAP Štětí a. s. a Leykam – Mürtzaler Papier und Zellstoff Aktiengesellschaft. Důvodem byly obavy, že firma Leykam – Mürtzaler by mohla v důsledku posuzovaného spojení významně ovlivňovat soutěžní prostředí v oblasti odbytu papíru, zejména pak výrobu novinového papíru. O měsíc později však ministr v rozkladovém řízení toto rozhodnutí změnil za podmínky, že bude důsledně dodržována smlouva mezi spojujícími se subjekty.

MHS povolilo fúzi UNILEVER ČSFR, spol. s r. o., a Povltavské tukové závody, s. p., za podmínky, že vzniklý podnik bude všechny suroviny a produkty potřebné k výrobě získávat přednostně z trhu České republiky.

„Soutěžní politiku vidím jako prostředek k posílení naší sociálně-tržní ekonomiky a ke zvýšení její efektivity a spravedlivosti.“

Joaquín Almunia

komisař Evropské komise pro oblast hospodářské soutěže

Compagnie Gervais Danone získala povolení MHS ke koupi 49% podílu v podniku Benešovské mlékárny, a. s. Podmínkou bylo získávání alespoň 80 % surovin pro výrobu z českých zdrojů a suroviny získávané v zahraničí musely být nakupovány za ceny obvyklé. Podmínky byly v platnosti nejméně do konce roku 1998.

Společnost TCHIBO Frisch-Roest-Kaffee GmbH navýšila svůj podíl v podniku Balírny Tchibo, a. s., na 78 %. Ministerstvo transakci povolilo za podmínek, že vzniklý subjekt bude upřednostňovat dodavatele českých balicích materiálů a nákup surové kávy na zahraničních trzích bude prováděn za obvyklé ceny.

Akciíovou společností Vitana, a. s., převzala norská firma Rieber & Son a/s. Ministerstvo vydalo povolující rozhodnutí za podmínek, že Vitana po dobu pěti let nesníží produkci výrobků na trzích, na nichž má nebo bude mít dominantní postavení. Současně byla Vitana povinna přednostně využívat domácí zdroje surovin a případné zahraniční nákupy uskutečňovat za obvyklé ceny.

MHS zrušilo sérii smluv mezi okresními úřady v Berouně, Mladé Boleslavi, Příbrami, Jindřichově Hradci, Prachaticích,

Strakonících, Klatovech, České Lípě, Děčíně a Mostě s vydavatelstvím Vltava, na něž byly převáděny regionální týdeníky. Uvedené smlouvy nebyly notifikovány k ministerstvu, přestože se jednalo o spojení soutěžitelů. Posléze byly fúze vydavatelství Vltava s regionálními periodiky ministerstvu předloženy a povoleny.

1994

MHS podmíněčně povolilo spojení společností Jihočeská Keramika, a. s., a Dřevojas, v. d. Z důvodů ochrany konkurenčního prostředí v oblasti sanitární keramiky ministerstvo stanovilo, že Dřevojas se musí do dvou let vzdát akciového podílu ve společnosti Keramické závody, a. s., a od nabytí právní moci rozhodnutí nesmějí jeho představitelé působit ve statutárních orgánech Keramických závodů.

1995

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž nepovolilo svým prvotupňovým rozhodnutím fúzi společností Progas, a. s., a Česká TYCZKAPLYN, k. s. Podle rozhodnutí by spojením dvou významných dodavatelů zkapalněného topného plynu, kteří si doposud konkurovali, mohlo dojít k narušení soutěže, které převáží nad benefity plynoucími z fúze. Rozkladovým rozhodnutím z následujícího roku však byla fúze povolena, neboť účastníkovi řízení se podařilo prokázat výhody, které spojení přinese.

Spojení soutěžitelů Schott Nederland B.V. a STV Glass bylo povoleno s podmínkou, že po dobu alespoň čtyř let zůstane zachován objem dodávek konusů pro barevné televizní obrazovky.

1996

ÚOHS nepovolil spojení REC Mankovice a Veterinárního asanačního ústavu Tišice. Fúze byla zamítnuta z důvodu posílení již existujícího kapitálového a personálního propojení společnosti REC Mankovice se společností Agris (podnikající na stejném trhu - bílkovinné moučky živočišného původu) a kvůli existenci významných bariér vstupu nových soutěžitelů na trh veterinární asanace a bílkovinné moučky.

Fúze Gillette Czech, Inc., a Astra Jevíčko, a. s., byla povolena pod podmínkou, že budou zachovány souběžné dodávky výrobků obou značek, pokud o ně budou mít spotřebitelé zájem. Dále měl subjekt vzniklý spojením uvádět na trh alespoň jeden výrobek značky Astra jak v segmentu čepelek s dvoustranným ostřím, tak v oblasti jednorázových holicích strojků. Surovinu a polotovary měly být odebírány od tuzemských dodavatelů.

Společnosti Kovohutě Břidličná, a. s., byla uložena pokuta ve výši 50 tisíc Kč za nenahlášení spojení se soutěžitelem TAPA Tábor, a. s.

MHS povolila spojení firem Výtahy Schindler, a. s., a Výtah Brandýs, a. s., pod podmínkou, že k převodu dojde nejpozději do konce roku 1996.

1997

S podmínkami bylo povoleno spojení podniků Bongrain (Europe) S.A. / Povltavské mlékárny, a. s. Příklad je dále zajímavý tím, že prvoinstanční orgán spojení podniků nepovolil a k povolení došlo v rozkladovém řízení po předložení dalších technicko-ekonomických analýz ze strany účastníka řízení. Výhodou pro konečného spotřebitele ze spojení podniků je zajištění širší a různorodější nabídky výrobků za současného zachování výroby tradičních značek. Další podmínkou bylo zajištění ochrany spotřebitele před případnou aplikací vysokých cen.

Spojení soutěžitelů Natura a. s. / Naturamyl a. s. / Lusiana do Brasil CIR Ltd. / Dr. Oetker, s. r. o. působících na trhu práškových výrobků pro přípravu pudinků bylo povoleno s omezujícími podmínkami a závazky, nezbytnými pro ochranu hospodářské soutěže. ÚOHS spojení povolil, protože účastníci řízení prokázali, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude hospodářskými výhodami převážena (zvýšení kvality výrobků, zlepšení ekologických souvislostí výroby, finanční prostředky, vytvoření pracovních míst v regionu). Kromě toho spojení podniků mělo přinést obohacení trhu ČR dalšími kvalitními potravinářskými produkty odrážejícími nejaktuálnější trendy zdravé výživy a moderní způsob života, při současném zachování cenové a plošné dostupnosti výrobků dle původní receptury společnosti Natura.

1998

Úřad v souladu s usnesením vlády povolil spojení společnosti Nomura Europe plc. s Investiční a Poštovní bankou, a. s. Úřad spojení povolil, neboť spojení kapitálově silné finanční společnosti Nomura Europe s Investiční a Poštovní bankou, disponující celostátní hustou sítí poboček a kontrolující rozsáhlá průmyslová aktiva, mělo zajistit kapitálové posílení IPB a přispět k rozvoji IPB i k dlouhodobější stabilizaci bankovního sektoru v České republice. ÚOHS rozhodnutím z května 1998, kterým potvrdil spojení Nomura Europe plc. a Investiční a poštovní banky, rozhodl současně o právních vztazích společností, jejichž akcie fúzující společnosti vlastnily (to se týká mj. i Plzeňského Prazdroje a Pivovaru Radegast).

1999

Úřad posuzoval spojení podniků mezi South African Breweries International (Finance) B.V. (dále „Sabifin“) a Plzeňským Prazdrojem, ke kterému došlo koupí akcií Plzeňského Prazdroje společností Sabifin. Ta se stala nejprve majoritním, později 100% vlastníkem holdingové společnosti Pilsner Urquell Investments B.V., která kapitálově ovládá pivovary Plzeňský Prazdroj a Pivovar Radegast a která byla v době rozhodnutí Úřadu ze sta procent vlastněna bankovní skupinou Nomura. Úřad převzetí podniku, jehož tržní podíl dosahoval 44 %, povolil s těmito podmínkami: zachovat dostupnost značek spojených pivovarů Plzeňský Prazdroj, Radegast, Gambrinus a Velkopopovický Kozel na tuzemském trhu po dobu pěti let, projednat předem s Úřadem záměr případného prodeje všech nebo podstatné části akcií Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského, a. s.

2000

Úřad posuzoval žádost o povolení spojení podniků mezi společnostmi Hamé, a. s., OTMA – Sloko, spol. s r. o., a OTMA – Slováká Fruta, a. s. S přihlédnutím ke stavu soutěžního prostředí na trhu konzervovaných výrobků a vzhledem k podílu spojených podniků na relevantních trzích, který dosahoval až 56 procent, Úřad spojení povolil s podmínkami. Společnost Hamé musela s ÚOHS konzultovat každý další záměr na převzetí tržního podílu v podnicích působících na trhu konzervovaných potravin a informovat o volbách a jmenování členů statutárních orgánů skupiny Hamé. Obě podmínky byly v platnosti tři roky od právní moci rozhodnutí.

Úřad povolil záměr soutěžitelů hlavní město Praha, RWE a GESO na straně jedné, a Pražská energetika, a. s., na straně druhé získat hlavnímu městu Praha, RWE a GESO společnou kontrolu nad společností Pražská energetika, a. s., a to prostřednictvím společnosti Pražská energetika Holding, a. s. Úřad záměr spojení povolil s následujícím omezením nezbytným pro ochranu hospodářské soutěže - účastníci řízení nesměli činit bez předchozího souhlasu ÚOHS právní úkony, na základě kterých by společnost RWE získala samostatnou přímou či nepřímou kontrolu současně nad společností Pražská energetika holding, a. s., a Pražská plynárenská holding, a. s. Se stejným omezením Úřad povolil také záměr spojení soutěžitelů hlavní město Praha, RWE a Ruhrgas na straně jedné, a Pražská plynárenská, a. s., na straně druhé.

Úřad povolil spojení podniků LINDE TECHNOPLYN, a. s., a AGA GAS, spol. s r. o., pod podmínkou odprodeje dvou plnění společnosti AGA GAS, příp. LINDE TECHNOPLYN, nejpozději do dvou let od nabytí právní moci rozhodnutí, a to subjektu, který zajistí kontinuální poskytování služeb na srovnatelné úrovni. Další podmínkou bylo tři měsíce po nabytí právní moci rozhodnutí upravit obchodní smlouvy uzavřené s osobami, které pro společnost AGA GAS, spol. s r. o., a LINDE TECHNOPLYN, a. s., provádějí distribuci plynu v láhvích konečným spotřebitelům, a to tak, aby byla zrušena v nich obsažená exkluzivita týkající se zdrojů dodávek.

2001

Úřad nepovolil spojení soutěžitelů Karlovarské minerální vody, a. s., Poděbradka, s. r. o., a Hanácká kyselka. Dle Úřadu

by uspokojení poptávky konečného spotřebitele u balených přírodních vod minerálních a stolních a balených ochucených vod minerálních a stolních probíhalo za podmínek, které bude určovat subjekt s velkou tržní silou danou vysokým tržním podílem a dalšími pro něho zvýhodňujícími faktory. V červenci 2004 byla společnosti KVM uložena pořádková pokuta ve výši 10 milionů Kč za to, že nad společností Poděbradka vykonávala kontrolu. V roce 2006 byl návrh na povolení této fúze podán znovu a Úřad jej při zvážení změněné situace na relevantních trzích povolil se závazky. KVM podle nich byla povinna po dobu pěti let zachovat značku Poděbradka, dále zajistit, aby si Poděbradka i po realizaci spojení po dobu pěti let samostatně vyjednávala své obchodní a dodací podmínky s odběrateli, zajistit po dobu pěti let udržení cenového rozdělení nápojů vyráběných spojujícími se soutěžiteli, a to tak, že nebude snižován stávající podíl nápojů nižší cenové kategorie.

Úřad povolil s omezeními spojení podniků Bijou Terra, s. r. o., a Železnobrodské sklo, a. s. Společnosti Bijou Terra, s. r. o., bylo uloženo učinit taková opatření, aby po dobu nejméně deseti let od právní moci tohoto rozhodnutí společnost Železnobrodské sklo a. s. zachovala dodávky skleněných technických kuliček a polotovarů pro výrobu bižuterie svým odběratelům v České republice, minimálně v rozsahu dodávek v roce 2000. Účastníkům řízení Bižuterie Česká Mincovna a. s., ORNELA, a. s., a PRECIOSA, a. s., bylo uloženo, aby po dobu nejméně deseti let zachovali dodávky skleněných technických kuliček, skla ve tvaru tyčí a polotovarů pro výrobu bižuterie stávajícím odběratelům v České republice, včetně dodávek ze společnosti Jizerské sklo, a. s., a to minimálně v rozsahu dodávek v roce 2000. Účastník ORNELA, a. s., bylo uloženo nabídnout k odkoupení jeho majetkové podíly ve společnosti Sklářská surovina s. r. o. do výše podílu při založení této společnosti. Rovněž bylo uloženo odstranit personální propojení mezi společníky společnosti Bijou Terra s. r. o., Sklářská surovina s. r. o. a Jizerské sklo a. s.

Spojení podniků PRAGUE WATER CGE-AW, Paříž, Francie – Pražské vodovody a kanalizace a. s., Praha bylo povoleno při splnění závazku z důvodu nezbytné ochrany hospodářské soutěže a s přihlédnutím k možným dopadům na konečného spotřebitele. Ve spolupráci s hlavním městem Prahou musí v průběhu pěti let od nabytí právní moci rozhodnutí dosáhnout snížení meziročního nárůstu ceny pitné vody a stočného ze stávajících 7,6 % v roce 2001 na inflační nárůst, ledaže by splnění tohoto závazku bránilo mimořádné investiční náklady hlavního města Prahy.

Úřad povolil spojení podniků UNIPETROL, a. s., a PARAMO a. s. s podmínkou nezbytnou pro ochranu hospodářské soutěže. Úřad stanovil společnosti UNIPETROL, a. s., nesnížit oproti stavu ke dni vydání povoluujícího rozhodnutí dodávky asfaltů, motorové nafty, motorových, převodových, průmyslových a ostatních mazacích olejů na tuzemský trh vyráběných společností PARAMO a. s. Tato podmínka byla stanovena na dobu pěti let od nabytí právní moci rozhodnutí.

2002

Úřad v květnu 2002 povolil spojení RWE GAS AG (RWE) se společností Transgas, a. s., a osmi distribučními plynárenskými společnostmi a stanovil tři podmínky, na základě kterých bylo spojení povoleno. Společnost RWE nesmí přímo či nepřímo nabýt kontrolu nad společností Moravské naftové doly, a. s., (MND) a blokovat její rozhodnutí o záměrech, které budou mít zjevně konkurenční charakter vůči společnosti RWE. Dále společnost RWE do doby ukončení privatizace elektroenergetiky nesmí nabývat kontrolní podíly v elektroenergetických distribučních a teplárenských distribučních společnostech nebo budovat nové elektroenergetické distribuční a teplárenské distribuční společnosti v České republice, nejdéle však po dobu pěti let. Úřad stanovením podmínek vytvořil předpoklady pro účinnou soutěž zejména do budoucna v souvislosti s předpokládanou liberalizací trhu. RWE Gas odprodala svůj podíl ve společnosti MND a splnila tak podmínku uloženou Úřadem.

Spojení soutěžitelů ČEZ, a. s., a pěti regionálních distribučních společností Středočeská energetická a. s., Východočeská energetika a. s., Severočeská energetika a. s., Západočeská energetika a. s., Severomoravská energetika a. s. Spojením bylo dotčeno několik relevantních trhů: trh výroby elektrické energie, trh distribuce elektrické energie a trh dodávek elektrické energie pro oprávněné a chráněné zákazníky. Spojení bylo povoleno se třemi podmínkami ve prospěch zachování účinné soutěže: První podmínkou je odprodej 34% podílu ČEZu ve společnosti ČEPS, a. s., (monopolní provozovatel přenosové soustavy), což zajistí úplné oddělení přenosové soustavy a dominantního výrobce. Další podmínka - prodej akcií ČEZu v Jihomoravské energetice, a. s., Jihočeské energetice, a. s., a Pražské energetice, a. s., zajistí plnou nezávislost těchto společností – konkurentů – na společnosti ČEZ. Třetí podmínka - odprodej jedné z pěti distribučních společností třetí osobě – je minimálním strukturálním opatřením odstraňujícím nebezpečí existence silného dominantního postavení bránícího efektivnímu fungování hospodářské soutěže.

Spojení soutěžitelů Agrofert Holding a. s. a Unipetrol, a. s., které bylo důsledkem plánované privatizace společnosti Unipetrol, a. s., Úřad svým rozhodnutím v srpnu 2002 povolil se závazky ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže. Tyto závazky spočívaly v zachování dodávek hnojiv společností mimo skupinu Agrofert Holding a. s. po dobu pěti let, zachování rovných distribučních podmínek a pravidelného zveřejňování předpokládaného vývoje cen dusíkatých hnojiv. Tyto závazky řešily nebezpečí, na která poukazovaly některé třetí strany. K uskutečnění předmětného spojení však nakonec nedošlo.

Spojení soutěžitelů LASSELSBERGER Holding-International GmbH a Rako, a. s., se odehrálo na trzích obkladových materiálů a surovin pro jejich výrobu (kaolínu, živce a jílu). Spojení bylo povoleno s podmínkami ve prospěch zachování účinné soutěže, které se týkaly zejména zajištění přístupů do distribuční sítě, zákazu diskriminace odběratelů, zachování dodávek a uchování značek všech spojením dotčených společností.

Úřad v září 2002 vydal rozhodnutí, kterým povolil spojení soutěžitelů, spočívající v převzetí části podniku spolu s pojistným kmenem pojišťovny Zürich ze strany společnosti Generali pojišťovna a. s. Spojení se odehrálo na několika pojistných trzích, na kterých spojující se pojišťovny mají jen malý tržní podíl. Výjimkou byl trh záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře. Úřad v rozhodnutí uložil podmínku, že společnost Generali a. s. je povinna zajistit poskytování pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře nejméně v současném rozsahu.

2003

ÚOHS zakázal spojení soutěžitelů Saint Louise Sucre/ Südzucker, k němuž mělo dojít na trhu cukru. Společnost Saint Louise Sucre před spojením kontrolovala v tuzemsku cukrovary skupiny Eastern Sugar. Společnost Südzucker kontrolovala cukrovary skupiny Agrana. Jednalo se o spojení dvou ze tří významných soutěžitelů aktivních na trhu, spojením vzniklý subjekt by se stal výrazně dominantním soutěžitelem na relevantních trzích cukru pro domácnost a průmyslového cukru. Úřad v rozhodnutí vydaném v únoru 2003 konstatoval, že povolením spojení by došlo ke vzniku dominantního postavení, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Proti rozhodnutí byl podán rozklad, který však předseda ÚOHS zamítl. Rozhodnutí bylo v roce 2006 Krajským soudem v Brně zrušeno a Úřad případ znovu posuzoval. Vzhledem k majetkovým změnám, k nimž mezitím došlo, bylo vydáno rozhodnutí o tom, že fúze nepodléhá povolení ze strany Úřadu, neboť spojující se soutěžitelé nespĺnili obrotová kritéria.

Spojení ZENTIVA B.V. a S.L. Pharma Holdings Gesellschaft M.B.H., které se uskutečnilo v oblasti farmacie, bylo povoleno v červnu roku 2003 se závazky. Jednalo se o spojení dvou významných výrobců léčiv, kteří se specializují především na výrobu a prodej generických (neoriginálních) léků pro humánní účely. Úřad konstatoval, že na několika relevantních trzích by došlo k vytvoření, případně posílení dominantního postavení spojujících se soutěžitelů, jež by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Spojení tedy bylo podmíněno převodem veškerých aktivit týkajících se výroby vybraných léčebných přípravků a obchodu s nimi na třetí osobu.

Podmínečně povoleno bylo také spojení, v jehož důsledku se ČESKÝ TELECOM, a. s., stal jediným vlastníkem společnosti Eurotel Praha, spol. s r. o. Úřad při posuzování fúze dominanty v oblasti veřejných pevných telekomunikačních sítí s významným soutěžitelem z oblasti veřejných mobilních telekomunikačních sítí vycházel z analýzy poskytovaných služeb spojujících se soutěžitelů i jejich vzájemné zaměnitelnosti a rovněž přihlédl k rozhodnutím Evropské komise v této oblasti. Spojení mělo převážně konglomerátní charakter, neboť činnosti spojujících se soutěžitelů se vzájemně nepřekrývaly. Na některých trzích vzniklo vertikální propojení, v jehož důsledku dochází k posílení pozice spojujících se soutěžitelů. V rozhodnutí Úřad stanovil podmínku s cílem minimalizovat

rizika, že by v důsledku protisoutěžních praktik byli soutěžitelé i konečný spotřebitel ochuzeni o benefiční efekt vyplývající z liberalizace trhu.

ÚOHS podmíněčně povolil spojení soutěžitelů PPF (CYPRUS) LIMITED a NOVA HOLDING, a. s. Subjekty kontrolované společností NOVA HOLDING poskytovaly servisní činnost pro společnost CET 21, která byla provozovatelem vysílání televize NOVA. Spojením dotčeným trhem byl trh televizního vysílání a trh televizní reklamy. V důsledku posuzovaného spojení došlo také k propojení společností Krátký film Praha a Studio animovaného filmu. Spojení bylo podmíněno tím, že společnost Krátký film Praha je povinna uplatňovat pro všechny odběratele svých služeb jejich poskytování založené na principu volného a rovnoprávného přístupu.

2004

Spojení soutěžitelů Bakeries International Luxembourg S.A. a DELTA PEKÁRNY a. s. na trhu výroby pekařských a těstářenských výrobků. Jednalo se o dva nejvýznamnější subjekty na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba v České republice. Úřad nejprve v prvostupňovém rozhodnutí konstatoval, že především na trhu čerstvého běžného pečiva a chleba by uskutečnění spojení vedlo k podstatnému omezení konkurenčního prostředí na trhu a spojení nepovolil. Rozhodnutí v únoru 2005 potvrdil i předseda Bednář. Koncem roku 2005 obdržel Úřad návrh na povolení spojení v modifikované podobě znovu. Fúze následně povolena byla, a to bez podmínek. Úřad v obnoveném řízení především zkoumal, zda a v jaké míře došlo ke změnám na relevantních trzích. Významnou změnou byl především fakt, že žádný ze spojujících se soutěžitelů již nepůsobil na trzích mlýnských výrobků.

Po přijetí závazků navržených spojujícími se soutěžiteli povolil ÚOHS spojení společností Bijouterie Trading Company a. s. a Swarovski Bohemia spol. s r. o., na straně jedné, a ORNELA a. s. a Bižuterie Česká Mincovna, a. s., na straně druhé. Spojení se uskutečnilo v oblasti bižuterie, užitkového skla, drobných dárkových výrobků ze skla a dalších trhů. Společnosti Bijouterie Trading Company a Swarovski Bohemia přistoupily na řadu závazků potřebných k zachování efektivní hospodářské soutěže na trhu.

2005

Ke spojení soutěžitelů ÚAMK/ABA došlo v souvislosti s usneseními vlády, která se týkala prodeje majetkové účasti České konsolidační agentury v Autoklubu Bohemia Assistance, a to přímému konkurentovi, společnosti ÚAMK. Navrhované spojení soutěžitelů se týkalo zejména oblastí asistenční pomoci motoristům, dopravních a mototuristických informací, distribuce a prodeje dálničních známek a souvisejících služeb, kde působily oba spojující se subjekty, tj. ÚAMK a ABA či společnosti jimi kontrolované. Po šetření v rámci pětíměsíční lhůty vydal Úřad rozhodnutí, kterým spojení povolil za podmínky splnění závazků týkajících se zachování podmínek a rozsahu asistenčních a souvisejících služeb poskytovaných spojujícími

se subjekty odběratelům těchto služeb, a to po dobu pěti let od nabytí právní moci rozhodnutí.

2006

ÚOHS povolil fúzi jedničky a dvojky na trhu kabelových televizí. Společnost UPC získala možnost kontrolovat svého konkurenta Karneval Media až po předložení pěti závazků, které stanovily zachování programové nabídky, bránily zvýšení cen, chránily tzv. programery (poskytovatele televizních programů), odstraňovaly obavy z křížového financování služeb a v neposlední řadě zajišťují ostatním provozovatelům televizních sítí přístup k programům nabyvatele – UPC.

S podmínkami byla povolena akvizice tiskáren NTISK (Praha) a NOVOTISK Olomouc německou vydavatelskou skupinou Verlagsgruppe Passau (resp. HKM Beteiligungs GmbH). V důsledku předmětného spojení došlo k podstatné změně struktury trhu polygrafické výroby tiskovin novinového charakteru a rovněž k významnému posílení postavení skupiny Verlagsgruppe Passau. Nabyvatel byl podle uložených podmínek povinen zajistit provedení takových investic do tiskáren spadajících pod NOVOTISK a NTISK, aby došlo ke zvýšení maximální hodinové kapacity novinového tisku. Musel také zajistit zachování stávajících podmínek a rozsah dodávek pro současné zákazníky společností NOVOTISK a NTISK. Tyto závazky by měly zajistit nutnou kapacitu výroby novin i pro konkurenty účastníka řízení.

2007

Úřad povolil spojení soutěžitelů Telefónica O2 Czech Republic, a. s., a DELTAX Systems a. s. pod podmínkou splnění závazku, který byl navržen účastníkem řízení kvůli zachování účinné hospodářské soutěže. Soutěžitel Deltax musel dle uvedeného závazku ukončit svou účast na plnění veřejné zakázky Informační systém pro správu interaktivních formulářů (IS ASDM) pro Český telekomunikační úřad. Podle Úřadu hrozilo nebezpečí, že spojením vzniklý celek prostřednictvím této činnosti získá přístup k neveřejným údajům o svých konkurentech, jež jsou využitelné v hospodářské soutěži. Telefónica by tak získala neoprávněnou konkurenční výhodu oproti ostatním soutěžitelům na trhu.

2008

Spojení REWE/Plus Discount bylo povoleno za podmínky splnění závazků, které účastník v průběhu správního řízení přijal ve prospěch zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže. Spojením řetězců BILLA/Delvita (celkem 181 prodejen), Penny (celkem 171 prodejen) se sítí prodejen PLUS Discount (celkem 146 prodejen) vznikl druhý nejsilnější subjekt na celonárodní úrovni maloobchodního prodeje zboží denní potřeby za skupinou Schwarz a před společnostmi Ahold a Tesco. Z výsledků šetření Úřadu vyplynulo, že by posuzované spojení vedlo k vysoké koncentraci na lokálních maloobchodních trzích na území čtyř okresů. Na základě předložených závazků byla společnost REWE povinna odprodat na problematických tr-

zích vždy jednu prodejnu ze svého portfolia. Přestože tyto závazky byly v dalších letech zmírněny, společnost REWE k odprodeji nepřistoupila a Úřad byl na počátku roku 2011 nucen zahájit řízení o uložení pokuty kvůli neplnění rozhodnutí.

ÚOHS povolil spojení soutěžitelů Agrofert/První žatecká s podmínkami ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže na dotčených trzích. Úřad měl obavy z narušení hospodářské soutěže na trhu maloobchodního prodeje průmyslových hnojiv v Ústeckém a Středočeském kraji, maloobchodního trhu prodeje přípravků na ochranu rostlin v Ústeckém kraji, trhu skladování rostlinných komodit v Ústeckém a Středočeském kraji a na trhu maloobchodního prodeje krmných směsí na území Ústeckého kraje. Kvůli zachování účinné hospodářské soutěže přistoupil Úřad k uložení strukturálních podmínek a omezení, s nimiž účastník řízení souhlasil a jejichž splněním ÚOHS podmínil povolení spojení. Konkrétně byl nabyvatel, společnost Agrofert, povinen odprodat několik částí podniku První žatecká nezávislému třetímu subjektu, který bude mít předpoklady pro provozování takových aktiv, čímž dojde k odstranění obav z narušení hospodářské soutěže na uvedených trzích ve Středočeském a Ústeckém kraji.

2009

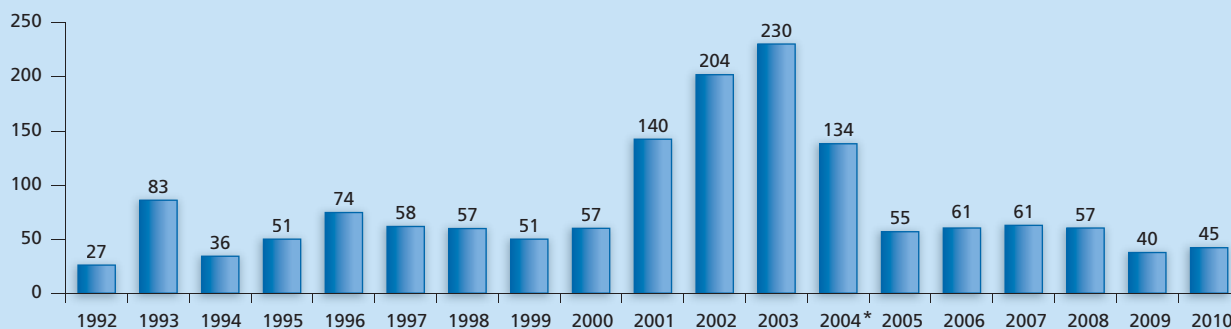
Úřad v březnu 2009 povolil spojení soutěžitelů AGROFERT HOLDING, a. s., a Agropol Group, a. s. Svůj souhlas však podmínil splněním několika strukturálních závazků ve prospěch zachování účinné hospodářské soutěže, které účastník řízení před vydáním rozhodnutí přijal. Úřad se obával možného narušení hospodářské soutěže na celkem devíti relevantních trzích maloobchodního prodeje průmyslových hnojiv, maloobchodního prodeje krmných směsí, výkupu obilovin a výkupu olejnin v šesti krajích České republiky. V zájmu zachování účinné hospodářské soutěže na spojení nejvíce dotčených trzích se společnost AGROFERT zavázala odprodat vybrané části podniku některých společností ze skupin AGROFERT a Agropol a dále minoritní akciový podíl, který vlastní v jednom z jejich konkurentů.

2010

Úřad povolil svým prvostupňovým rozhodnutím spojení soutěžitelů EUROVIA SA a Tarmac CZ a. s. Souhlasné rozhodnutí však bylo podmíněno splněním několika strukturálních závazků, neboť při prvotním posouzení fúze vyvstaly obavy z narušení hospodářské soutěže na dotčených trzích. Ke spojení došlo na trzích drceného kameniva a těženého kameniva, oblasti asfaltových obalovaných směsí a oblasti inženýrského stavitelství na lokálních trzích nacházejících se ve středních, západních, severních a východních Čechách. Dle posouzení ÚOHS mohla mít společnost Eurovia po uskutečnění spojení na určitých lokálních trzích dostatečnou ekonomickou sílu na to, aby zabraňovala či omezovala své konkurenty působící ve výrobě obalovaných směsí a inženýrských stavbách v přístupu k drcenému kamenivu. Společnost Eurovia navrhla za účelem odstranění výše zmíněných obav závazky, které spočívaly v odprodeji několika kamenolomů v oblasti severních a západních Čech nezávislému subjektu. Úřad uvedené závazky shledal jako dostatečné a navrhované spojení povolil.

Pokuta ve výši 477 tisíc korun byla uložena společnosti Lumius, spol. s r. o., za uskutečňování spojení soutěžitelů v období před podáním návrhu na zahájení řízení o povolení spojení a před právní mocí rozhodnutí Úřadu, jež předmětné spojení povoluje. Společnost Lumius nabyla dne 20. 4. 2009 akcie představující 89% podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti Českomoravská energetická, a. s., a tím i možnost tuto společnost přímo a výlučně kontrolovat. Návrh na povolení spojení soutěžitelů obdržel Úřad dne 13. 7. 2009 a dne 21. 8. 2009 vydal rozhodnutí o povolení spojení soutěžitelů, které nabylo právní moci dne 11. 9. 2009. V průběhu správního řízení Úřad zjistil, že společnost Lumius v rozporu se zákonem vykonávala rozhodující vliv na činnost společnosti ČME, a to ještě před tím, než podala návrh na povolení spojení soutěžitelů.

Spojování soutěžitelů - zahájená řízení

* v roce 2004 došlo ke zvýšení obrátových kritérií, které se projevilo na podstatném poklesu počtu správních řízení

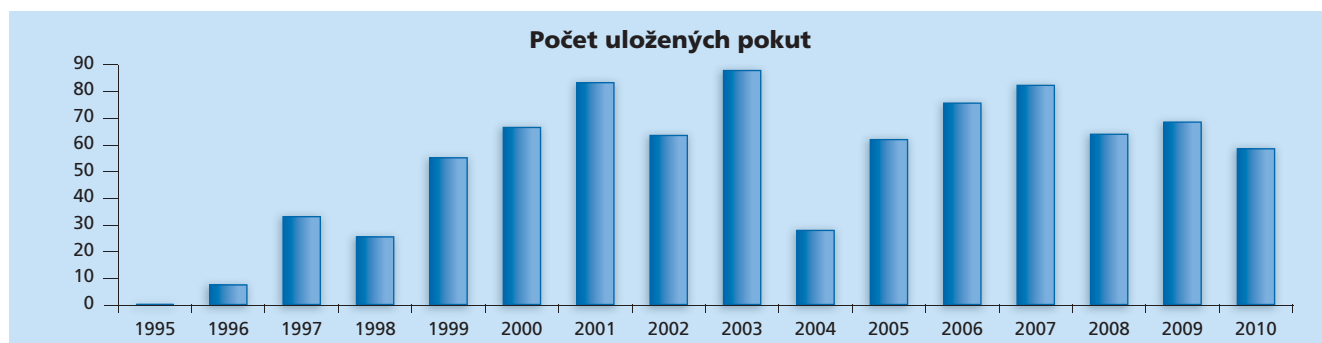
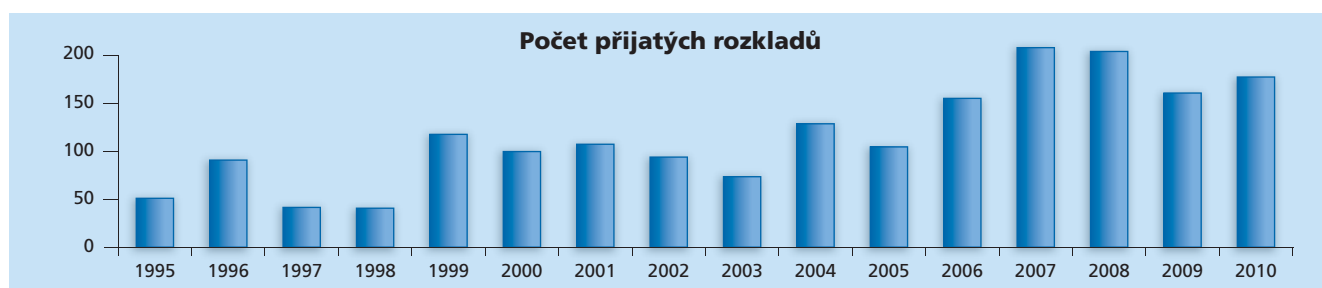
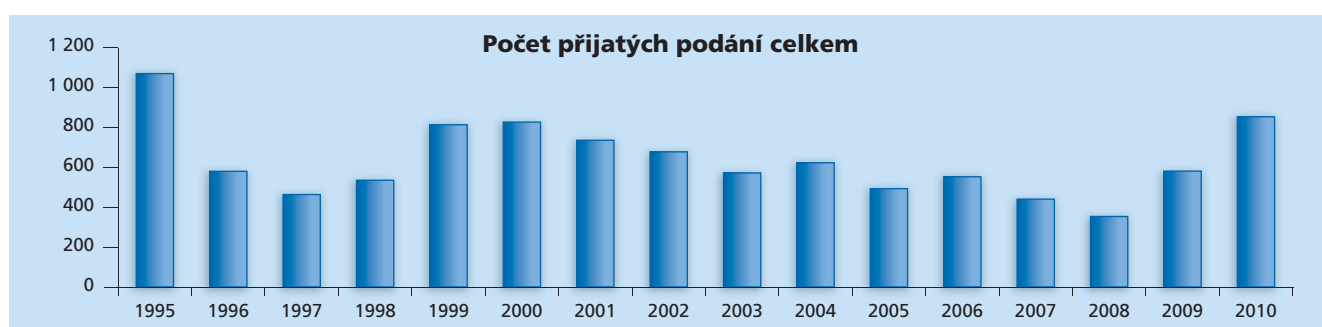

BILANCE ÚOHS V OBLASTI VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže dohlíží od 1. ledna 1995 rovněž na zadávání veřejných zakázek. Toho dne vstoupil v platnost zákon o zadávání veřejných zakázek č. 199 z roku 1994 a dohled nad jeho dodržováním se stal novou kompetencí tehdejšího Ministerstva pro hospodářskou soutěž (od roku 1996 ÚOHS). Spojení této činnosti s ochranou hospodářské soutěže se během uplynulých již téměř 17 let osvědčilo, neboť umožňuje intenzivní výměnu informací a spolupráci

obou sekcí při prosazování soutěžních principů v české ekonomice a odhalování nepřípustného chování soutěžitelů.

Za 16 let vykonávání dohledu nad zadáváním veřejných zakázek ÚOHS přijal v této oblasti 10,6 tisíce podání, zahájil 6 331 správních řízení, vydal 6 256 prvostupňových a 1 880 druhostupňových rozhodnutí, uložil téměř 881 pokut v celkové výši přes 46 milionů korun.

ÚOHS se v omezené míře zabývá i koncesemi, a to od února 2005, kdy byly v zákoně o veřejných zakázkách definovány koncese na stavební práce a služby. Následně byl vzhledem ke komplexnosti problematiky spolupráce subjektů veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership – PPP) zpracován zvláštní právní rámec, zákon č. 139/2006, tzv. koncesní zákon, platný od poloviny roku 2006. Další změny v oblasti koncesního zákona přinesla novela č. 417/2009, účinná od 1. 1. 2010.

1995

Již první měsíce platnosti zákona č. 139/1994 Sb. ukázaly na potřebu jeho novelizace. Úřad přijal v tomto roce rekordní počet (1 085) podání na prověření postupu zadavatele a jen do poloviny května 1995 zrušil přes 150 zadávacích řízení. Ministr proto ještě v květnu navrhl přes 70 změn zákona týkajících se vymezení působnosti zákona, definic klíčových pojmů, výše finančních limitů pro jednotlivé způsoby zadávání, okruhu zadavatelů, zadávací lhůty, požadavků na kvalifikační předpoklady uchazečů atd. V průběhu dalších let došlo k několika novelizacím zákona, kterými bylo dotčeno prakticky celé znění zákona.

„Počet zakázek zadávaných veřejným sektorem poklesl. Uchazeči proto o zakázky bojují všemi prostředky, a to včetně podání návrhu na přezkoumání rozhodnutí zadavatele k našemu Úřadu.“

*Petr Rafaj v rozhovoru pro
Parlamentní magazín v lednu 2011*

První rozhodnutí v oblasti veřejných zakázek

Rozhodnutí vydané již 13. ledna 1995 ukládalo zadavateli Silničnímu investorskému útvaru Praha zrušit veřejnou soutěž, v jejímž vyhlášení chyběly informace o době plnění veřejné zakázky, požadavcích na prokázání základních kvalifikačních předpokladů uchazečů, způsobu hodnocení nabídek, o požadavcích na jednotný způsob zpracování nabídkové ceny a platebních podmínkách, soutěžní a zadávací lhůtě a neobsahovalo ani místo a dobu pro podávání nabídek.

1996

ÚOHS vydal na základě svých praktických zkušeností první analýzu nedostatků, k nimž při zadávání veřejných zakázek nejčastěji docházelo. Patřila k nim nedostatečná příprava zadavatele a z toho vyplývající nepřesné vymezení předmětu veřejné zakázky již při jejím zadávání. V souvislosti s hodnotícími kritérii zadavatelé jednali protizákonně nejčastěji tím, že stanovovali nejednotná kritéria, dodatečně je doplňovali či měnili a přisuzovali jim nesprávné stupně významu. Analýza upozor-

nila rovněž na nelegální omezování soutěže snahou zadat veřejnou zakázku určitému uchazeči. K omezování soutěže docházelo například vyloučením uchazeče z naprosto formálních důvodů, rozdělením zakázky s cílem zadat ji jednodušším, méně transparentním způsobem, neoprávněným využitím možnosti zadat zakázku přímo jednomu zájemci nebo zneužitím tzv. zvláštních podmínek provedení veřejné zakázky souvisejících např. s regionálním řešením určitých problémů. V souvislosti s výsledky analýzy ÚOHS přistoupil k osvětové činnosti a zahájil pořádání přednášek a seminářů nejen pro zadavatele veřejných zakázek. Spolu s poskytováním konkrétních konzultací přispívají tyto aktivity ke zvyšování kvalitativní úrovně zadávacích řízení.

Výpočetní technika pro ČVUT v Praze

V roce 1996 ÚOHS například zrušil rozhodnutí Českého vysokého učení technického v Praze, Fakulty stavební, v zadávacím řízení na výpočetní techniku. Zadavatel vyhlásil zadávací řízení nedostatečným způsobem, chyběly požadavky na jednotný způsob zpracování nabídkové ceny včetně platebních podmínek. V dokumentaci chyběly i zákonem předepsané doklady a řada dokumentů. Hodnotící komise nebyla sestavena v souladu se zákonem a navíc ve své zprávě neuvedla postup při posuzování a hodnocení nabídek. Zadavatel pochybil i v oznámení o výběru nejvýhodnější nabídky, neboť nebylo podepsáno statutárním zástupcem a neobsahovalo údaje stanovené zákonem, například nabídkovou cenu.

1997

Stěžejním úkolem ÚOHS v roce 1997 byla příprava návrhu věcných záměrů novely zákona o veřejných zakázkách, jejímž cílem bylo dosažení vyššího stupně slučitelnosti s právem Evropské unie a posílení právní jistoty v oblasti hmotné právní. ÚOHS rovněž inicioval zpracování České technické normy (ČSN) jako metodického dokumentu pro zadávání veřejných zakázek typu stavebních prací. Pracovníci ÚOHS spolupracovali v komisích pro posouzení a hodnocení nabídek u zakázek nad 100 milionů korun jmenovaných příslušným ministrem a nad 500 milionů korun jmenovaných vládou, ve smyslu usnesení vlády č. 228 ze dne 16. dubna 1997.

Praxe Úřadu ukázala, že dokončení reformy systému zadávání veřejných zakázek vyžaduje kromě dalšího zdokonalování legislativního rámce také výrazné zlepšení profesionality pracovníků veřejné administrativy i pracovníků tzv. pověřených osob, kteří za předmětnou oblast odpovídají.

Příprava činnosti Senátu Parlamentu České republiky

Na základě závěru kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu zahájil ÚOHS z vlastního podnětu správní řízení ve věci veřejné zakázky související s přípravou činnosti Senátu Parlamentu České republiky. ÚOHS prokázal, že zadávací řízení na zajištění kompletní inženýrsko-investorské a projekční činnosti a dodávky všech požadovaných staveb včetně vybavení výpočetní technikou a interiérů neproběhlo v souladu

se zákonem, přičemž neurčitost předmětu plnění a možnost variantních řešení nestimulovaly dodavatele veškerých staveb k optimalizaci stavebně-technologického procesu, zejména když cena za provedení stavebních prací a dodávek vycházela z nabídkových cen vybraných subdodavatelů a zadavatel si nevyhradil právo tento výběr ovlivnit. ÚOHS uložil Kanceláři Senátu jako zadavateli veřejné zakázky pokutu ve výši 200 tisíc korun.

1998

ÚOHS v roce 1998 předložil vládě České republiky k projednání návrh paragrafového znění novely zákona o zadávání veřejných zakázek. Vláda schválila tento návrh v únoru 1999, Parlament téměř o rok později a novela č. 28 vstoupila v platnost v červnu 2000. Důvodem pro zpracování novely bylo jednak zohlednění praktických poznatků a zkušeností získaných ÚOHS při výkonu dohledu nad dodržováním zákona a zejména dosažení vyššího stupně slučitelnosti zákona s právem Evropské unie.

V souvislosti se zahájením jednání o přistoupení České republiky k Evropské unii věnoval ÚOHS počátkem roku 1998 velkou pozornost vypracování tzv. pozičních dokumentů pro vyjednávání české delegace se zástupci Evropské komise v oblastech ochrany soutěže a zadávání veřejných zakázek. Poziční dokumenty obsahovaly zejména návrh negociační pozice a vyhodnocení dopadů souvisejících s přebíráním závazků vyplývajících z členství v Evropské unii. V červnu 1998 se uskutečnil tzv. screening (analytické prověřování legislativy ES/ČR) v oblasti veřejných zakázek v rámci kapitoly věnované volnému pohybu zboží. Na jednání bylo uvedeno, že Česká republika akceptuje *acquis communautaire* v oblasti veřejných zakázek a nebude požadovat sjednání přechodných období.

Rekonstrukce Nosticova paláce v Praze

ÚOHS zrušil rozhodnutí Ministerstva kultury o výběru nejvhodnější nabídky na rekonstrukci Nosticova paláce v Praze a uložil zadavateli nové zadání veřejné zakázky. Firma CERTOS Praha jako pořadatel soutěže vypracovala a předem prezentovala vyhodnocení nabídek uchazečů, návrh bodového hodnocení i pořadí výhodnosti nabídek, čímž ovlivnila rozhodování hodnotící komise a zvýhodnila některé uchazeče. Zadavatel rovněž upravoval položkové ceny u jednotlivých nabídek pro jejich následné posouzení a hodnocení a nevedl v závěrečné zprávě výsledky posouzení jednotlivých nabídek. Rozhodnutím předsedy Úřadu bylo rozhodnutí prvního stupně změněno a zadavateli bylo uloženo provedení nového výběru nejvhodnější nabídky. O podezření na trestnou činnost v souvislosti s rozporův nabídkou Metrostavu bylo informováno Městské státní zastupitelství v Praze.

1999

V roce 1999 považoval Úřad za významnou prioritu zajištění transparentnosti rozhodovací činnosti, na jejíž nezbytnost

poukázala i Evropská komise ve své hodnotící zprávě v říjnu roku 1999, a zavedl zveřejňování všech pravomocných rozhodnutí jak ve Sbírkách rozhodnutí Úřadu, tak na vlastních internetových stránkách (www.compet.cz).

Ve druhém pololetí roku 1999 bylo dokončeno zpracování novely zákona o zadávání veřejných zakázek a byly rovněž zahájeny práce na přípravě nového zákona o výkonu dohledu nad zadáváním veřejných zakázek.

Výstavba splaškové kanalizace v Lysicích

ÚOHS zrušil rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky na výstavbu splaškové kanalizace v Lysicích a uložil zadavateli nové zadání této veřejné zakázky. Zadavatel porušil zákon tím, že při výběru nejvhodnější nabídky nehodnotil uchazeče podle stanovených kritérií a nevyžádal si zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny. Komise jmenovaná zadavatelem upravila nabídkové ceny jednotlivých uchazečů odečtem odboček k domovním přípojkám, vybrala nejvhodnější nabídku, avšak po ověření kvality a kapacitních možností vybraného uchazeče a vzhledem k jeho mimořádně nízké nabídkové ceně komise konstatovala, že tento uchazeč nemůže veřejnou zakázku řádně realizovat, aniž by ho vyzvala ke zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny.

2000

V lednu 2000 schválil Parlament České republiky návrh novely zákona o zadávání veřejných zakázek vypracovaný Úřadem. Novela č. 28 nabyla účinnosti 1. června 2000. Novelou bylo dotčeno prakticky celé znění zákona. V rámci příprav nového zákona o zadávání veřejných zakázek Úřad zpracoval návrh části zabývající se dohledem nad zadáváním veřejných zakázek a spolupracoval s Ministerstvem pro místní rozvoj na návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek.

V roce 2000 vydal ÚOHS 550 prvostupňových rozhodnutí, což je nejvyšší počet k dnešnímu datu, kdy Úřad slaví své 20. výročí.

Dodávka přístrojů k zjišťování obsahu alkoholu v krvi pro Policii České republiky

Ministerstvo vnitra České republiky ve veřejné zakázce na dodávku přístrojů k zjišťování obsahu alkoholu v krvi měřením koncentrace alkoholu v dechu vyšetřované osoby pro Policii České republiky vyhodnotilo na základě jediného stanoveného hodnotícího kritéria jako nejvýhodnější nabídku firmy Chromspec. Na základě námitek druhého uchazeče, společnosti Dräger, že vybraný uchazeč nespůlnil podmínky soutěže, provedl zadavatel nový výběr, v němž na základě opětovného posouzení nabídek vyloučil Chromspec z důvodu neprokázání způsobu zajištění kalibrace přístrojů. ÚOHS zrušil rozhodnutí zadavatele o vyloučení společnosti Chromspec, jelikož zadavatel nestanovil způsob prokázání kalibrace přístrojů v podmínkách soutěže.

2001

V tomto roce došlo k velmi výraznému nárůstu počtu šetření vedených na základě podnětů Nejvyššího kontrolního úřadu. ÚOHS rovněž nad rámec svých povinností vyplývajících ze zákona o zadávání veřejných zakázek prováděl na základě požadavku Státního fondu životního prostředí posouzení postupů zadavatelů při realizaci investičních akcí ke zlepšení životního prostředí, na které byly následně žádány dotace (např. čističky odpadních vod, kanalizace, plynofikace obcí, ale také nákupy dopravních prostředků k obnově vozového parku za účelem zajištění dopravní obslužnosti regionu).

Zřízení a zabezpečení provozu monitorovacího centra a zabezpečení provozu call centra Úřadu pro státní informační systém

Na podnět Nejvyššího kontrolního úřadu provedl ÚOHS kontrolu postupu Úřadu pro státní informační systém při uzavření smluv na zřízení a zabezpečení provozu monitorovacího centra pro podporu problematiky Y2K v souvislosti s Národním krizovým plánem a na zřízení a zabezpečení provozu call centra pro zodpovídání dotazů souvisejících s problémem Y2K. V obou případech uložil ÚOHS zadavateli za porušení zákona pokutu, a to v celkové výši 150 tisíc korun.

2002

Legislativní činnost Úřadu se v roce 2002 soustředila především na oblast zadávání veřejných zakázek. Bylo vydáno šest novel a spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj pracoval Úřad na nové verzi návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek, který transponoval do české legislativy příslušné Evropské směrnice i praktické zkušenosti Úřadu a jehož cílem bylo zrychlit a zefektivnit zadávací řízení, a tím i šetřit veřejné prostředky.

Reakcí na povodně a záplavy na území České republiky bylo přijetí zákona č. 424/2002 Sb., upravujícího postup zadavatelů při odstraňování následků živelních nebo jiných pohrom a obnově zničeného majetku.

V roce 2002 byl ve spolupráci s německými experty zahájen twinningový projekt. Přednášek a odborných seminářů na téma zadávání veřejných zakázek se kromě pracovníků ÚOHS účastnili i zástupci ministerstva financí a ministerstva pro místní rozvoj. Své poznatky a zkušenosti s aplikací zákona prezentovali pracovníci Úřadu na přednáškách a seminářích pro zadavatele a uchazeče o veřejné zakázky pořádaných Vzdělávacím centrem pro veřejnou správu České republiky.

Kontrola zadávacích řízení Magistrátu hlavního města Prahy

ÚOHS provádí rovněž kontrolní činnost u vybraných zadavatelů veřejných zakázek. Jedním ze zadavatelů kontrolovaných v roce 2002 byl i Magistrát hlavního města Prahy. Úřad zde prošetřil celkem 66 zakázek a u 47 z nich zahájil správní

řízení. Ve většině případů bylo shledáno porušení zákona a uložena sankce, která v součtu činila 715 tisíc korun. Zjištěná závažná porušení zákona ze strany zadavatele spočívala zejména v neprokázání kvalifikačních předpokladů uchazeče o zakázku před uzavřením smlouvy, v 39 případech pak zadavatel pochybil při hodnocení nabídek. Zadavatel se proti žádnému z rozhodnutí Úřadu neodvolal.

Kontrola zadávacích řízení statutárního města Brna

ÚOHS získal na základě své kontroly postupu statutárního města Brna při zadávání veřejných zakázek pochybnosti o správnosti zadávání 17 veřejných zakázek a zahájil správní řízení z vlastního podnětu. Za závažná porušení zákona udělil ÚOHS v prvostupňovém rozhodnutí zadavateli pokuty v celkové výši 520 284 korun. Předseda Úřadu shledal v rozkladovém řízení důvody pro snížení této pokuty o 40 tisíc korun. Jednalo se například o rekonstrukce Janáčkova divadla, Domu pánů z Kunštátu, Knihovny Jiřího Mahena, správní budovy ZOO, modernizace škol, opravy komunikací atd.

2003

Legislativní činnost Úřadu byla v roce 2003 zaměřena především na přípravu členství České republiky v Evropské unii. Úřad spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj předložily návrh zákona o veřejných zakázkách, který byl koncem roku 2003 schválen. Nový zákon o veřejných zakázkách č. 40/2004 Sb. nabyl účinnosti 1. května 2004.

Úřad se zaměřil na rychlost vyřizování návrhů a podnětů na zahájení správního řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Velkou pozornost věnoval podnětům Nejvyššího

kontrolního úřadu. V roce 2003 došlo také k podstatnému nárůstu dožádání Policie České republiky, a to zejména v souvislosti s šetřením podezření ze spáchání trestných činů korupce, zneužití pravomoci veřejného činitele, pletichám při veřejné soutěži apod. V tomto roce se rovněž zvýšil počet dotazů k různým kauzám vznesených ze strany Národního bezpečnostního úřadu. ÚOHS v roce 2003 uložil rekordních 90 pokut.

Pilotní projekt GSM-R Divize dopravních staveb společnosti České dráhy

Společnost České dráhy jako zadavatel v obchodní veřejné soutěži na vypracování projektu a zhotovení stavby pilotního projektu GSM-R v úseku Děčín, státní hranice–Ústí nad Labem–Praha–Kolín rozhodla o výběru nevhodnější nabídky tak, že využila možnosti zákona a neztotožnila se s doporučením komise pro posouzení a hodnocení nabídek a jako nevhodnější označila nabídku společnosti KAPSCH (komise doporučila společnost Siemens). ÚOHS ve svém rozhodnutí konstatoval, že zadavatel porušil zákon, když při rozhodování o výběru nevhodnější nabídky neprokázal, že vybral nabídku nejlépe splňující kritéria vymezená v podmínkách soutěže. Zadavatel a uchazeč Siemens se proti rozhodnutí Úřadu odvolali (Siemens pouze proti odůvodnění) a Úřad v druhé instanci napadené rozhodnutí potvrdil.

2004

Rok vstupu České republiky do Evropské unie byl především ve znamení aktivit souvisejících se začleněním ÚOHS do příslušných evropských struktur. K harmonizaci zákona o veřejných zakázkách s komunitárním právem došlo v zákoně č. 40 platnému od května 2004, který již zahrnoval evropské zadávací směrnice, odstranil diskriminaci zahraničních uchazečů, prosadil změny v ustanoveních o hodnotící komisi, posuzování a hodnocení nabídek. Nový zákon především významně rozšířil okruh zadavatelů o některé veřejnoprávní subjekty a o další subjekty, které na realizaci zakázky dostaly více než 50procentní dotaci ze státních zdrojů. Z působnosti zákona byly vyjmuty armádní zakázky související s ochranou základních bezpečnostních zájmů státu.

V roce 2004 byly zahájeny v souvislosti s přijetím nových směrnic Evropské komise č. 2004/17 ES a 2004/18 ES legislativní práce na zcela novém zákoně o veřejných zakázkách, který vstoupil v platnost v polovině roku 2006.

Zajištění činností v oblasti informačních technologií pro Ústí nad Labem

Zadavatel uzavřel se společností Metropolnet, jejímž byl jediným zakladatelem a akcionářem, smlouvy na zajištění činností v oblasti informačních technologií, a to na dobu neurčitou. Vycházel přitom z mylného předpokladu, že se zákon o zadávání veřejných zakázek nevztahuje na případ, kdy plnění zakázky je v celém rozsahu poskytováno obchodní společností, jejímž zakladatelem a jediným společníkem je

územně samosprávný celek a která byla založena za účelem poskytování plnění, které je předmětem dané zakázky. Zadavatel nedodržel závazný postup k uzavření smluv tím, že veřejné zakázky nezadal vyhlášením obchodních veřejných soutěží, čímž spolu s uzavřením smluv samotných závažným způsobem porušil zákon. Úřad uložil zadavateli pokutu ve výši 145 tisíc korun. Proti rozhodnutí podal zadavatel rozklad, předseda Úřadu však rozhodnutí potvrdil a rozklad zamítl.

2005

S příchodem nového předsedy Martina Peciny vstoupil ÚOHS do nové etapy svého vývoje. Úřad si v oblasti veřejných zakázek stanovil cíl posuzovat jednotlivé případy porušování zákona komplexně a ustupovat od právního purismu všude tam, kde to zákon dovozoval. V případě nutnosti udělit zadavateli pokutu kladl Úřad důraz zejména na adresnost postihu konkrétních provinilců a tomu se snažil uzpůsobit i výši příslušné sankce.

Od února 2005 se ÚOHS zabývá i koncesemi. Jedním z prvních přezkoumávaných případů bylo řízení vedené s městskou částí Praha 1 týkající se využití tzv. Werichovy vily. Správní řízení bylo v prosinci 2005 zastaveno, protože zadavatel výběrové řízení zrušil. Toto řízení bylo vedeno ještě podle zákona č. 40/2004 o veřejných zakázkách.

Trolejbusy pro Dopravní společnost Zlín–Otrokovice

Jednu z nejvyšších pokut (500 tisíc korun) uložil Dopravní společnost Zlín–Otrokovice svým druhostupňovým rozhodnutím předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže Martin Pecina. Zadavatel postupoval v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách, když rozhodl o doplnění svého vozového parku o šest nízkopodlažních trolejbusů v jednacím řízení bez uveřejnění. S cílem unifikovat svůj vozový park zadal zakázku přímo firmě Karosa, od které odebíral v minulosti autobusy. V daném případě však nebylo možné označit dodávku trolejbusů za téměř 78 milionů korun za dodatečnou k původním zakázkám na autobusy.

Český svaz tělesné výchovy

Největší kontrolu v roce 2005 ÚOHS uskutečnil u Českého svazu tělesné výchovy. Navázal tak na své předešlé kontroly týkající se rekonstrukcí staveb sportovišť sportovních klubů například ve Zlíně a v Uherském Hradišti. V případě Českého svazu tělesné výchovy byly ke kontrole vybrány zakázky, na jejichž realizaci byla poskytnuta dotace v minimální výši 10 milionů korun. Jednalo se o zakázky z let 2002–2004 o celkovém objemu 700 milionů korun. V průběhu kontroly bylo přezkoumáno celkem 17 zakázek a zahájeno 12 správních řízení. V nich byly uloženy pokuty v souhrnné výši 274 tisíc korun. ČSTV nejčastěji porušoval zákon tím, že převedl na jednotlivé sportovní kluby rozhodovací pravomoci, které přísluší jedině zadavateli.

2006

Složitost přezkumu zadávání veřejných zakázek v roce 2006 podtrhovala skutečnost, že dohled byl prováděn na základě tří právních úprav: zákonů č. 199/1994 Sb., č. 40/2004 Sb. a zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který vstoupil v platnost 1. července 2006. Mezi základní novinky tohoto zákona patřily především veřejné zakázky malého rozsahu, větší flexibilita, nová řízení – soutěžní dialog, zjednodušené podlimitní řízení, centrální zadávání, rámcové smlouvy pro všechny zadavatele, ustavování hodnotících komisí, možnost plně elektronického řízení atd. Mezi nové základní instituty byly zařazeny: dynamický nákupní systém, elektronická aukce, rámcová smlouva a centrální zadavatel. Kromě zákona bylo vydáno i šest prováděcích předpisů, které jej v mnoha ohledech upřesňují.

Spolu se zákonem o veřejných zakázkách nabyl účinnosti i zcela nový zákon č. 139/2006 Sb., koncesní zákon, který upravuje podmínky a postup veřejného zadavatele při uzavírání koncesních smluv v rámci spolupráce mezi veřejnými zadavateli a jinými subjekty. Orgánem dohledu byl i v případě tohoto zákona stanoven ÚOHS.

Mýtné na českých dálnicích

Jedná se o největší veřejnou zakázku, kterou ÚOHS do této doby posuzoval. Příklad začal Úřad projednávat na základě návrhu dvou neúspěšných uchazečů Sdružení MYTIA a společnosti AUTOSTRADE ještě koncem roku 2005. V postupu zadavatele ministerstva dopravy byla sice shledána určitá pochybení, ta ale neměla vliv na stanovení pořadí nabídek. Rozhodnutí ÚOHS pak na podzim roku 2006 potvrdil také Krajský soud v Brně a v roce 2007 i Nejvyšší správní soud.

Zakázkou na mýtné se Úřad znovu začal zabývat koncem roku 2006, kdy začal přezkoumávat dodatek ministerstva uzavřený s vítěznou firmou KAPSCH. ÚOHS zde shledal porušení zákona o veřejných zakázkách jednak změnami původních smluv v rozporu se zadáním a vybranou nabídkou a rovněž v tzv. náhradním řešení souvisejícím s napájením technologických zařízení na mýtných branách prostřednictvím dieselových agregátů, které měl zadavatel dle Úřadu zadat v zadávacím řízení jako další veřejnou zakázku. Úřad neuložil zadavateli pokutu, protože změny v dodatku podstatně neovlivnily pořadí nabídek a ministerstvo přeneslo související náklady na sdružení KAPSCH.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uzavřelo půlmiliardovou smlouvu na provoz komunikačního systému bez výběrového řízení

Jednu z nejvyšších pokut uložil ÚOHS Ministerstvu práce a sociálních věcí, a to půl milionu korun. Ministerstvo pochybilo v lednu 2006, když uzavřelo smlouvu na provoz svého komunikačního systému pro roky 2006–2008 přímo se společností ANECT. Zakázka svým objemem převyšovala půl miliardy korun. Ministerstvo se v průběhu správního řízení hájilo

názorem, že uvedenou veřejnou zakázku mohla realizovat z důvodů ochrany práv a průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví pouze jím oslovená firma. Proti tomu však stojí skutečnost, že zadavatel původně zadal zakázku v otevřeném řízení a obdržel dvě nabídky, které splnily vymezený předmět zadání. Zadavatel však toto otevřené řízení na základě námitek uchazeče ČESKÝ TELECOM, který se umístil jako druhý v pořadí, zrušil. Následně pak ministerstvo v rozporu se zákonem uzavřelo smlouvu přímo se společností ANECT, když použilo jednací řízení bez uveřejnění a argumentovalo nutností zadání zakázky z naléhavých důvodů. ÚOHS ve svém rozhodnutí konstatoval, že zvolený postup zadávacího řízení nebyl v souladu se zákonem. Ministerstvo proti pokutě nepodalo rozklad.

2007

Úřad při své kontrolní činnosti sbíral poznatky a zkušenosti pro věcnou novelizaci zákona, na které spolupracoval s Ministerstvem pro místní rozvoj, jako gestorem legislativy v oblasti zadávání veřejných zakázek. Součástí novelizace se stala nová evropská směrnice o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek schválená Evropským parlamentem. Parlament České republiky pak v roce 2007 jednal o „technické novele“ zákona.

Moravské naftové doly

Úřad uložil dosud nejvyšší sankci pět milionů korun státnímu podniku v likvidaci Moravské naftové doly. Důvodem bylo zadání veřejné zakázky na sanaci ekologických škod – likvidace ropoplynových vrtů a sond v jednacím řízení bez uveřejnění, tedy bez transparentní soutěže. Celkový objem zakázky přitom převyšoval čtyři miliardy korun. Pochybení se dopustila odvolaná likvidátorka státního podniku. Nově jmenovaný likvidátor ve svém stanovisku v rámci správního řízení připustil, že v tomto případě nebyly naplněny podmínky zákona pro použití jednacího řízení bez uveřejnění. Zadavatel totiž v průběhu řízení neprokázal, že by v dané věci šlo o krajně naléhavý případ.

Statutární město Zlín

V oblasti kontrol byla ukončena rozsáhlá prověrka zadávání veřejných zakázek statutárním městem Zlínem. Od zahájení kontrolní akce v roce 2006 bylo přezkoumáno 71 veřejných zakázek. Původní prvostupňové rozhodnutí s pokutou v souhrnné výši tři milionů korun z 18 správních řízení z dubna 2007 bylo zrušeno na základě rozsudků Krajského soudu v Brně i Nejvyššího správního soudu. ÚOHS v novém správním řízení prvního stupně znovu projednal závěry kontroly postupu statutárního města Zlína při zadávání veřejných zakázek a uložil pokutu ve výši 800 tisíc korun za porušení zákona o veřejných zakázkách ve třinácti zakázkách v celkové hodnotě přes 421 milionů korun. ÚOHS ve svém opakovaném rozhodnutí konstatoval, že zadavatel porušil zákon o veřejných zakázkách, když ve třinácti řízeních nebylo omezení počtu zájemců o veřejnou zakázku losem provedeno transparentním způsobem. Losování ze zájemců, kteří splnili kvalifikaci,

proběhlo pouze za účasti tříčlenné komise jmenované zadavatelem. Chyběl prvek veřejné kontroly nad průběhem losování. Dalším pochybením zadavatele bylo neoprávněné odmítnutí zájemce. Rozhodnutí potvrdil předseda Petr Rafaj v únoru 2011.

Hradec Králové omezil soutěž nepřiměřenými požadavky na kvalifikaci

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil Hradci Králové jednu z nejvyšších pokut, a to za pochybení ve veřejné zakázce na zajištění nakládání s komunálním odpadem. Sankce činila 700 tisíc korun. Zadavatel porušil zákon, když neomezil rozsah požadovaných informací o kvalifikaci dodavatelů pouze na informace bezprostředně související s předmětem veřejné zakázky. Zadavatel vyžadoval minimálně 70 dopravních prostředků pro nakládání s odpady, pět zařízení k odstraňování odpadů a pět ostatních zařízení pro nakládání s odpady. Nespecifikoval ale kapacitu zařízení, přestože ji byl schopen určit. Tento chybný postup mohl omezit okruhu uchazečů a ovlivnit pořadí nabídek.

Netransparentní losování v Karlových Varech

Úřad se na základě informací z internetu zabýval neprůhledným losováním při zadávání veřejné zakázky statutárního města Karlovy Vary na výstavní, sportovně kulturní a kongresové centrum. Za závažná pochybení při zadávání této veřejné zakázky o objemu přes jednu miliardu korun uložil zadavateli půlmilionovou pokutu. Zadavatel porušil zákon netransparentním omezením počtu zájemců pro účast v užším řízení. Rozhodnutí potvrdil i předseda Petr Rafaj. Zadavatel podal kasační stížnost, případ řešil i Nejvyšší správní soud, který v roce 2010 potvrdil rozhodnutí předsedy Úřadu a konstatoval, že podmínkou dodržení zásady transparentnosti je průběh zadávacího řízení způsobem, který se navenek jeví jako férový a řádný. Porušení zásady transparentnosti nastává nezávisle na tom, zda se podaří prokázat porušení některé konkrétní zákonné povinnosti. Tyto úvahy platí dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu tím spíše v případě losování, protože se jedná o úkon ze své povahy neprozkoumatelný.

2008

Rok 2008 nepřinesl žádné podstatné legislativní změny ani v oblasti koncesí a ani u veřejných zakázek. Některé nejasnosti zákona řešil ÚOHS výkladovými stanovisky ve svých rozhodnutích. Úřad spolupracoval s Ministerstvem pro místní rozvoj na věcné novelizaci zákona. V prvním pololetí roku 2008 zahájil ÚOHS kontrolu dodržování povinnosti zadavatelů uveřejňovat zadávací řízení v Informačním systému o veřejných zakázkách. Kontrola se týkala stovek zadavatelů. Ve většině případů zadavatelé nesplnili povinnost zveřejnit výsledek zadávacího řízení. V roce 2008 ÚOHS obdržel 459 podání na přezkoumání postupu zadavatele. Jedná se o nejnižší počet v dosavadní historii Úřadu. V tomto roce bylo rovněž zahájeno nejméně správních řízení v oblasti veřejných zakázek.

Zdravotní pojišťovny jsou veřejnými zadavateli

ÚOHS na základě správního řízení, které se týkalo dodávky vitamínových přípravků pro děti Hutnické zaměstnanecké pojišťovny, ve svém rozhodnutí konstatoval, že zdravotní pojišťovny mají právní postavení veřejného zadavatele. Zdravotní pojišťovna je právnická osoba založená či zřízená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, neboť je nositelem veřejného zdravotního pojištění. Financování zdravotních pojišťoven rovněž není zcela odděleno od státu, neboť pojišťovna nemůže s příjmy z veřejného zdravotního pojištění libovolně nakládat. Z konstrukce zdravotního pojištění vyplývá, že se nejedná o dobrovolnou platbu, nýbrž o povinný odvod, s nímž je pojišťovna povinna dále nakládat v souladu se zákonem o pojistném a dalšími postupy určenými státem. Těmito hlavními znaky je tedy u zdravotních pojišťoven naplněna definice veřejného zadavatele.

Půlmilionová pokuta byla opět Prostějovu potvrzena

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže opětovně uložil pokutu půl milionu korun městu Prostějov za nezákonný postup ve veřejné zakázce na výstavbu městského oddechového a sportovního centra. Místo aby město zadalo výstavbu aquaparku v hodnotě přesahující 200 milionů korun v řádném zadávacím řízení, uzavřelo smlouvu na vybudování centra přímo se společnostmi MICOS a MI PRO STAV. V rozkladovém řízení bylo konstatováno, že jednotlivé kroky města Prostějov představují postup, který nese znaky účelového obcházení zákona. Symbolická pokuta 10 tisíc korun byla uložena také městské společnosti MI PRO STAV. Sankce byly poprvé pravomocně uloženy již v listopadu 2006, avšak Krajský soud v Brně rozhodnutí ÚOHS zrušil pro nesrozumitelnost odůvodnění rozhodnutí. Úřad proto podrobněji popsal skutkový průběh jednání obou zadavatelů, který zahrnoval mnoho nestandardních kroků (uzavírání memorand, nepojmenovaných smluv atd.), a byl tedy značně komplikovaný, což se negativně odrazilo na srozumitelnosti předchozího rozhodnutí. V dalším rozsudku z roku 2011 soud potvrdil věcnou stránku rozhodnutí ÚOHS, vyžádal si však přepracování výroku.

2009

V oblasti veřejných zakázek byl tento rok plný významných legislativních změn. Legislativní práce Ministerstva pro místní rozvoj a ÚOHS probíhající od roku 2008 vyvrcholily schválením novely č. 417/2009, účinné od 1. 1. 2010. Novela transponovala do českého právního řádu směrnice Evropského parlamentu a Rady z prosince 2007 týkající se zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek a uzavírání koncesních smluv. Jednou z nejvýznamnějších změn je možnost ÚOHS ukládat jako opatření k nápravě zákazů plnění smlouvy. Další novinkou bylo například zavedení veřejně přístupného rejstříku osob s tříletým zákazem plnění veřejných zakázek, tzv. blacklistu. Uvedená novelizace vedla i k některým změnám v oblasti koncesního zákona.

Sekce veřejných zakázek se ve spolupráci se Sekcí hospodářské soutěže zaměřila na odhalování kartelových dohod při zadávání veřejných zakázek, tzv. bid riggingu. V tomto roce zahájil ÚOHS v oblasti veřejných zakázek rekordní počet správních řízení: 581.

„ÚOHS se upřednostňováním své preventivní funkce před represí výrazně podílí na kultivaci soutěžního prostředí v České republice.“

Petr Rafaj v rozhovoru pro časopis Veřejná správa v červnu 2011

Přidělení zakázek bez otevřeného výběrového řízení

ÚOHS udělil pokuty v úhrnné výši 1,8 milionu korun Ministerstvu zemědělství za porušení zákona ve dvou veřejných zakázkách, a to na integraci webových portálů (e-AGRI) a na systémovou centralizaci v rámci resortu. Ministerstvo uzavřelo smlouvy se společností Telefónica O2 Czech Republic, resp. v případě portálu e-AGRI i se společností T-SOFT spol. s r. o., přestože v žádné ze zakázek nebylo provedeno otevřené výběrové řízení. Zadavatel postupoval na základě jednacího řízení bez uveřejnění, což zdůvodňoval návazností na předchozí realizované zakázky a autorskými právy, jejichž nositelem je vybraný uchazeč. V průběhu správních řízení ÚOHS dospěl k závěru, že sice předložené znalecké posudky deklarují návaznost na předchozí realizované zakázky, avšak neprokazují, že by danou zakázku nemohl realizovat jiný dodavatel. Podmínky pro postup dle jednacího řízení bez uveřejnění tak nebyly splněny. Druhoinstančními rozhodnutími předsedy byly v roce 2010 sankce potvrzeny.

Pokuta Lesům České republiky za neuchování dokumentace o veřejné zakázce

Pokuta ve výši jednoho milionu korun byla uložena společnosti Lesy České republiky za závažná pochybení v zakázkách

z roku 2007 týkajících se výpočetní techniky. Zadavatel neuchoval dokumentaci k celkem sedmi zakázkám na správu a monitoring struktury ICT a poskytování služeb provozu a údržby komunikačních technologií. Celkový objem uvedených veřejných zakázek činil cca 35 milionů korun bez DPH. Kromě uvedeného pochybení ÚOHS minimálně v jednom případě zakázky na dodávku výpočetní techniky konstatoval, že zadavatel v rozporu se zákonem rozdělil předmět plnění tak, že došlo ke snížení předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Rozhodnutí nabylo právní moci v květnu 2010.

Královéhradecký kraj neoprávněně použil jednací řízení bez uveřejnění

Úřad uložil pokutu 800 tisíc korun Královéhradeckému kraji za závažná pochybení při pořízení nábytku do nového administrativního sídla. Kraj uzavřel v roce 2004 nájemní (leasingovou) smlouvu v objemu více než jedné miliardy korun se společností IMMORANT ČR s. r. o. na umístění samosprávy kraje, krajského úřadu, Památkového úřadu, detašovaných pracovišť ministerstev a jiných státních orgánů. O tři roky později byl předmět plnění doplněn o dodávku nábytku v ceně cca 36 milionů korun bez DPH. Tato zakázka byla v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách v jednacím řízení bez uveřejnění zadána opět firmě IMMORANT, i když nebyla splněna žádná z podmínek pro využití tohoto typu řízení. Zadavatel tak bezdůvodně omezil okruh uchazečů o zakázku, na kterou měl vypsát samostatné zadávací řízení. Rozhodnutí potvrdil předseda ÚOHS, Krajský soud v Brně rozhodnutí druhého stupně zrušil v září 2011.

2010

S počátkem roku 2010 nabyla účinnosti novela zákona č. 417/2009 Sb., o veřejných zakázkách, a novela koncesního zákona. V září potom zákon č. 179/2010 Sb. přinesl změny v mnoha právech a povinnostech zadavatelů i dodavatelů, zpřesnil některá ustanovení a zapracoval do českého práva evropskou směrnici o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel. Během roku 2010 byly zahájeny přípravy dalších dvou novelizací zákona o veřejných zakázkách. První z nich transponuje do českého právního řádu evropskou směrnici č. 2009/81/ES, která upravuje zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti. Druhá novelizace je považována za klíčovou, neboť návrh obsahuje několik zásadních novinek zvyšujících transparentnost veřejného zadávání.

V roce 2010 dosáhly pokuty uložené Úřadem nejvyšší úrovně: 11,24 milionu korun.

Diskriminační požadavky zadavatele

Předseda ÚOHS Petr Rafaj potvrdil prvostupňové rozhodnutí, kterým byla uložena jedna z nejvyšších pokut za veřejné zakázky městu Liberci. Za pochybení v miliardovém tendru na zajišťování služeb v oblasti nakládání s odpady byla zadavateli vyměřena sankce tři miliony korun. Liberec porušil zásadu zákazu diskriminace, neboť v zadávací dokumentaci

stanovil požadavek na předložení rozhodnutí o udělení souhlasu Libereckého kraje k provozování sběrného dvora. Tímto kvalifikačním požadavkem byl zúžen okruh dodavatelů, a to pouze na subjekty, které již mají souhlas k provozování zařízení, resp. již takové zařízení v Liberci provozují. Došlo k diskriminaci dodavatelů, kteří v době zahájení zadávacího řízení rozhodnutí o udělení souhlasu k provozování sběrného dvora neměli, avšak pokud by jejich nabídka byla vybrána jako nejvhodnější, mohli tento souhlas a zřízení sběrného dvora zajistit, neboť zadavatel předpokládal zahájení realizace předmětu plnění rok po vypsání tendru. Zadavatel rovněž diskriminoval dodavatele, kteří v době vypsání výběrového řízení v Liberci neměli své provozovny (sběrný dvůr, administrativní budovu), avšak byli by je schopni pro plnění veřejné zakázky zajistit. Tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť jeho důsledkem bylo rovněž omezení soutěžního prostředí.

Nesprávná volba druhu zadávacího řízení

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže potvrdil pokutu ve výši 1,5 milionu korun statutárnímu městu Hradec Králové za postup při zadávání výstavby nových parkovacích míst, který byl v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách. Město ještě za účinnosti zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, podepsalo s vybraným uchazečem, akciovou společností ATOL, koncesní smlouvu na vybudování, provoz a rozvoj systému parkování na území statutárního města Hradec Králové včetně závazku koncesionáře vybudovat parkovací technologie a nová parkovací místa. Úřad na základě svého šetření konstatoval, že v tomto případě nejsou naplněny znaky definující koncesi. Nejedná se tedy o koncesi, ale o nadlimitní veřejnou zakázku na stavební práce, kterou byl zadavatel povinen zadat v zadávacím řízení dle zákona o veřejných zakázkách a zveřejnit jak na centrální adrese, tak v Úředním věstníku Evropské unie, což neučinil. Rozhodnutí bylo pravomocně potvrzeno v listopadu 2010.

„Zásadním přínosem novely je výrazné zprůhlednění zadávacího řízení, které přinese úspory.“

*Petr Rafaj v rozhovoru pro
Moderní obec v dubnu 2011*

2011

V roce 2011 budou dokončeny započaté legislativní práce. Velká novela má zásadně zprůhlednit zadávací řízení. Například významné veřejné zakázky zadávané státem od výše tří set milionů korun by se dle návrhu novely měly povinně předkládat ke schválení ústředním orgánům státní správy, tzv. panelu expertů pro účast v hodnotících komisích. Obdobný princip by pak platil u významných zakázek zadávaných

kraji či obcemi, které by muselo schvalovat zastupitelstvo. Limit pro veřejné zakázky malého rozsahu by měl klesnout na jeden milion korun u zakázek na dodávky a služby, pro zakázky na stavební práce by tento limit měl platit s odkladem na rok 2014, do té doby by se dosavadní limit u stavebních zakázek malého rozsahu měl snížit ze šesti na tři miliony korun. Mezi navrhované novinky patří i zdvojnásobení sankcí, které bude moci ÚOHS ukládat. Základní sazba za podstatné porušení zákona o veřejných zakázkách se zvýší z 5 % z ceny veřejné zakázky na 10 % nebo z 10 na 20 milionů korun. Bude tak možné výrazně přísněji postihovat závažná pochybení ze strany zadavatelů. Při opakovaném spáchání téhož správního deliktu se sazba pokuty zvyšuje na dvojnásobek. Některé změny musí mít oporu v dalších návazných zákonných úpravách a opatřeních. Například připravovaná novelizace zákona o ochraně hospodářské soutěže počítá mimo jiné s tím, že dodavatel, kterému bude prokázána účast v kartelu při zadávání veřejné zakázky (tzv. bid rigging), bude uložen zákaz plnění veřejných zakázek a koncesí na tři roky. Novelizace zadávání v oblasti obrany a bezpečnosti má v srpnu závazný termín pro implementaci nových pravidel.

Liberec dostal sankci 6,55 milionu korun za zakázky související s Mistrovstvím světa v lyžování v roce 2009

Pokuty v celkové výši 6,55 milionu korun uložil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže statutárnímu městu Liberec za porušení zákona o veřejných zakázkách při zadávání 72 zakázek souvisejících s Mistrovstvím světa v lyžování pořádaném v roce 2009. Sankce byly uloženy v celkem šesti prvostupňových rozhodnutích, v sedmém nebylo shledáno porušení zákona. Ve všech případech se zadavatel dopustil nezákonného rozdělení zakázky, čímž snížil jejich hodnotu pod stanovené finanční limity a následně je zadal v neodpovídajících typech zadávacích řízení. Rozhodnutí nejsou pravomocná, zadavatel podal proti nim rozklad. Jedná se o nejnáročnější sérii správních řízení, jakou kdy ÚOHS řešil, zejména vzhledem k neobvykle vysokému počtu zakázek. Při ukládání sankcí bral ÚOHS v potaz zejména značný rozsah a závažnost pochybení, na druhé straně pak polehčující okolnosti v podobě organizační i finanční náročnosti tak ojedinělé akce, jakou je mistrovství světa.

Zakázka na pražskou metropolitní síť proběhla nezákonně, ÚOHS poprvé v historii zakázal plnění smlouvy

Hlavní město Praha porušilo dle rozhodnutí ÚOHS zákon o veřejných zakázkách, když nadlimitní zakázku na zjištění provozu metropolitní sítě v objemu téměř 197 milionů korun bez DPH zadalo v tzv. jednacím řízení bez uveřejnění společnosti T-Systems Czech Republic a. s. ÚOHS svým rozhodnutím uložil zadavateli pokutu ve výši 1,1 milionu korun a poprvé ve své historii i zákaz plnění části smlouvy uzavřené s vybraným uchazečem. Prvostupňové rozhodnutí ÚOHS potvrdil předseda Petr Rafaj.

Františkovy Lázně neoprávněně zamezily čtyřem dodavatelům v účasti v zadávacím řízení

V zadávacím řízení s předpokládanou cenou téměř 200 milionů korun na rekonstrukci základní školy včetně výstavby víceúčelové sportovní haly porušily Františkovy Lázně zákon o veřejných zakázkách, neboť nesprávně posoudily žádosti o účast dodavatelů Metrostav, a. s., a SWIETELSKY stavební, s. r. o., a nepovažovaly je za zájemce, přestože společnosti předložily písemné žádosti o účast. Město dále vyloučilo z účasti v zadávacím řízení společnosti Bilfinger Berger Baugesellschaft m. b. H. a BERGER BOHEMIA a. s., přestože splnily kvalifikaci v požadovaném rozsahu. ÚOHS uložil městu pokutu 700 tisíc korun. Prvostupňové rozhodnutí není pravomocné, zadavatel podal rozklad a případ řeší rozkladová komise předsedy ÚOHS.

ÚOHS uložil Krajské zdravotní dvě pokuty

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil Krajské zdravotní, a. s., dvě pokuty za porušení zákona o veřejných zakázkách, a to 700 tisíc korun u nadlimitní veřejné zakázky v předpokládané hodnotě 420 milionů korun na doplnění zdravotnického zařízení a přístrojů a 200 tisíc korun v zakázce na šicí materiály o předpokládaném objemu 50 milionů korun. Proti oběma prvostupňovým rozhodnutím podal zadavatel rozklad.

Krajská zdravotní v zadávacím řízení na doplnění zdravotnického zařízení a přístrojů nedodržela povinnost stanovenou zákonem o veřejných zakázkách, když po úpravách v uveřejněném vyhlášení zadávacího řízení přiměřeně neprodloužila lhůtu pro podání nabídek. Zadavatel dále nepostupoval transparentním a přezkoumatelným způsobem při posouzení nabídky vybraného sdružení. Při zadávání veřejné zakázky na šicí materiály Krajská zdravotní pochybila tím, že v zadávací dokumentaci stanovila způsob hodnocení nabídek v rozporu se zásadou transparentnosti, když způsob hodnocení dvou dílčích hodnotících kritérií nevyjadřoval jejich váhu. Zadavatel se dopustil také řady dalších pochybení a jeho postup Úřad považuje za netransparentní.

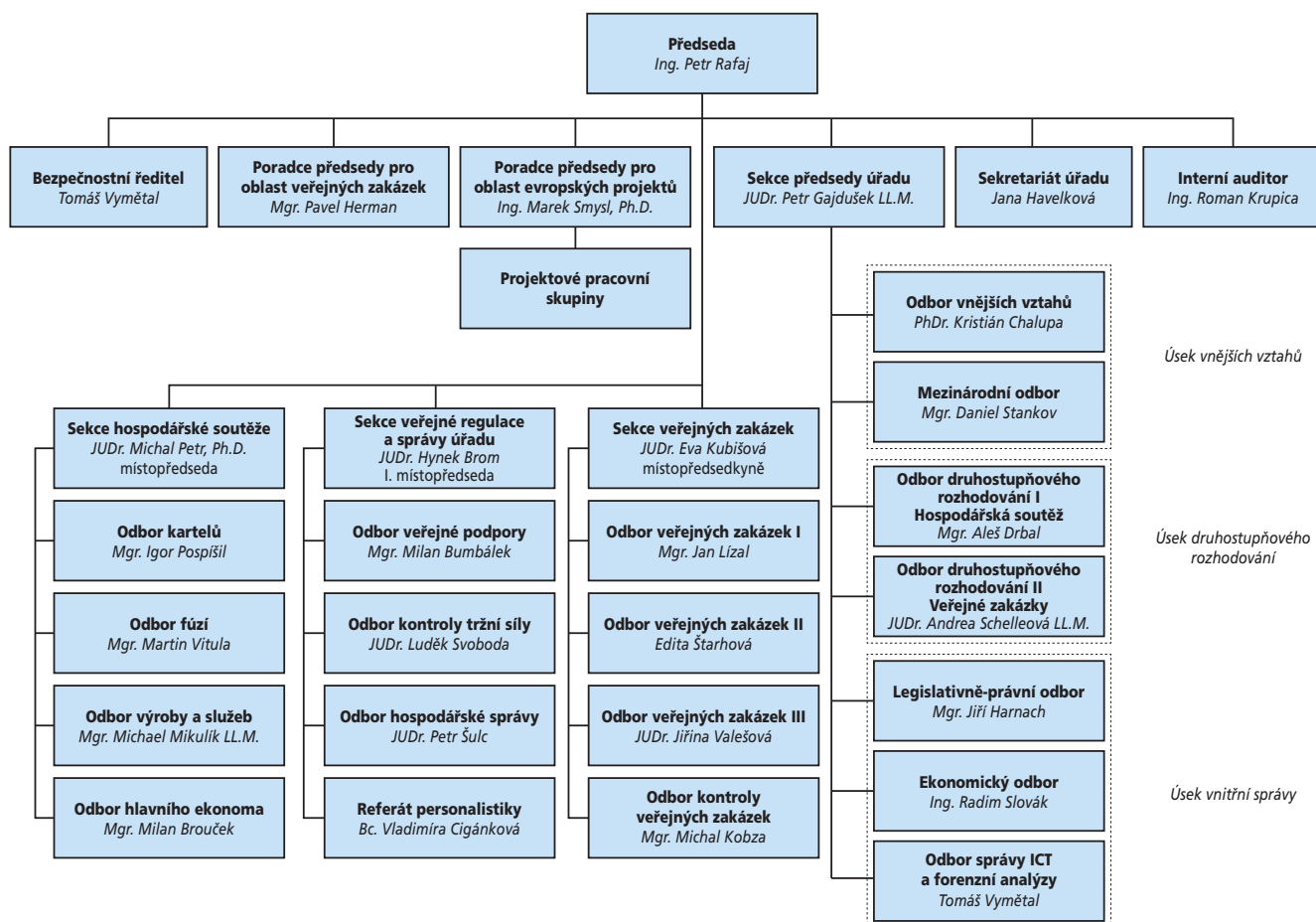
Stavoenergo je první firmou zapsanou na tzv. blacklist

Úřad uložil ostravské společnosti Stavoenergo, s. r. o., pokutu ve výši 500 tisíc korun a zákaz plnění veřejných zakázek na dobu tří let za spáchání správního deliktu při prokazování základních kvalifikačních předpokladů v zadávacím řízení na veřejnou zakázku Kanalizace Baška, jehož se společnost zúčastnila jako člen sdružení Čistá Baška. Uchazeč předložil v nabídce sdružení nepravá a nepravdivá potvrzení Finančního úřadu a Okresní správy sociálního zabezpečení, která měla prokázat jeho základní kvalifikační předpoklady. Prvostupňové rozhodnutí již nabylo právní moci.

**Přehled nejvyšších pokut
v oblasti veřejných zakázek uložených Úřadem
v jednom správním řízení**

zadavatel	rok	číslo správního řízení	výše pokuty v Kč	nabytí právní moci
Statutární město Liberec	2011	S286, 287/2009 S290,307/2009 S300/2009 S291/2009 S284, 285/2009 S296, 297/2009	5 000 000 1 000 000 300 000 100 000 100 000 50 000	NE
Moravské naftové doly, s. p.	2007	S195/07	5 000 000	ANO
Statutární město Liberec	2010	S255/09	3 000 000	ANO
Statutární město Hradec Králové	2010	S36/2010	1 500 000	ANO
Hlavní město Praha	2011	S448/2010	1 100 000	ANO
Lesy ČR	2009	S204/09	1 000 000	ANO
Ministerstvo zemědělství	2009	S108/09	1 000 000	ANO
Ministerstvo zemědělství	2009	S109/09	800 000	ANO
Dopravní podnik hlavního města Prahy	2009	S267/08	800 000	NE
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2009	S47/09	800 000	ANO
Královéhradecký kraj	2009	S01/09	800 000	ANO
Statutární město Zlín	2007	S395/06	800 000 <i>(sníženo ze 3 000 000)</i>	ANO
Magistrát hlavního města Prahy	2002	S155/02	715 000	ANO
Krajská zdravotní, a. s.	2011	S489/2010	700 000	NE
Město Františkovy Lázně	2011	S139/2010	700 000	NE
Statutární město Hradec Králové	2007	S249/05	700 000	ANO
Stavoenergo, s. r. o.	2011	S196/2010	500 000	ANO
Město Prostějov	2008	S140/06	500 000	ANO
Statutární město Karlovy Vary	2007	S169/07	500 000	ANO
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2006	S213/06	500 000	ANO
Dopravní společnost Zlín-Otrokovice	2005	S048/05	500 000	ANO
Statutární město Brno	2002	S114/02	480 284	ANO
Město Turnov	2010	S041/2010	350 000	ANO
Městská část Ostrava – Jih	2011	S69/2011	300 000	NE
Univerzita Tomáše Bati	2011	S42/2011	300 000	ANO
Lesy ČR	2010	S111/2010	300 000	ANO
Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje	2009	S188/09	300 000	ANO
Správa a údržba silnic Kutná Hora	2009	S045/09	300 000	ANO
Statutární město Ústí nad Labem	2009	S032/09	300 000	ANO
Vítkovice Aréna a. s.	2007	S196/07	300 000	ANO
Obec Dolní Třebonín	2004	S106/04	300 000	ANO
České dráhy, a. s.	1997	S097/97	300 000	ANO

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ÚOHS V ROCE 2011

ODBORNÍCI O VLIVU ÚOHS NA ČESKOU EKONOMIKU - ANKETA

V souvislosti s oslavami jubilea ÚOHS jsme položili několika osobnostem dlouhodobě působících v oblasti soutěžní politiky a práva dvě otázky:

- 1) **V čem vidíte přínos ÚOHS pro vývoj české ekonomiky v uplynulých 20 letech?**
- 2) **Který případ řešený Úřadem považujete za zásadní a proč?**

Danica Paroulková
předsedkyně
Protimonopolního úřadu
Slovenské republiky

Ad 1)

20 rokov je obdobie, počas ktorého sa dokáže komplexne vyformovať nielen jedinec, ale aj inštitúcia a v tejto súvislosti mám na mysli Úrad pre ochranu hospodárskej súťaže. Je to obdobie, počas ktorého sa úrad sformoval do súčasnej podoby a pevne sa ukotvil nielen v rámci systému orgánov štátnej správy v ČR, ale aj v rámci medzinárodnej siete súťažných inštitúcií. Gratulujem! Snahou každej krajiny je mať fungujúcu a efektívnu ochranu hospodárskej súťaže. A tu je priestor pre súťažnú autoritu - ÚOHS, ktorá svojimi intervenciami napomáhala a napomáha českej ekonomike s cieľom, aby dobré fungovanie trhov prinášalo zvyšovanie ekonomickej efektívnosti a prospech spotrebiteľom.

Ad 2)

Som toho názoru, že činnosť úradu je potrebné posudzovať komplexne. Rôzne formy aktivít Úradu podporujú a rozvíjajú konkurenčné prostredie, spravodlivú súťaž, ako aj prispievajú k budovaniu súťažnej kultúry v krajine.

Nie vždy totiž len aplikácia súťažného práva (rozhodovacia činnosť) býva tým efektívnym nástrojom na odstránenie rôznych problémov trhu a obmedzení hospodárskej súťaže. A tu významnú úlohu zohráva práve súťažná advokácia, ktorá je významnou oblasťou aktivít umožňujúcou nastavovať systém otvárania trhov väčšej konkurencii, odstraňovať neodôvodnené regulácie a podporovať ďalšiu liberalizáciu ekonomiky. Za zásadné preto považujem, aby ÚOHS aj naďalej nezávisle a odborne konal, čo sa mu darí a preto mu držím palce.

Imrich Flassik
někdejší předseda
Federálního úřadu
pro hospodářskou
soutěž

Ad 1)

Keď som si prečítal, že brnenský Úrad na ochranu hospodárskej súťaže funguje už 20 rokov, prišli mi na um problémy, ktoré boli s jeho založením, a teraz už oslavuje 20 rokov svojej bohatej činnosti. Myslím, že jeho pracovníci môžu byť na svoju prácu hrdí. A to nielen na množstvo práce, ale aj na odvahu, s akou sa púšťajú aj do nových zásadných vecí. Zvolili si koncepciu úradu, ktorý obhospodaruje popri agende ochrany hospodárskej súťaže aj agendu verejného obstarávania, pritom obe agendy, ktoré sú veľmi náročné, Úrad realizuje už od roku 1994.

Od platnosti 7. novely nemeckého zákona o ochrane hospodárskej súťaže (GWB) t.j. od 1. júla 2005 prešla na obdobnú úpravu tiež Spolková republika Nemecko, tým, že pôvodný rozsah bol rozšírený o tzv. štvrtú časť nazvanú Zadávacie konanie. Táto časť obsahuje základné ustanovenia definujúce príslušné inštitúty a iné ustanovenia nevyhnutne potrebné pre celistvosť tejto úpravy. (K tomu už bola vydaná aj vykonávacia norma.)

I keď ÚOHS postupuje pri posudzovaní týchto otázok úplne podľa „svojho“ zákona, nevyvoláva to problémy, i keď nemecký postup je azda modernejší.

Symbioza uplatnená v týchto dvoch krajinách (situácia v iných krajinách nebola skúmaná) je dostatočným dôkazom, že verejné zadávanie obsahuje mnoho prvkov spoločných s ochranou hospodárskej súťaže, ktoré mu pomáhajú splnenie spoločenských potrieb. A preto je správne.

Josef Bejček
*profesor Právnické fakulty
 Masarykovy univerzity v Brně*

Ad 1)

„Hlídací pes“ soutěže v podobě antimonopolního úřadu nemohl u nás nevzniknout, pokud jsme se chtěli stát zemí se standardní tržní ekonomikou. Antitrustové agentury patří do základní institucionální výbavy těchto zemí; jejich název, organizační začlenění a podřízenost, resp. jejich struktura a způsob ustavování hlavy Úřadu jsou sice důležité, ale jen odvozeně.

V prvních letech existence zabránilo Ministerstvo pro hospodářskou soutěž řadě nedomyšlených privatizací; některým však sílu čelit nemělo a jeho nástupce proto dodnes řeší některé důsledky (zejm. jako možné zneužití tržní dominance). Nicméně i díky Ministerstvu pro hospodářskou soutěž se odehrálo u nás méně prostých privatizací státních monopolů, nežli by jich bylo bez něj.

Myslím, že po úplně přirozené fázi hledání vlastní tváře (někde mezi „tvrdým policajtem“ proti podnikatelům a jejich kamarádem) našel ÚOHS odpovídající polohu, v níž nejenom věrohodně odrazuje od porušování soutěžního práva, ale i napomáhá kultivaci podnikatelského prostředí. Ochranou soutěže coby instituce, která je nejlepším přítelem spotřebitele, zprostředkovaně přispívá k ochraně spotřebitelů. Týká se to samozřejmě i jeho agendy v oblasti dozoru nad zadávaním veřejných zakázek.

Oceňuji otevřenost a nedogmatickost Úřadu, jeho sledování evropských a světových trendů v soutěžní politice a uměřenou reakci na ně, které jsou doprovázeny a podporovány též jeho mezinárodní reputací a zapojením do mezinárodních sítí. Považuji existenci Úřadu za systémotvorný prvek v naší ekonomice, bez něhož by ztratila jeden z nezastupitelných korektivů „řízení podle odchylek“.

Ad 2)

Měl jsem možnost působit jako externí odborník Úřadu (resp. Ministerstva) od samotného prvopočátku a možná právě proto je pro mě obtížné označit mezi stovkami důležitých rozhodnutí pár tzv. nejdůležitějších. Za významnější než jednotlivá rozhodnutí pokládám obecnější konsensus mezi exekutivou a justicí o směřování soutěžní politiky a její jednoznačnou eurokonformní orientaci ještě dávno před našim vstupem do Evropské unie. Asociační dohoda se v této oblasti brala velmi vážně; v dřívějších rozhodnutích MHS a ÚOHS se přitom zpočátku objevovala mnohem častěji formalistně korektní argumentace, že se aplikuje české a nikoliv evropské právo

(v odpověď na argumenty účastníků o vhodnosti přijmout eurokonformní výklad určitých pojmů).

Romanticko-ideologizující vize o soutěži jakožto novém „bůžku“, který by měl zajistit blahobyť, rovnost příležitostí a udržitelný rozvoj, se v našem skeptickém a pragmatickém prostředí bohudík neujaly – musely by nutně vést ke zklamání přehnaných a nerealistických nadějí. Nicméně nezastupitelná role Úřadu v regulatorním rámci ekonomiky se dnes uznává všeobecně.

Přitom se analyticko-argumentační úroveň rozhodnutí z období před dvaceti až patnácti lety a z dneška dá sotva srovnávat – je tu patrný výrazný pokrok.

Přeji Úřadu, aby za pár let už vůbec nepoznal (kromě jazyka) kvalitativní rozdíl mezi jeho rozhodnutími a rozhodnutími antimonopolních úřadů ze „starých zemí“ Evropské unie, resp. z dalších vyspělých zemí s delší tradicí antimonopolního práva a s lepšími možnostmi kultivace rozhodovací činnosti.

Martin Nedelka
AK Schönherr

Ad1)

Přínos ÚOHS je neoddelitelně spjat s přínosem pravidel hospodářské soutěže a je ovlivněn kvalitou těchto pravidel. Rozumnou aplikací soutěžních pravidel ÚOHS zcela jistě přispěl k tomu, že máme fungující tržní ekonomiku, v níž platí pravidla hospodářské soutěže.

Ad 2)

Zásadních případů by bylo možné uvést několik. Z poslední doby je to rozhodnutí ve věci PISU. V tomto rozhodnutí se ÚOHS zabýval otázkou, zda může vést správné řízení ohledně protisoutěžního jednání, které bylo zahájeno před přistoupením České republiky k Evropské unii a skončilo až po tomto přistoupení, když ohledně toho samého protisoutěžního jednání již vede šetření Evropská komise. Příklad v současné době dospěl až před Soudní dvůr Evropské unie, jehož rozhodnutí udá směr budoucího postupu ve všech podobných případech.

Za významné považuji také rozhodnutí týkající se bid riggingu při tendru na provozování vojenských ubytoven. Tento případ ukázal, že spolupráce s policií může ÚOHS pomoci ke zefektivnění odhalování utajených kartelových dohod.

Tomáš Fiala

AK Vejmelka & Wünsch s. r. o.

Ad 1)

Domnívám se, že Úřadu se za dobu jeho působení podařilo přesvědčit jak odbornou, tak laickou veřejnost o významu férové hospodářské soutěže a její důležitosti pro všechny oblasti ekonomiky, neboť pouze firmy působící v soutěžním prostředí jsou schopny nabízet konkurenceschopné výrobky a služby. Svoji činností Úřad prokázal opodstatněnost své existence jako instituce, která chrání trh a spotřebitele před subjekty, které by svým jednáním chtěly narušovat soutěžní prostředí a zneužívat princip tržní svobody k omezování vzájemné soutěže na úkor zákazníků a v důsledku hospodářství jako celku. Význam činnosti Úřadu za uplynulých 20 let spočívá tedy především v tom, že trh v České republice může fungovat bez deformací a excesů a nabízet rovné šance pro všechny podnikatelské subjekty.

Ad 2)

Jenom obtížně lze dle mého názoru vybrat jeden nejvýznamnější případ řešený Úřadem za dobu jeho fungování. Domnívám se však, že z hlediska jednotlivých pilířů ochrany hospodářské soutěže stojí za připomenutí zejména následu-

jící kauzy. Z hlediska dohod narušujících soutěž považuji za významné především případy klasických kartelových dohod o přímém určení cen či rozdělení trhů, jako byly např. kartely výrobců plynem izolovaného spínacího ústrojí, distributorů pohonných hmot či pekárenských společností, které vedly k potlačení či dokonce vyloučení faktické konkurence. V oblasti zneužití dominantního postavení bych připomněl především zásahy Úřadu na nově liberalizovaných trzích, jako byly případy zneužití dominantního postavení telefonním operátorem či plynárenskou společností, kde je aktivní přístup soutěžních úřadů nezbytný k postupnému vytváření konkurenčního prostředí. Pro rozvoj soutěžního prostředí v České republice pak dle mého názoru mělo zásadní vliv i rozhodnutí Úřadu o povolení spojení ČEZ s regionálními distributory elektrické energie, které bylo podmíněno mj. oddělením přenosové soustavy od společnosti ČEZ.

Pro samotnou rozhodovací činnost Úřadu pak mělo značný význam ověřování věcné a právní správnosti jeho rozhodnutí v rámci soudního přezkumu. Přestože některá rozhodnutí Úřadu byla soudy zrušena, jako např. kartel stavebních spořitelů, je nepochybné, že i tato zrušovací rozhodnutí napomohla dalšímu zkvalitňování jeho rozhodovací praxe. Tento fakt je patrný i ze současné snahy Úřadu o posuzování celkového ekonomického kontextu šetřeného jednání a jeho skutečného dopadu na konkurenční prostředí. V tomto směru Úřadu přeji, aby v tomto svém trendu vytrval, neboť pouze za tohoto předpokladu bude zákon o ochraně hospodářské soutěže sloužit svému pravému účelu, tj. potlačování těch jednání, která ohrožují samotnou funkčnost soutěže na dotčeném trhu.

ÚŘAD PRO OCHRANU
HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ZE ZÁKULISÍ ANTIMONOPOLNÍHO ÚŘADU

Setkávání

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže si v letošním roce připomíná významné jubileum. Již dvacet let působí tato instituce jako nestranný „dohlížitel“ nad férovou soutěží mezi podnikatelskými subjekty. Od roku 1994 rovněž kontroluje oblast veřejných zakázek, tedy tok finančních prostředků z veřejných zdrojů. Tím ale jeho kompetence nekončí a na rozdíl od obdobných úřadů v Evropské unii i jinde ve světě se ÚOHS může pochlubit dalšími kompetencemi. Patří k nim monitoring a poradenství v oblasti veřejné podpory a nově i dohled nad dodržováním zákona o významné tržní síle.

Součástí činnosti ÚOHS za uplynulých dvacet let nebylo ale jen vydávání rozhodnutí, odborných stanovisek či spoluúčast na tvorbě zákonů. Vedoucí představitelé Úřadu i jeho řadoví pracovníci navázali za tu dobu v rámci mezinárodních konferencí, seminářů, stáží a dvoustranných setkání řadu kontaktů s kolegy ze soutěžních úřadů v Evropské unii i mimo ni. Díky těmto aktivitám mělo vedení Úřadu, ale mnozí další zaměstnanci možnost osobně poznat významné i výjimečné osobnosti. Vedle prezidentů Václava Havla a Václava Klause, premiérů Vladimíra Špidly a Mirka Topolánka, ministrů, velvyslanců, kteří v různém období navštívili sídlo ÚOHS v Brně, to byli zejména vrcholní představitelé soutěžních úřadů ze zahraničí. Za všechny je třeba jmenovat předsedkyni Proti-monopolního úřadu SR Danicu Paroulkovou, někdejšího šéfa německého Bundeskartellamt Ulfu Bøgeho nebo jeho rakouského kolegu Theodora Thannera.

Za mimořádně důležitou událost považuji rovněž seznámení se s poradci Evropské komise Italem Giovannim Napolitanem a německým ekonomem Gerhardem Köpernikem, s nimiž jsem se pravidelně vídal během jejich působení na antimonopolním úřadě. Přátelské vztahy udržujeme dodnes, neboť stále nacházíme řadu nejrůznějších témat k diskusi. Na jedno setkání ale vzpomínám snad nejraději. Když ÚOHS slavil v roce 2006 patnáct let své existence, přijel z Bratislavy na oslavy přední slovenský právník Imrich Flassik, který byl po listopadu 1989 vůbec prvním předsedou Federálního úřadu pro hospodářskou soutěže. Tato instituce do rozdělení společného státu sídlila ve slovenské metropoli. Poprvé jsme se setkali půl roku před oslavami zmíněného 15. výročí v Bratislavě. Imrich je nejen vynikající právník, ale i člověk s velkým rozhledem a také velmi kultivovaného vystupování. Při našich posezeních si občas nostalgicky zavzpomíná na zašlé časy bývalého Československa. Stejně jako já ovšem nejspíše chápe, že rozdělení bylo v dané době nevyhnutelné. Můj přítel Imrich Flassik, který se 12. července letošního roku dožil 87 let, stále působí v advokacii.

Za dvacet let své existence si český Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vydobyl prestiž na domácím i mezinárodním

poli. Určitě k tomu přispěly rozsáhlé pracovní, ale také osobní kontakty vedení ÚOHS i jeho dalších zaměstnanců s kolegy v Evropské unii i mimo ni.

Kristián Chalupa
ředitel Odboru vnějších vztahů ÚOHS

Na pětíměsíční stáži u Evropské komise

Na přelomu let 2009/10 jsem se zúčastnil pětíměsíční stáže u Evropské komise. Evropská komise tuto možnost nabízí dvakrát do roka zaměstnancům státní správy a samosprávy členských zemí EU, a to buď na některém ze svých generálních ředitelství nebo v kabinetu některého z komisářů. Tyto stáže poněkud svérázně označované jako „Profesionální stáže pro národní experty“ se svou náplní nijak neliší od jiných druhů stáží (např. Blue Book Stagiaire, Stagiaire Atypique). Dá se říci, že slouží především mladým pracovníkům na začátku kariéry k seznámení se s činností Evropské komise a oblastmi, kterými se zabývá.

S ohledem na své pracovní zaměření jsem si vybral Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž (DG Competition), konkrétně odbor Evropské soutěžní sítě (ECN Unit), který shromažďuje informace ve věci aplikace článků 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie jednotlivými členskými státy Unie (tj. informace o všech šetřených případech a o chystaných rozhodnutích, ve kterých se aplikují čl. 101 a 102 Smlouvy) za účelem efektivní aplikace předmětných článků Smlouvy. Náplní mé práce tedy byla analýza chystaných rozhodnutí soutěžních úřadů, dále pak komparace např. vyšetřovacích kompetencí jednotlivých soutěžních úřadů a Komise.

V samotném Bruselu sídlí kromě Evropské komise i další významné instituce, a proto jsem navštívil rovněž sídlo Evropského parlamentu, sídlo Rady Evropské unie, Stálé zastoupení České republiky při EU, ale i třeba České centrum, které se snaží propagovat nejen českou kulturu, ale i vědu, školství, obchod a cestovní ruch.

Neméně zajímavé bylo setkání s významnými Čechy, kteří pracovali v institucích Unie, jako např. Vladimírem Špidlou, bývalým komisařem pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti, Karlem Kovandou, českým diplomatem, bývalým velvyslancem České republiky u NATO a zástupcem generálního ředitele pro zahraniční vztahy u Evropské komise nebo Pavlem Teličkou, někdejším diplomatem a členem Evropské komise, nyní významným lobbistou.

Pětiměsíční stáž na DG Comp hodnotím velmi pozitivně, neboť to byl dostatečný časový prostor pro obeznámení s prací Evropské komise v oblasti hospodářské soutěže a pro navázání nových kontaktů s pracovníky Evropské komise. Dále bych velice vyzdvihl příležitost pracovat v mnohojazyčném prostředí rozdílných kultur a etnik.

Jiří Novotný
Odbor výroby a služeb ÚOHS

Vzpomínka na stáž na italském Autoritá Garante Della Concorrenza e del Mercato

V červnu 2004 jsem společně se čtyřmi dalšími kolegy z Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže dostala možnost zúčastnit se čtyřdenní stáže na půdě italského soutěžního úřadu. Bylo to těsně po vstupu České republiky do Evropské unie. Náš pobyt byl zaměřen na seznámení se s evropským právem a jeho aplikací, dále na seznámení se s významnými případy a doporučení formou „best practices“. Naším twinnerem pro oblast hospodářské soutěže byl určen Giovanni Napolitano, který již předtím působil jako poradce Evropské komise na ÚOHS v Brně.

Přednášky a veškerý odborný program probíhaly v prostorách italského soutěžního úřadu v Římě, stejně jako setkání s oficiálními představiteli italského antimonopolního úřadu, se zástupci telekomunikačního regulátora AGCOM (Autoritá per le Garanzie nelle Comunicazioni) a italského regulačního úřadu pro elektřinu a plyn. Hlavními tématy byly právní úprava ochrany hospodářské soutěže v Itálii, celkový právní rámec úpravy hospodářské soutěže na evropské úrovni (původně články 81 a 82 Smlouvy o založení EHS), hlavní případy evropské jurisdikce i italské, dále popisy principu a stavu soutěže a případů ve významných sektorech (energetika, telekomunikace, retail), specifika liberalizujících se trhů a vztahů s regulátory.

Osobní kontakt s kolegy z italského soutěžního úřadu byl velice přínosný. Pohled do jejich práce umožnil porovnat jak jejich postup při řešení případů, tak například i technickou vybavenost, organizaci zaměstnanců a celkově organizaci práce celého úřadu. S kolegy jsme si také „dotvořili“ představu o tom, jak probíhá komunikace s ostatními národními úřady a se samotnou Evropskou komisí. Doslova mne pak fascinovala výrazně přátelská a uvolněná atmosféra na italském úřadu, mezi jeho zaměstnanci. Když jsme se pak s našimi italskými hostiteli loučili, netušila jsem, že náš twinner Giovanni je synem senátora Giorgia Napolitana, který se přibližně dva roky po naší stáži v Římě stal italským prezidentem. To vše pak zarámovalo mé pozdější velmi příjemné vzpomínky na čtyřdenní pracovní pobyt ve věčném městě.

Jitka Matějková
Odbor veřejných zakázek ÚOHS

ÚOHS jako ÚL

V současné době je velmi moderní přirovnávat různé instituce k rozličným živoucím společenstvím a na těchto příkladech pak identifikovat silné stránky (pochválit se) a případné slabiny (koho odstranit).

Velmi často bývá používán příklad mraveniště, rybníka či loď, kdy se jednotlivé organizační složky snaží najít sama sebe jako pilného mravenečka, pracovitou štičku, anebo kapitána či alespoň navigátora. I náš Úřad je pokrokovou institucí, a proto jsem se rozhodl tuto metodu aplikovat v praxi.

Mraveniště je poměrně vyčpělým konceptem a naši úředníci většinou neštípají ani neplivají kyselinu. Rybník je pro náš ústav zcela nevhodným přirovnáním, jelikož v něm plavou kapři. Loď se na první pohled jeví jako vhodný koncept, také s přihlédnutím k služebním vozům, jako záchranným člunům, leč po bližším prozkoumání zjišťujeme, že takové přirovnání postrádá onu živočišnou metaforu. Role jsou rozděleny od plavčíka po kapitána a nepotřebujeme se v nich dále nijak pitvat.

Proto si dovoluji navrhnout koncept včelího roje, potažmo včelího doupěte: úlu. Je totiž zřejmé, že první slovo, které člověka napadne ve spojitosti s včelou je „pracovitost“. Tedy nechť: včela = pracovitá, úředník = pracovitý, úl = banda pracovitých včel, Úřad = tlupa pracovitých úředníků.

S rozdělením jednotlivých funkcí už to tak jednoduché není, a právě v tom tkví ona krása přirovnání. Nejdříve tedy evidentní fakta. Je jasné, že budova úlu zastupuje naše sídlo. Plástve a chodbičky pak budou jednotlivá patra s místnostmi a česno představuje vrátnici. Co se týče materiálních a lidských zdrojů, sladký med je rozhodně ekvivalentem zdravých prvostupňových rozhodnutí. Vosk, kterým si uplácáváme kanceláře (chodbičky), bych si dovolil přirovnat k rozhodnutím druhostupňovým a ostatní produkty pracovitých úředníků (mateří kašička, zbytky kusadel) jsou nejlepší metaforou pro různá oznámení, stanoviska a posudky.

Stěžejní okamžik ovšem přichází s lidskými zdroji. Není sporu o tom, že předseda úřadu je královnou včelstva a přímo podřízené dělnice, které se o něj starají, představují sekretariát. Ostatní dělnice jsou jednotliví úředníci. Na tom není nic složitějšího. Ale jak odlišit ředitele jednotlivých odborů, potažmo místopředsedy? Správně, zůstává tu velmi významná kategorie: trubci. Je pravdou, že většinu času dlí ve své kanceláři a nechají se vykrmovat dělnicemi, ovšem teprve když přijde jejich chvíle, začne se něco skutečně dít. A aby systém byl kompletní, tak externí spolupracovníci a dodavatelé mohou být čmeláci, kteří občas zaletí na návštěvu.

Pro pochopení Úřadu jako úlu, je někdy nejjednodušší postavit se jen tak na chodbu a poslouchat onen pracovní šum, bzukot a horečnou činnost dělnic, které spěchají za svým posláním. Kdykoliv je soutěž v ohrožení, úředníci se za strašlivého jekotu vyrojí a vyrazí jako jeden roj. Někteří dokonce neváhají riskovat své životy při místních šetřeních, kdy o žihadla není nouze. Neztratí se ani v konkurenci zabijáckých včel Evropské komise a hrdě odolávají nosematóze, kterou rozsévají pyloví delikventi. Když sedím ve své plástvi, je mi jasné, že v takovém úlu je radostí pracovat a šířit nové nápady o ochranně soutěžních pravidel.

Kdyby někdo ještě stále pochyboval, dovoluji si podat tři nevyvratitelné důkazy. V úlu je konstantní teplota, což po instalaci klimatizací skutečně odpovídá. Včely prospívají fungující soutěží tím, jak na louce (na trhu) usilovně pracují. A konečně, včely mají všichni rádi až do chvíle, než je některá štipne.

Daniel Stankov
ředitel Mezinárodního odboru ÚOHS

ÚHOZ neboli o ochraně socialistické soutěže

K práci na tiskovém odboru ÚOHS (dnes vzletně nazývaném Odbor vnějších vztahů) patří i každodenní ranní monitoring tisku. Nejedná se nicméně o posezení u kávičky, jak by se mohlo zdát nezasvěceným, nýbrž o skutečně důkladné prostudování všech celostátních deníků a některých ekonomických periodik. Při tomto procesu jsou vyhledávány články o Úřadu, jeho představitelích či o aktuálně řešených případech. Vyhledávají se také texty, jež by mohly přinést informace o porušování soutěžního práva či zákona o veřejných zakázkách a posléze vést i k případnému zahájení správního řízení.

Při každodenním listování novinami narazíte na nejednu „zajímavost“. Zcela obvyklá je záměna Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže s podobně pojmenovaným Úřadem pro ochranu osobních údajů. Že si tyto dvě instituce vytrvale plete široká veřejnost by bylo možné částečně pochopit, ale pokud stejnou chybu dělá i novinář, který by měl disponovat určitým rozhledem a při psaní článku si informace ověřovat, to již je tolerovatelné výrazně méně. Dochází pak k téměř kuriózním situacím, kdy předseda ÚOHS Petr Rafaj bývá v komentářích vyzván, aby zasáhl proti zveřejňování údajů o platech státních zaměstnanců. Jeho protějšek v čele ÚOOÚ Igor Němec by měl podle některých žurnalistů mít plně ruce práce s potíráním kartelů a vyklučováním korupce ze zadávacích řízení.

Z jiného soudku je zatvrzelé zkracování názvu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže na podivně znějící ÚHOZ. Je sice pravda, že správné vyslovení dvou samohlásek ve zkratce ÚOHS může člověku řádně zamotat jazyk, stále však působí lépe než věta některého z politiků či televizních komentátorů o ÚHOZeném rozhodnutí.

Oba zmíněné nešvary však zcela blednou ve srovnání s podnětem, který byl na soutěžní úřad doručen před několika málo roky. Pisatel se při jeho koncipování buď nechtěně vrátil o několik desetiletí do minulosti, nebo naopak projevil nebývalou míru sarkasmu. O prošetření jisté veřejné zakázky totiž žádal ... **Úřad pro ochranu socialistické soutěže**. Ještě zajímavější, a pro mne jako dlouholetého zaměstnance ÚOHS možná i znepokojující, však je skutečnost, že Česká pošta takto adresovaný podnět bez sebemenšího zaváhání doručila.

Martin Švanda
Odbor vnějších vztahů ÚOHS

PŘEDSEDOVÉ ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE (1991–2011)
STANISLAV BĚLEHRÁDEK, JOSEF BEDNÁŘ, MARTIN PECINA A PETR RAFAJ

Stanislav Bělehrádek

Stanislav Bělehrádek a Martin Pecina

Ladislav Špaček, Václav Havel, Josef Bednář a Zdeněk Kessler (prosinec 2001)

Josef Bednář vítá Vladimíra Špidlu, v pozadí Kristián Chalupa

Martin Pecina s novináři (červen 2007)

Petr Rafaj a Václav Klaus při inauguraci (9. 7. 2009)

Petr Rafaj na Svatomartinské konferenci (11. listopad 2009)

Petr Rafaj a Michal Petr

SÍDLU ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Historická fotografie dnešní tř. Kpt. Jaroše z přelomu 19. a 20. století

Domy na tř. Kpt. Jaroše poškozené bombardováním v roce 1944

Penzionát Brünerer Frauenwerb-Verein (1903)

Zrekonstruovaná budova ÚOHS (2007)

Budova Ústavního soudu na Joštově ulici v Brně – v letech 1991–2007 první sídlo ÚOHS

Nová přístavba ÚOHS (2008)

Návštěva Václava Klause (2. 9. 2005)

William Cabaniss a Martin Pecina (24. 10. 2005)

Emil Paulis, Václav Horák, Ondřej Dostal, Martin Pecina, Ulf Böge a Alberto Heimler na konferenci Soutěž a konkurenceschopnost (28.–29. 11. 2006)

Martin Pecina, Petr Fiala a Václav Horák na konferenci Soutěž a konkurenceschopnost (28.–29. 11. 2006)

Konference k 15. výročí ÚOHS: Soutěž a konkurenceschopnost (28.–29. 11. 2006)

Veřejné zakázky – konference ÚOHS (27. 11. 2007)

Jiří Crha, Stanislav Bělehrádek a Imrich Flassik při slavnostním otevření nové přístavby ÚOHS (17. 5. 2008)

Otakar Motejl, Danica Paroulková, Martin Pecina, Stanislav Bělehrádek a Pavel Rychetský při slavnostním otevření nové přístavby ÚOHS (17. 5. 2008)

Otakar Motejl, Pavel Rychetský a Danica Paroulková při slavnostním otevření nové přístavby ÚOHS (17. 5. 2008)

Humbert Drabbe a Klaus-Otto Junginger-Dittel na konferenci State Aid Day (Den veřejné podpory; 16.–17. 4. 2009)

Martin Pecina na Evropském soutěžním dni (13.–14. 5. 2009)

Aleš Musil, Radek Pokorný, Martin Pecina a Michal Hašek na Evropském soutěžním dni (13.–14. 5. 2009)

Dan Sjöblom, Monica Widegren, Jacques Steenbergen, Eddy de Smijter a Theodor Thanner na Evropském soutěžním dni (13.–14. 5. 2009)

Michal Petr a Philip Collins na Evropském soutěžním dni (13.–14. 5. 2009)

Robert Neruda, Miroslav Koberna, Jindřich Šnejdrla, Petr Vyhnálek, William Prasifka a Barbara Zubriczky na Svatomartinské konferenci (11.–12. 11. 2009)

Petr Rafaj, Robert Neruda, Michal Petr, Milan Brouček a Kateřina Ševčíková - Svatomartinská konference (11.–12. 11. 2009)

Michal Petr, Milan Brouček a Petr Rafaj na Svatomartinské konferenci (11.–12. 11. 2009)

William Prasifka a Michal Petr na Svatomartinské konferenci (11.–12. 11. 2009)

Svatomartinská konference (11.–12. 11. 2009)

Petr Rafaj na Svatomartinské konferenci (11.–12. 11. 2009)

Theodor Thanner a Petr Rafaj (20. 1. 2010)

Návštěva Theodora Thannera (20. 1. 2010)

Petr Gajdušek, Philips Marsden, Morvan Le Berre, Robert Neruda, Tihamér Tóth na 2. výroční konferenci o prosazování soutěžního práva v nových členských státech Evropské unie (22. 4. 2010)

Návštěva čínské delegace (26. 7. 2010)

Kang Guoyi (první zleva) při jednání s Petrem Rafajem (26. 7. 2010)

Danica Paroulková, Daniela Zemanovičová, Daniel Stankov, Petr Rafaj a Michal Petr (7. 10. 2010)

Hynek Brom, Tomáš Balint a Luděk Svoboda na Konferenci o zákonu o významné tržní síle (10. 11. 2010)

Luděk Svoboda a Hynek Brom na Konferenci o zákonu o významné tržní síle (10. 11. 2010)

Svatomartinská konference (11.–12. 11. 2010)

Hans Zenger, Daniel Donath, Derek Ridyard, Katie Curry, Arndt Christiansen na Svatomartinské konferenci (11.–12. 11. 2010)

Petr Rafaj, Milan Brouček, Michael Mikulík, Michal Petr, Igor Pospíšil a Martin Vítula na Svatomartinské konferenci (11.–12. 11. 2010)

Michal Petr na Svatomartinské konferenci (11.–12. 11. 2010)

Petr Rafaj a Petr Křížan na Svatokateřinské konferenci o veřejné podpoře (25. 11. 2010)

Petr Rafaj, Hynek Brom, Michael Kincl a Ondřej Dostal na Svatokateřinské konferenci o veřejné podpoře (25. 11. 2010)

